

НЕДЈЕЉНИ

БАЊАЛУКА, 22. и 23. јуна 1985.
Број 4434 Година XLII Цијена 32 динара

МЛД

ГЛАС

ИСТ СОЦИЈАЛИСТИЧКОЈ СВЕТАРАНОЈ ПАРОДА

ИЗЛАЗИ СВАКОГ ДАНА ОСИМ НЕДЈЕЉЕ

ЗАПИСИ СА СУТЈЕСКЕ

ТРАГОВИ КРВАВЕ БИТКЕ

• Шта је све у Долини хероја, за три и по деценије, доживио лугар Раде Батуран?

СТРАНА 6.

НОВА РАЗВОЈНА ОФАНЗИВА У ВЕЛИКОКЛАДУШКОЈ ОПШТИНИ

ЗА ПУТЕВИМА — ФАБРИКЕ И ФАРМЕ

СТРАНА 5.

ОД СЉЕДЕЊЕГ БРОЈА

НОВИ ФЕЉТОН „ГЛАС“

Потресна исповијест Славака Чворе, борца са Сутјеске

ЧОВЈЕК ЈАЧИ ОД СМРТИ

• Поред одмора, забаве и радних активности најважније је скупити доста сунца и „набацити“ боју

КАМЕРОМ У ПОДСТРАНИ

ПРВИ ПУТ НА МОРУ

• Са мора, из Подстрани код Сплита, јавили су нам се штићеници Дечијег дома „Рада Врањешевих“ из Бањалуке, који ће тамо боравити десет дана • Атмосферу из одмаралишта описале су нам Хариса Сухоњић и Мирјана Пантош

Протекле суботе из Бањалуке је у Подстрану код Сплита отпутовало стотину дјевојчица и дечака са својим васпитачима из Дечијег дома „Рада Врањешевих“. Радост сусрета с Јадраном описале су

штићеница Дома Хариса Сухоњић и Мирјана Пантош, а атмосферу међу малишанима фотографијом је дочарао васпитач Анте Марковић. Дјеца из Босанске крајине боравиће у Подстрами десет дана, захваљујући новачној подршци самоуправних интересних заједница социјалне и дечије заштите, као и матичних општина. За многе од њих ово је први сусрет с морем, па ће ту прилику искористити да науче да пливају, лакше него у Врбасу, који је за неке подједнаковелик чао и море, како им се макар учинило у први мах.

СТРАНА 12.

GLAS

pivovarna
Psiško

НАГРАЂУЈУ

НОВО КОЛО ИГРЕ

• Од понедјељка по други пут „Додатак за годишњи одмор“ • Читаоцима „Гласа“ нова прилика да добију три, два или милион динара • Ускоро први купон другог кола

ПИСМО ИЗ ЊУЈОРКА

ОАЗА НА БРОДВЕЈУ

СТРАНА 7.

ТРАГОМ ГИНИСОВЕ КЊИГЕ СВЈЕТСКИХ ЧУДА И РЕКОРДА

СУЛТАН ИЗ „1001 НОЋИ“

СТРАНА 9.

KRAJEM NEDJELJE

RASISTIČKE MAHINACIJE

Južnoafrička Republika i dalje nastavlja da prkosi Ujedinjenim nacijama i svijetu u cjelini. U svojoj igri skrivalica, ovih dana proglasila je „nezavisnost“ Namibije, odnosno prelazni period ka nezavisnosti. Ove, praktično posljednje klasične kolonije našeg vremena, „svečanostima“ ustoličenja nove namibijske vlade koja bi, po zamisli Pretorije, trebalo da označava „nezavisnu upravu“. Pristustvovao je čak i sam južnoafrički premijer Piter Bota, koji je u Nindhuku potpisao akt o „transferu“ vlasti na marionetski režim takozvane višestanačke konferencije, kojoj je na čelu Mozes Katdžiu Junga.

U stvari, davanje takozvane prelazne autonomije Namibiji, rasistički režim u Pretoriji izbjegava na rafinirani način da provede odluke Savjeta bezbjednosti i Generalne skupštine OUN o davanju nezavisnosti ovoj pustinjskoj, malo naseljenoj, ali rudnim blagom veoma bogatoj zemlji na jugozapadu afričkog kontinenta. Prema odredbama rasističkih vlasti Južnoafričke Republike, međutim, Pretorija i dalje zadržava vođenje spoljnih poslova, odbrane i unutrašnjih poslova pod svojom punom kontrolom.

Nije teško shvatiti šta to znači. Praktično, Namibija je pretvorena u najveći bantustan na jugu Afrike, u kome će i dalje vladati rasistički zakoni, a južnoafričke kompanije, u kojima značajan udio interese kapitala imaju multinacionalne, uglavnom američke kompanije, nastaviće da eksploatišu namibijsko bogatstvo.

Južnoafričke trupe ostaće i dalje u Namibiji, nastojeći da suzbije dominantan uticaj Svapoa organizacije koja uživa podršku više nego tri četvrtine namibijskog naroda. A Svapo, organizacija naroda jugozapadne Afrike, priznata je od UN i organizacije afričkog jedinstva i većine nezavisnih zemalja svijeta, kao jedini legitimni predstavnik namibijskog naroda.

Uvođenje privremene vlade u Nindhuku, koja bi, po zamisli Pretorije, trebalo da dovede Namibiju do zavisne nezavisnosti, drugi je pokušaj da se na ovakav način zamažu svijetu oči. Prije šest godina rasistički režim pokušao je sa sličnim eksperimentom, ali se, prije dvije godine takula od karata raspala u trenutku kada je pod pritiskom domaće javnosti pokušala da ublaži neke rasističke zakone, što je, po botinjoj ocjeni bilo nedopustivo.

Pokušaj stvaranja sebi potčinjene marionetske vlade ne može se, međutim, posmatrati izolovano. Van konteksta svih zbivanja prije svega, dosadašnji rasistički glavni zaštitnik iz Vašingtona prinuđen je, pod pritiskom sopstvenog javnog mnjenja, da unosi neka ograničenja u ekonomske odnose dviju zemalja. Američki kongres odlučio se za zabranu finansijskih ulaganja u Južnoafričku Republiku sve dok budu na snazi rasistički zakoni i bez obzira što je više deklarativna i moguće ju je glatko zaobići, kao što je, uostalom i dosad činjeno sa odlukama Ujedinjenih nacija, ona ipak obavezuje vladu SAD da makar ograniči svoje investicije.

Slično je raspoloženje i u drugim zapadnim zemljama koje moraju slijediti zahtjeve sopstvenog biračkog tijela o pristicima na pretorijske rasiste da izmijene svoju politiku. Dalje, prošlogodišnji sporazumi sa Mozambikom i Angolom neke vrste normalizacije odnosa, imali su kao osnovni cilj blokiranje baza boraca Svapoa koje su se nalazile na teritoriji susjednih nezavisnih zemalja. Pokazalo se, međutim, da ni ova mjera, koju su Angola i Mozambik poštovali (za razliku od Južnoafričke Republike koja je nastavila aktivno da pomaže protivnike režima u Maputu i Luandi) osim privremeno, nije uspjela da ugasi oslobodilačke pokrete u Namibiji i samoj Južnoafričkoj Republici.

Šta znači formiranje marionetske vlade u Nindhuku nije teško odgonetnuti. Prije svega ovu vještačku tvorevinu, osim možda najprisnijih saveznika Pretorije, neće niko priznati, a njeno postojanje izazvace još veći otpor naroda rasističkom kolonijalnom režimu. Kako u Namibiji, tako i u samoj Južnoafričkoj Republici Svapo, kao jedini legitimni predstavnik namibijskog naroda ostaje, i dalje jedina partija koja uživa, međunarodno priznanje. Ovo će se posebno vidjeti na predstojećoj ministarskoj konferenciji nesvrstanih zemalja koja će se održati u Angoli i na kojoj će se, bez ikakve sumnje, još jednom potvrditi opredjeljenje nesvrstanih za pružanje pomoći svim onim koji se bore za sopstveno neotuđivo pravo da sami odlučuju o svojoj sudbini.

A OTOVIĆ

PRENOSIMO VJESNIK

DINAR

Dinar se našao u središtu razgovora uz kavu i mimo nje. Čini se da je glavni krivac tv-emisija, emitirana neku večer, u kojoj je bilo mnogo kadrova iz tiskare novca i razgovora o njegovoj (sve manjoj) vrijednosti.

Pokazalo se da dinar više ne može održati ni bakrenu podlogu. Naime, bakar u onim najsitnijim kovanicama četiri puta je vredniji. Kovanice je unosnije prodavati na otpadu nego za njih štogod kupovati. Jedina je nevolja u tome što bi kovanice trebalo pretopiti da se zametne trag, jer je uništavanje dinara krivično djelo.

O tome da dinar nije bogzna koliko vrijedan, govori i podatak da se na cirkularnoj burzi - kako smo čuli u istoj tv-emisiji - prodaje sa 50 posto „popusta“. Bolje reći, cijena mu je toliko niža od one koja je u nas određena tečajem Narodne banke. Takva mu je cijena čak i pred turističku sezonu!

Pa ipak, do tog je dinara sve teže doći. Zato je kao svojevrsna senzacija primljena vijest da su realni osobni dohodi porasli skromnih 1.4 posto. Zasad samo u Sloveniji ali...

Ne zna se još kako će biti nagradni radnici u Zavodu za izradu novčanica. Sve više rade, po vlastitim izjavama čak i četvorostruko više nego ranije, a i proizvod im je dosta tražen. Vjerojatno zato toliko i rade.

Rekosmo već da se na kovanicama gubi. Spapirnatim novčanicama zasad je stanje mnogo bolje. Onu od tisuću (novih) dinara - inače najzastupljeniju - proizvode po cijeni od samo tri dinara! U takvim okolnostima jasno je da joj „tiraža“ raste ubrzanom tempom. Pa i računica je sa svim drukčija nego, recimo, novine od 50 dinara štampati i prodavati po 30. No, ne treba biti jalani. Neka jednom izdavaču, makar i novca, u nas dobro ide.

M. KOPRIVICA

REKLI SU...

TUKU SE BIROKRATIZMI

Očigledno je da SK mora otvoriti pitanje bitke za deatizaciju odnosa. Govorimo o rasterećenju privrede, ali to pri ovakvim odnosima snaga, neće ići lako. Moramo u toj bici biti realniji, da unaprijed otkrivamo i na vrijeme otklanjamo otpore. Tuku nam se birokratizmi republika i pokrajina, a Savez komunista nije dovoljno u akciji.

SK mora lansirati na radničko-klasnim kriterijumima, ponašanje svakog člana SK, ne samo kad su u pitanju cijene, pa se prije podne maksimalno založe za njihovo povećanje, a po podne, viču na sva usta da se to ne može izdržati. Svaki komunist mora prije svega u svakoj konkretnoj situaciji da širi radnički interes, a ne interes svoga OOUR-a, sredine republike, pokrajine.

Nikola STOJANOVIĆ u razgovoru sa Političkim aktivom Kragujevca).

KOMBAJNI I TRAKTORI

Kombajni ovog proizvođača veoma teško se probijaju van republičke granice. Postavljeno istovremeno pitanje: čemu u našoj zemlji šest proizvođača različitih tipova traktora, deset proizvođača poljoprivrednih prikolica i pet novih pogona koji se planiraju za proizvodnju vršalica.

(Dragan Nikolić, iz zemunskog „Zmaja“, na akcionoj konferenciji komunista mašinogradnje/

ŠIBICE

Pun kamion šibica iz osječke Tvornice šibica, namijenjen izvozu, prevrnuo se u kanal. Roba je bila osigurana pa je šteta nadoknadio Osiguravajući zavod. Da bi izvukao bar neku vajdu Zavod je palidrvca iz kanala dao na rasprodaju. Obične, male kutije prodavane su po 2.50 dinara, a velike 15 dinara.

Nakon ovoga mnogi Osječani se pitaju: dali treba da čekaju novu saobraćajnu nezgodu da bi opet nešto pazarili na rasprodaju.

BILJEŽIMO

POSAO NA UŽETU

Na Brdima, splitskoj mjesnoj zajednici u Miletićevoj 71, postoji radnja za izradu konopaca kojoj već tri, četiri godine treba četvoro stalnih radnika. Osnovna plata je 20.000 dinara, s tim da je rad po učinku i može se zaraditi i mnogo više.

Riječ je o neobičnom poslu. Taj radnik, kojem se nudi plata od 20.000 dinara i nagovještava mogućnost mnogo veće zarade, trebalo bi da svakog radnog dana pređe putanju od desetak kilometara, linijom dugom 120 metara tamo-ovamo noseći drvenu ploču sa prikračenim konopcima koje mašina uplice i prepliće. I treba da je nosi gazeći i kada jara pripeče i ošinu bure. Druga takva linija nalazi se pod krovom barake, u stvari daščanom tunetu sa utabanom zemljom nogama radnika. Ostalo nema potrebe

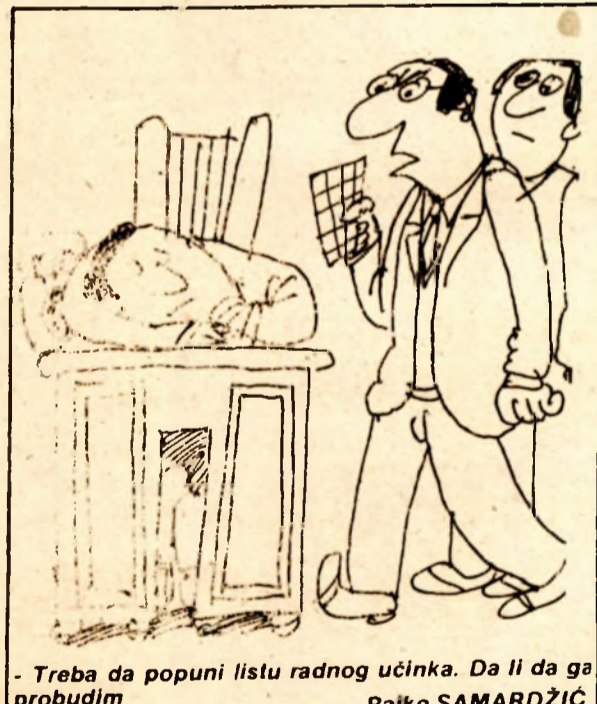
opisivati, ali ne možemo se oteti utisku da je ta radnja u Brdima, u Splitu, a ipak stotine godina daleko, na primjer, od Splitskog brodogradilišta.

Kome to treba? Ko to ovakvim „oblozima“ satkanim od lažnih šansi za zapošljavanje umiruje savjesti i umanjuje razumijevanje i društveni angažman na razrješavanju problema nezaposlenosti.

Kaže se da su splitske društveno-političke organizacije, Skupština opštine i SIŽ-ovi zapošljavanja na samom početku pravog rješavanja pitanja nezaposlenosti.

Slažemo se, zaključuje „Borba“ na početku su, očito još u svojim kancelarijama, „Stučaj“ sa platenjem konopaca to potvrđuje.

ZI ĐURIĆ

- Treba da popuni listu radnog učinka. Da li da ga probudim
Rajko SAMARDŽIĆ

„GLAS“ List Socijalističkog saveza radnog naroda

Opštine osnivači: Banjaluka, Bosanska Gradiška, Čelinac, Kotor-Varoš, Laktaši, Prnjavor, Skender-Vakuf i Srbac.

Izdaje i štampa NIGRO „Glas“ Banjaluka, Ulica AVNOJ-a 93.

Predsjednik Poslovnog odbora NIGRO „Glas“ Edhem Čizmić

Direktor i odgovorni urednik Nebojša Radmanović

Uređuje Redakcijski kolegij: Mirko Kisić (Banjaluka - Ironika), Emin Krkić (popodnevni desk), Tomo Marić (sport), Miloš Milinović (Bosanska krajina), Miro Mladenović (tehnička redakcija), Sabira Piragić (desk), Nada Puvaić (kultura), Nebojša Radmanović (direktor i odgovorni urednik), Fadil Smajić (Ironika), Dragiša Spremo (Nedjeljni Glas).
Novinski savjet lista „Glas“: Ivan Andrić, Nusreta Borić. Predsjednik Edhem Čizmić, Milenko Čerketa, Jovo Kerkez, Radojka Kuzmanović, Predrag Lazarević, Oto Marušić, Islam Mehdić, Branko Pivašević, Nebojša Radmanović, Grozda Regodić, Nenad Trifunović, Franjo Vardić.

Prvi broj „Glasa“ izašao je kao organ NOP-a za Bosansku krajinu u Župici kraj Drvara, 31. jula 1943. godine. Poslije oslobođenja „Glas“ izlazi u Banjaluci kao organ Oblasnog narodnog fronta do juna 1951. Od IX 1953. izlazi kao organ SSRN pod imenom „Banjalučke novine“, a od 29. novembra 1955. pod imenom „Krajiške novine“. Od 13. maja 1963. list ponovo izlazi pod imenom „Glas“. Ukazom Predsjedništva SFRJ od 19. jula 1968. „Glas“ je odlikovan Ordenom zasluga za narod sa srebrnim zracima. Od 8. februara 1983. „Glas“ izlazi kao dnevni list.

JUČE U BANJALUCI POČELO DVODNEVNO SAVJETOVANJE REZERVNOG SASTAVA ORUŽANIH SNAGA SFRJ

BORBENA OBUKA PRVI ZADATAK

BANJALUKA, 21. juna (Tanjug) — Savjetovanje o borbenoj obuci rezervnog sastava oružanih snaga SFRJ koje je danas počelo otvorio je komandant Sarajevske armijske oblasti generalpotpukovnik Anton Lukežić, a potom je govorio načelnik Generalštaba JNA generalpotpukovnik Petar Gračanin.

U radu ovog skupa, uz visoke vojne starješine, učestvuju i savezni sekretar za narodnu odbranu admiral flote Branko Mamula, zatim predstavnici republičkih i pokrajinskih sekretarijata za narodnu odbranu, delegacija Saveza rezervnih vojnih starješina Jugoslavije i starješine iz komande i štabova JNA i teritorijalne odbrane.

Na savjetovanju će radi iznalaženja najpovoljnijih rješenja biti analizirana dosadašnja iskustva i rezultati u obuci rezervnog sastava oružanih snaga, kako bi se obuka i borbeni gotovost ratnih jedinica podigla na još viši nivo.

Jedno od temeljnih opredjeljenja naše koncepcije, doktrine i strategije, kako je istakao generalpotpukovnik Petar Gračanin, jeste da u kvalitetu ljudskog faktora, rata i oružane borbe, u njegovoj ukupnoj organizovanosti, pripremljenosti i osposobljenosti za rat ne smijemo ostajati ni za jednim eventualnim agresorom.

U sklopu sveukupnog osposobljavanja za rat i oružanu borbu, obuka i vaspitanje, a posebno

● U sklopu sveukupnog osposobljavanja za rat i oružanu borbu, obuka i vaspitanje, a posebno borbeni obuka, imaju neprocjenjivu, tako reč, presudnu ulogu

Sa savjetovanja

borbeni obuka, imaju neprocjenjivu, tako reč, presudnu ulogu.

„Naši rukovodeći kadrovi, naše komande i štabovi, naše posade, posluge, pa i cijela jedinica, taktički i operativni sastavi - naglasio je general Gračanin - u znanju i borbenoj obučenosti moraju biti na nivou zahtjeva koncepcije opštenarodne odbrane i potreba vremena

To, kako je rečeno na savjetova-

nju, nameće potrebu da se obuka izvodi u uslovima približno ratnim, naravno, uz krajnje ekonomisanje materijalnim sredstvima i vremenom.

U raspravi je učestvovalo više starješina i predstavnika sekretarijata za narodnu odbranu i Saveza rezervnih vojnih starješina, koji su iznijeli bogata iskustva u obuci rezervnog sastava naših oružanih snaga.

PREDSJEDNIŠTVO OVSS BANJALUKA O RASPOREĐIVANJU ČISTOG DOHOTKA I SREDSTAVA ZA LIČNE DOHOTKE

NARUŠEN DOGOVOR

BANJALUKA, 21. juna - Razmatrajući informaciju o primjeni Dogovora o društvenom usmjeravanju i raspoređivanju čistog dohotka i raspodjeli sredstava za lične dohotke i zajedničku potrošnju na području banjalučke opštine u prvom ovogodišnjem tromjesečju, Predsjedništvo Opštinskog vijeća Saveza sindikata Banjaluka konstatovalo je da su pozitivna kretanja zabilježena u pogledu izdvajanja sredstava za akumulaciju.

Međutim, u oblasti lične i zajedničke potrošnje značajan broj subjekata prekoračio je društveno dogovorene okvire raspodjele. Među njima je 20 organizacija udruženog rada materijalne proizvodnje i 21 subjekt koji se bavi vanprivrednim djelatnostima. Iz ovoga je proistekao i zaključak Predsjedništva da bi u organizacijama koje su napravile prekoračenje trebalo provesti širu društvenopolitičku akciju za usklađivanje odnosa u raspodjeli. U skladu s tim u ovim sredinama potrebno je analizirati uzroke ovih propusta i predložiti mjere za njihovo otklanjanje, a u svemu tome posebnu ulogu treba da imaju osnovne organizacije Sindikata.

N.S.F.

OPŠTINSKI ODBOR SUBNOR-a BANJALUKA DO-DIJELIO PRIZNANJA KOLEKTIVIMA I POJEDINCIMA

PLAKETA ZASLUŽNIMA

● Uz jubilarnu godišnjicu narodnooslobodilačke borbe i socijalističke revolucije plakete Opštinskog odbora SUBNOR-a dobilo je 10 organizacija i organa i 110 pojedinaca, među kojima je preko 70 nosilaca „Partizanske spomenice 1941“

BANJALUKA, 21. juna - Povelje Opštinskog odbora Saveza udruženja boraca NOR-a, koje se svake godine dodjeljuju jednom broju organa, organizacija i istaknutih pojedinaca, u ovoj jubilarnoj godini pobjede nad fašizmom imaju posebno

značenje, pa je i broj dobitnika nešto veći nego ranijih godina, istaknuto je danas na sjednici Opštinskog odbora SUBNOR-a u prilikom razmatranja i usvajanja prijedloga ovogodišnjih dobitnika.

Ovo društveno priznanje koje se dodjeljuje za posebne rezultate u radu i doprinosu u ekonomskom razvoju i jačanju samoupravnih odnosa, čuvanje tekovina narodnooslobodilačke borbe i socijalističke revolucije, širenje i jačanje bratstva, jedinstva i zajedništva naših naroda i narodnosti, njegovanje tradicija NOR-a, te jačanje sistema opštenarodne odbrane i društvene samozaštite, dobilo je ove godine desetak kolektiva i 110 pojedinaca.

Kao kolektivno priznanje plakete su dodijeljene Osnovnoj školi „Mirko Vlačić“, Okružnom sudu Banjaluka, Opštinskoj konferenciji Crvenog krsta, Skupštini MZ Ada, Skolskom centru oklopnih i mehanizovanih jedinica „Petar Drapšin“, Sekciji za društvenu aktivnost žena MZ Hlmeta II, Kulturno-umjetničkom društvu „Sloga“ iz Ivanjske, Radnoj organizaciji „Novo groblje“ Banjaluka i Društvu livača „Jeltingrad“.

Među pojedinačnim dobitnicima povelja Opštinskog odbora SUBNOR-a, preko 70 su nosioci „Partizanske spomenice 1941“ a još trideset su učesnici NOR-a od 1941. godine, jer je to bilo i jedno od osnovnih opredjeljenja u prilikom predlaganja kandidata za ovo visoko priznanje. N.S.F.

U NOVOJ VAROŠI U BANJALUCI, NOĆU IZMEĐU ČETVRTKA I PETKA

LOKALIZOVANA DVA POŽARA

BANJALUKA, 21. juna - Noću, između četvrtka i petka u naselju Nova varoš u Ulici Antuna Gustava Matoša u Banjaluci gotovo istovremeno, požar je izbio u dvije susjedne zgrade. Zahvaljujući intervenciji vatrogasne čete kojom je rukovodio Nijaz Cerić, oba požara lokalizovana su dva sata nakon izbijanja. Prema prvim procjenama na oba objekta požar je prouzrokovao štetu u visini od 150 hiljada dinara, ali je moguće da je šteta i znatno veća. Vatra je potpuno uništila četiri šupe u Matoševoj 7 u kojoj je bio jedan bicikl, električno brojilo i dio namještaja, a u Matoševoj 6 ugljenisao jedan motor marke „java“, ostavljajući vidne tragove.

- Poziv iz Nove varoši upućen je tačno u 1,08 sati iz Miloševe 6 u kojoj je zapaljen motor. Vatrogasci koji su gasili požar primjetili su istovremeno i požar u susjednoj zgradi. Požar je lokalizovan iza 3 sata u čemu je učestvovalo 9 vatrogasaca sa dvojica kola - rekao je Božidar Džombić, komandir dnevne smjene profesionalne vatrogasne čete. Uzrok požara u Novoj varoši još nije utvrđen, ali je sigurno da su ga svojim nehatom djelimično izazvali i sami stanari. Ulazna vrata koja vode u četiri šupe u Matoševoj 7 nađena su bez brave i nikad nisu zaključavana, kao i ulaz zgrade broj 6 u kojoj je ispod stepeništa izgorio motor.

Z.L.

U PRIJEDORSKOM OPŠTINSKOM SUDU

PREPRODAVCU KAFE-ZATVOR

PRIJEDOR, 21. juna - Na tri mjeseca zatvora i novčanu kaznu od 100 hiljada dinara osuđen je u prijedorskom Opštinskom sudu Muharem Balić iz Trnopolja, na privremenom radu u Austriji. Na pretresu je utvrđeno da je Balić tokom prethodne godine u tri navrata preko granice prenio veće količine kafe i preprodavao je. Samo preko graničnog prelaza Ljubelj prošvercovao je 138 kilograma nepržene kafe u iznosu od blizu 70.000 dinara.

Z.I.D.

NA PUTU JAJCE-BANJALUKA

TROSTRUKI SUDAR

BANJALUKA, 21. juna - U saobraćajnoj nesreći koja se dogodila juče oko 14 sati u selu Topići na magistralnom putu Banjaluka-Jajce teško je povrijeđen Trivo Galić (41) iz Ključa

M.D.

(vozač teretnjaka JC 364-02), a lakše Mara Kajkut (28) iz Karanovca kod Banjaluke (nalazila se u putničkom automobilu) i pješak Milka Sedić (31) iz Ducipolja kod Karanovca.

Nesreća se dogodila kada su se istovremeno sudarili cisterna sa prikolicom BU 13-76 (vozač Rajko Irić (37) iz Banjaluke, putnički automobil BL 980-57, koji su se kretali iz Jajca, i teretno vozilo JC 364-02 iz suprotnog smjera. U tom trenutku sasvim slučajno je povrijeđena Milka Sedić koja je bila na trotoaru.

M.D.

NA MAGISTRALNOM PUTU KLAŠNICE — PRNJA VOR

TEŠKO POVRIJEĐENI

BANJALUKA, 21. juna - U sudaru putničkog automobila BI 806-34 i teretnog vozila BL 834-94 koji se dogodio juče oko 11,30 sati teško su povrijeđeni Vasilije Vujsinović (48) i njegova supruga Radomirka (46) iz Banjaluke.

Oni su se nalazili u putničkom automobilu kojim je upravljao Vasilije. Za volanom teretnjaka bio je Strahinja Ljubović (44) iz Trna kod Laktaša.

Povrijeđeni su zadržani na liječenju u KBC-u u Banjaluci. Istraga o uzrocima je u toku.

M.D.

OBILJEŽENA DESETOGODIŠNJICA RADA SRBAČKOG „TRIKOA“

OSTATI IZVOZNIK

SRBAC, 12. juna - Svečanom sjednicom Zbora radnika, uručivanjem nagrada i priznanja zaslužnim radnicima kulturnim i sportskim manifestacijama kolektiv tvornice „Triko“ iz Srpa danas je obilježio 10-godišnjicu postojanja uspješnog rada. O razvojnem putu kolektiva koji od samog osnivanja 1975. godine djeluje u okviru ITK „Triko“ Bosanska Gradiška govorio je Spasoje Milijašević, direktor Tvornice pamučnog rublja „Triko“ u Srpcu. On je naglasio da je „Triko“, koji sačinjavaju OOUR Tvornica pamučnog rublja, OOUR Pamučnog pletiva i Radna zajednica zajedničkih službi, za proteklih 10 godina izrastao u snažan kolektiv sposoban da domaćem i inostranom tržištu ponudi raznovrsno kvalitetno pamučno rublje.

Nezamjenjiva je uloga „Trikoa“ u ukupnom razvoju srbačke opštine. Sa 1290 radnika „Triko“ ostvaruje 46 odsto ukupnog prihoda i 41 posto dohotka privrede ove opštine. To je i najveći srbački izvoznik. Prošle godine na inostranom

tržištu ostvareno je 52 posto ukupnog prihoda kolektiva u vrijednosti od 670 miliona deviznih dinara.

Krupne rezultate kolektiv je postigao u oblasti društvenog i ličnog standarda svojih radnika. Socijalna i zdravstvena sigurnost radnika trajna je briga ovog kolektiva. „Triko“ raspolaže sa 46 stanova u društvenoj svojini, a za individualnu stambenu izgradnju godišnje se u prosjeku izdvaja više od tri miliona dinara. Za prevoz radnika tokom godine se izdvaja tri miliona dinara, obezbjeđen je besplatan topli obrok, a pri završetku je izgradnja dječijeg vrtića, jaslica i ambulante za vlastite potrebe.

U kolektivu je započela modernizacija i proširenje proizvodnih kapaciteta. Izgrađen je i počeo sa proizvodnjom jedan, a uskoro će biti otvorena još dva pogona u mjesnim zajednicama za proizvodnju malim serijama ekskluzivnih modela gdje će zaposleni dobiti oko 200 radnika.

Z. ŠARIĆ

POVODOM DANA CIVILNE ZAŠTITE

ZNAČKA ZASLUŽNIMA

KOTOR-VAROŠ, 21. juni - Izvođenjem vježbi i organizovanjem smotri jedinica u mjesnim zajednicama i OOUR-ima obilježen je Dan civilne zaštite u opštini Kotor-Varoš. Juče je održana i svečana sjednica Opštinskog štaba civilne zaštite na kojoj je prigodan referat podnio Borko Čupić komandant Opštinskog štaba civilne zaštite. Za učesnike sjednice prikazan je film „Mjesna zajednica u prvim danima rata“.

Za izuzetnu aktivnost u razvoju i jačanju civilne

zaštite uručena su priznanja sa značkom civilne zaštite. Priznanja su dodijeljena: vodu civilne zaštite OOUR-a „Bosna“, Denanu Imamoviću, Gokju Jurčiću, Enesu Terziću, Nevresli Spahiću, Vladislavu Tepiću, Esadu Pačiću, Matu Čoliću, Mladenu Pucareviću, Dušanu Pavliču, Andriji Jaranoviću, Zorki Rajliću, Milovanu Pejlinoviću, Radenku Pejliču, Senjli Hadžiselimoviću, Azri Tabakoviću, Mileni Kerezoviću, Juri Petrušiću i Ivici Topaloviću.

F.K.

DANAS I SUTRA: RADNIČKE SPORTSKE IGRE SOUR-a „KRAJŠNIK“ — „KOŽARIJADA 85“ DRUŽENJE KOŽARA

BANJALUKA, 21. juna - Jubilarni, desete po redu Radničke sportske igre radnika Kožarsko-prerađivačkog kombinata „Krajišnik“ održaće se u subotu i nedjelju (22. i 23. juna) pod pokroviteljstvom Radne organizacije „Proleter“ iz Kotor-Varoša.

Održavanju ovog susreta kožara i obučara prethodile su višemjesečne obimne pripreme, u kojima su se posebno angažovali domaćini ovogodišnje „Kožarijade“. Radničke sportske igre „Krajišnika“ okupiće 856 učesnika iz 11 članica Kombinata koji će se takmičiti u 15 sportskih disciplina, dok će jedan broj nastupiti u bogatom kulturno-umjetničkom i zabavnom programu.

N.S.F.

BANJALUKA

AEROZAGAĐENJE

Prema podacima dobijenim od banjalučkog Instituta zaštite za 20. i 21. juni 1985. godine koncentracija sumpor-dioksida po kubnom metru izmjerena je u Centru 108, Mejdanu 49, Vrbani 99, Česmi 46 i Delibašinom selu 89 mikrograma, a dozvoljena gornja granica kratkotrajne koncentracije je 500, a dugotrajne 150 mikrograma.

Koncentracija čađi po kubnom metru izmjerena je u Centru 27, Mejdanu 9, Vrbani 14, Česmi 10, i Delibašinom selu 15 mikrograma, a dozvoljena gornja granica kratkotrajne i dugotrajne koncentracije je 150 mikrograma.

PLENUM POKRAJINSKOG KOMITETA SK VOJVODINE
O OSTVARIVANJU ZAKLJUČAKA 16. SJEDNICE CK SKJ

VRATITI DOSTOJANSTVO RADU

NOVI SAD, 21. juna (Tanjug) — Već dugo imamo vanredno stanje u ekonomici zemlje, a teženo ponašanje mnogih organizacija SK OUR-a njihova udruženja i organa društveno-političkih zajednica upozorio je član Predsjedništva PK SKV Sreta Stajić u uvodnoj riječi na današnjem sastanku Pokrajinskog komiteta SKV o ostvarivanju Zaključaka 16. sjednice CK SKJ u idejno-političkom i akcionom osposobljavanju SK Vojvodine.

U pojedinim sredinama takvo ponašanje prema Stajicevim riječima, graniči se s neodgovornošću, što od SK traži odlučno preduzimanje mjera negodovanja, kojih u organizacijama udruženog rada ima najčešća su protiv nesamoupravnih postupaka i odnosa. Ima, istina, i slučajeva demagoškog istupanja prema radnicima, pokušaja dezinformisanja i pogrešne politizacije, a sve radi jačanja grupno-svojniskog ponašanja, zatvaranja u svoje organizacije. Stajić naglašava da se mora povesti uporna borba za vraćanje dostojanstva radu, a da idejna borba u ovom času posebno, treba da bude us-

● **Idejna borba u ovom času treba da bude usredsređena na odbranu i afirmaciju samoupravljanja, jer se danas suočavamo sa najžešćim napadima na sistem samoupravljanja sa buržoasko-gradanskih idejnih pozicija - rekao je u uvodnoj riječi na današnjem sastanku PK SKV Sreta Stajić, član Predsjedništva PK SK Vojvodine**

redsređena na odbranu i afirmaciju samoupravljanja, jer se danas suočavamo s najžešćim napadima na sistem socijalističkog samoupravljanja sa buržoasko-gradanskih idejnih pozicija.

Pošto je predočio da se tehnokratizam i etatizam moraju otkrivati, idejno razobličavati i otklanati uzroci tih pojava, Stajić je rekao da je i nacionalizam svuda u porastu, pa i u Vojvodini. On naročito naglašava potrebu da se komunisti u partijskim organizacijama javnih glasila izdavačkim savjetima, društvenim tijelima televizije, pozorišta i drugim oblastima duhovnog stvarala-

štva odlučnije bore za idejne poglede i stavove SKJ. "Nije riječ, kaže on, o zabranama da se piše ili govori o nekom pitanju što je do sada, navodno, bila 'tabu-tema', nego o obavezi komunističke partije da brani revoluciju. Ne želeći da navodi članke, istupanja na skupovima ili pojedina djela gdje je to jasno ispoljeno, jer toga ima veoma mnogo, Stajić napominje kako ima književnih djela u kojima se u literarnoj obradi drame čovjeka - pojedina, njegove porodice i slično (ma koliko takvi bili malobrojni), zapostavljaju i negiraju rezultati revolucionarnog, demokratskog preobražaja našeg društva.

IZ ČLANSTVA CK SKJ

OPOZVAN DUŠAN VELJKOVIĆ

SKOPLJE, 21. juna (Tanjug) — Centralni komitet Saveza komunističke Makedonije odlučio je sinoć da Dušana Veljkovića opozove iz članstva Centralnog komiteta SKJ - zbog toga što je svojim ponašanjem narušio ugled člana najvišeg rukovodećeg organa Saveza komunističke Jugoslavije.

Odluka je donesena kasno sinoć tajnim glasanjem, u nastavku sjednice CK SKM. Za odluku glasalo je 96 članova CK, a 11 je bilo protiv.

Centralni komitet Saveza komunističke Makedonije je razmotrio slučaj Dušana Veljkovića poslije odluke Ekonomskog fakulteta u Skoplju da poništi njegov izbor za doktora nauka, jer nije ispunjavao konkursne uslove. Veljković je, naime, tvrdio da ima diplomu o položenom doktoratu u inostranstvu, ali o tome nije dostavio odgovarajući dokument. Veljković je ove godine dostavio samo prevod, ali

ne i nostrifikovanu diplomu. Prema tvrdnji najkompetentnijih institucija, ona je, međutim, bila samo svjedočanstvo položene magistrature, a ne doktorata.

Na osnovu toga, Centralni komitet SKM smatra da je Veljković učinio djelo sa teškim moralnim i političkim implikacijama, koje imaju i šire značenje. Svojim ponašanjem, kako je ocijenjeno, on je nanio moralnu povredu liku člana SKJ, društveno-političkog radnika i istaknutog funkcionera.

O slučaju Veljkovića bilo je informisano Predsjedništvo Centralnog komiteta SKJ, kao i o stavu Predsjedništva CK SKM da Dušan Veljković ne može da ostane na funkciji člana CK SKJ. Predsjedništvo CK SKJ je zadužilo Centralni komitet SKM da realizuje postupak za opoziv Veljkovića iz članstva CK SKJ, u skladu sa Statutom.

VIJEĆE SAVEZA SINDIKATA KOSOVA

OCJENE O OBUSTAVAMA RADA

PRIŠTINA, 21. juna (Tanjug) — U organizacijama udruženog rada Kosova bilo je od 1981. ukupno 84 obustave rada u kojima je učestvovalo 7633 radnika. Najviše obustava rada bilo je u Prištini 21, zatim u Đakovici i Uroševcu.

Ovo su samo neki podaci iznijeti na današnjoj sjednici Predsjedništva Vijeća Saveza sindikata Kosova koje je raspravljalo o povodu i neposrednim uzrocima prekida rada, o ulozi i (ne) aktivnosti Sindikata na ostvarivanju i zaštiti samoupravnih prava radnika.

Ocijenjeno je da je uzrok svih dosadašnjih obustava, osim u četiri slučaja za vrijeme kontarrevolucionarnih događaja, bilo narušavanje samoupravljanja.

SARADNJA JUGOSLAVIJE I MONGOLIJE

DVA MEĐU- DRŽAVNA SPORAZUMA

ULAN BATOR, 21. juna (Tanjug) — U Ulan Batoru su potpisana dva značajna međudržavna sporazuma o kulturnoj i naučnoj saradnji i o ekonomskoj i tehničkoj saradnji Jugoslavije i Mongolije. Očekuje se da će tim sporazumom jugoslovensko-mongolska saradnja biti unaprijeđena. Sporazume su potpisali sa jugoslovenske strane član SIV-a i predsjednik jugoslovenskog dijela mješovitog komiteta za ekonomsku i naučno-tehničku saradnju Mito Pejovski, a sa mongolske strane zamjenik ministra inostranih poslova D. Jordan i predsjednik Državnog komiteta za ekonomsku saradnju sa svijetom P. Ocerbat. Svečanom potpisivanju sporazuma prisustvovali su šef jugoslovenske delegacije, član Predsjedništva SFRJ Branko Mikulić i predsjednik domaćina, zamjenik predsjednika Prezidijuma velikog narodnog Hurala Mongolije Njamin Žagvorai.

RASPUŠTENI BUGARSKI FUDBALSKI KLUBOVI

„SRAMNE SCENE“ UZNEMIRILE JAVNOST

SOFIJA, 21. juna — Svi bugarski dnevnikari na istaknutim mjestima donose tekst sinoćne odluke Sekretarijata CK KP Bugarske da se raspuste vodeći fudbalski klubovi „Levski-Spartak“ i CSKA „Septemvrijsko zname“ i da se starijim trenerima i rukovodiocima u tim klubovima zabrani dalje profesionalno bavljenje fudbalom. Vodeći bugarski dnevnik „Rabotničko delo“, kako javlja dopisnik Tanjuga iz Sofije, piše da su „sramne scene“ u srijedu uveče na finalnom susretu za KUP NR Bugarske između dva pomenuta tima izazvale negodovanje čitave bugarske javnosti i da su u potpunosti suprotnosti sa socijalističkim načinom života.

U uvodniku vodećeg bugarskog dnevnika izražava se uvjerenje da u bugarskom fudbalu ima dovoljno snaga sposobnih da savladaju posljedice njegovih dosadašnjih slabosti i nedostataka.

U IZRAELU

NA SNAZI — „SVINJSKI ZAKON“

JERUSALIM, 21. juna — Izraelski parlament - Kneset usvojio je zakon kojim se zabranjuje uzgoj svinja i prodaja svinjetine. Debata o novom zakonu je bila izuzetno duga, oštra i polemična, izrečene su čak i uvrede, a pojedini parlamentarci su jedni drugima uputili nimalo pohvalne „životinjske epitete“.

Svinjetina se do sada u Izraelu prodavala kao „bijelo meso“, a od

sada će patrola rabina strogo kontrolisati da li se novi zakon poštuje i redovno će obilaziti restorane, a naročito klanice.

Debata o „Svinjskom zakonu“ kako je novi propis popularno nazvan - traje već treću godinu, a svinja je u međuvremenu dobila epitet - „simbola - degeneracije, bezbožništva, hipokrizije, licemjerstva“, tj. svega „negativnog u čovjeku“.

SPOMEN—OBILJEŽJE DRUGU TITU U SARAJEVU

PRIMJERENI SADRŽAJI

SARAJEVO, 21. juna (Tanjug) — Odbor za podizanje spomen-obilježja Josipu Brozu Titu u Sarajevu danas je na svojoj četvrtoj sjednici, kojom je predsjedavao Nikola Stojanović, zauzeo stav da bi to obilježje trebalo podići na Marindvoru - u samom centru grada, da treba prići pripremi projektnog zadatka, a njim obuhvatiti izgradnju objekata narodne i univerzitetne biblioteke i arhiva BiH, naravno u granicama finansijske mogućnosti i ostalih primjerenih sadržaja.

Spomen - obilježje Josipu Brozu Titu u Sarajevu imaće funkcionalnu namjenu sa likovnim rješenjima posvećenim vodi naše revolucije a brigu o izradi projektnog zadatka - zaključeno je vodiče sekretarijat ovog odbora.

IZ NARODNE BANKE
JUGOSLAVIJE

OD TURIZMA — 196,6 MILIONA DOLARA

BEOGRAD, 21. juna (Tanjug) - Turistička privreda je za pet mjeseci ove godine ostvarila devizni prihod od 196,6 miliona dolara. Ova svota je, prema operativnim podacima Narodne banke Jugoslavije, veća za sedam odsto nego u isto vrijeme lani.

Od turizma se, inače, ove godine očekuje devizni prihod od oko milijardu i 300 miliona dolara.

OTKUPNA CIJENA NA
KOSOVU

ZA PŠENICU — 42 DINARA?

PRIŠTINA, 21. juna (Tanjug) — Na današnjoj sjednici Pokrajinskog štaba za žetvu predloženo je da otkupna cijena kilograma pšenice, zajedno sa premijama i regresima na Kosovu bude 42 dinara. Opštinama je preporučeno da se usluge kombajniranja naplaćuju isključivo u naturi i to 300 kilograma pšenice za kombajniranje bez vezivanja i 360 kilograma za hektar požiņevene površine sa vezivanjem slame.

U HERCEGOVINI

POČELA BERBA DUHANA

MCSTAR, 21. juna (Tanjug) — U hercegovačkim duhaništima ubrani su prvi listovi ovogodišnjeg roda duhana. Kvalitet prvih količina je dobar, a stanje ove poljoprivredne kulture u cjelini u ovoj regiji stručnjaci ocjenjuju kao zadovoljavajuće.

Hercegovački duhanari ove godine zasadili su oko 200 miliona strukova duhana, a ovogodišnji rod stručnjaci procjenjuju na blizu 15 hiljada tona. Ova optimistička prognoza može jedino da bude ugrožena nepovoljnim vremenskim prilikama u daljem vegetativnom toku ili štetama od prstenaste nekroze, duhanske bolesti koja se pojavila u nekim duhanskim rejonima.

U BANJI VRUĆICI KOD
TESLIĆA

SABOR NARODNOG STVARALAŠTVA BIH

TESLIĆ, 21. juna (Tanjug) — Otvaranjem izložbe individualnog stvaralaštva, u Banji Vrućici kod Teslića počeo je Jedanaesti sabor izvornog narodnog stvaralaštva Bosne i Hercegovine. U toku tri dana nastupice 23 kulturno-umjetnička društva iz svih krajeva ove Republike, koji će kroz pjesmu i igru predstaviti običaje iz svojih sredina. Na startu Jedanaestog sabora predstavili su se amateri iz okoline Zavidovica, Rogatice, Doboja, Vareša, Gračanice, Zenice i Žepča.

U PERUU

ŠTRAJKAČI ZAUZELI ŠKOLE

LIMA, 21. juna (Tanjug) — Peruanski državni službenici, koji već treći dan štrajkuju zahtijevajući povećanje plata za 46 odsto, juče su okupirali devet škola u Limi. Štrajkači su izbacili učenike i profesore i zabarikadirali se učionicama tražeći da vlada odmah izade u susret njihovim zahtjevima.

Štrajk je paralisao polovinu od ukupno 18 ministarstava i donio velike nevolje građanima glavnog grada Perua.

Peruanski državni službenici sada primaju u prosjeku platu od oko 60 dolara mjesečno. Njihov zahtjev je da se plate povećaju na 87 dolara.

Prema izjavi lidera sindikata državnih službenika, kupovna moć peruanskih građana pala je zbog stope inflacije od 155 odsto na nivo koji je za 60 odsto niži nego prije osam godina.

U SKOPLJU

Rade Ognjanovski — direktor „Nove Makedonije“

SKOPLJE, 21. juna (Tanjug) — Predsjedništvo RK SSRN Makedonije imenovalo je na današnjoj sjednici za novog direktora radne organizacije NIP „Nova Makedonija“ Rade Ognjanovskog, dosadašnjeg glavnog i odgovornog urednika lista „Nova Makedonija“. Rade Ognjanovski je rođen 1928. godine, a novinarstvom se aktivno bavi od 1952. godine. Počeo je kao novinar i urednik u „Stopanskom vesniku“, gdje je izvjesno vrijeme vršio dužnost glavnog i odgovornog urednika, a od 1958. godine prelazi na rad u list „Nova Makedonija“ gdje se istakao kao komentator društveno-ekonomskih i političkih tema.

PRIPREME ZA POSJETU

GROMIKO U JAPANU?

TOKIO, 21. juna (Kjodo) — Japanski ministar inostranih poslova Sinao Abe izjavio je da su u Japanu u toku pripreme za organizovanje zvanične posjete Tokiju sovjetskog ministra inostranih poslova Andreja Gromika. Abe je rekao da bi Gromiko trebao da doputuje u Tokio radi rješavanja bilateralnih pitanja, posebno spora oko ostrva Hokaido, kao i radi daljeg unapređenja saradnje dviju zemalja u oblastima kulture, trgovine i carina.

Šef japanske diplomatije je istovremeno rekao da očekuje da bi krajem ove ili početkom iduće godine moglo da dođe do susreta Ronalda Regana i Mihaila Gorbačova.

Za putevima — fabrike i farme

● — Teške mašine napale su bespuće, a u mjesnim zajednicama istresaju džepove i skupljaju pare ● Samodoprinosom do 1990. godine trebalo je ukupiti 70 starih milijardi, ali je to preduro čekati, pa su odlučili da pare sakupe od dobrovoljnih priloga i posao završe u ovoj godini ● Izračunali su da po domaćinstvu treba sakupiti po osam starih miliona ● S prvim prikupljenim parama počeo je i rad

Velika Kladaša u razvoj neće polagano — stopu po stopu.

Ovdje hoće korakom. I to što dužim. Neće, to je jasno na prvi pogled, ni grlom u jagode. Razvoju teže smišljeno, mjereći svaki potez, ali i odlučno. Godinama je ovaj kraj na leđima nosio breme nerazvijenosti. Dojadio je to ljudima pa sada, ne žaleći dlanova, rade i grade.

Onom ko prvi put dolazi u ove krajeve stiješnjene brdima iznenađenje je nov savremen grad, onom ko se vraća svaki put se, lako je kratko izbio, osmijehne nova fabrika, zgrada, farma, prodavnica. Ljudi su isti i sasvim drugačiji, u isti mah. Krafišnici. Gostoljubivi, hrabri, suzdržani i otvoreni najedanput.

Mnogo je ovdje mladih ljudi. Odavno je pred njima prostrana, životna pozornica. Ne igraju epizodne uloge. U Velikoj Kladaši su shvatili da je u mladima energija i znanje, u starijima iskustvo. Taj amalgam je temelj na kojem ovaj kraj raste. A raste pouzdano, skladno i uporno. Odavno je razbijena početna nevjerica. Oni koji su sumnjali u upornost i entuzijizam „otrije-

znili" su se. Drugo im nije ni preostalo.

Asfaltom

Nove fabrike, peradarske farme, stanice za dehidraciju lucerke, farme kod seljaka, razasute su po svim selima dve opštine. Do njih treba stizati. Najljepše je ako se može asfaltom trakom koja vijuga. A da može, to potvrđuje i činjenica da su teške mašine krenule u ofanzivu i „napale“ bespuće u nekoliko mjesnih zajednica.

A pare?

Petogodišnji samodoprinos za koji su se svi izjasnili sporo bi dovodio asfalt u sela, pa su ovdje odlučili da istresu novčanike, da svaki domaćin, u prosjeku, složi na sto po osam starih miliona.

To je za tajduži korak. Kontakti su, teško je, ali mora se. I tako, dogovorili se da asfalt grade dobrovoljnim prilozi, da za naredna tri mjeseca sve pare stave na kamuru i da asfalt stigne još ove godine.

A plan je zamašan. Na redu je asfaltiranje puteva i ulica u Mjesnoj zajednici Velika Kladaša. Tu je, naravno, i nova kanalizacija. U Bosanskoj Bojnoj pare će se ulagati za rekonstrukciju puta Urga — Donja Gradina — Gornja Gradina i izgradnju društvene zgrade mjesne zajednice. Dva puta kroz Glinicu predviđena su ovim programom učesće u asfaltiranju dionice Vrnograč — Elezovići — Glinica, te rekonstrukcija pravca Poljana, preko Lajše do Glinice, Bosanske Bojne i Bukovija. U Maloj Kladašini redu je vodovod i izgradnja društvene zgrade. U Podvizdu hoće asfaltom da idu od Capraga do centra i da se sastaju u novom društvenom domu. U Polju grade novu zgradu mjesne zajednice, a učestvuju u rekonstrukciji električne mreže i vodovoda. Asfalt će stići od Hajrata do Slapnice pa prema Dolovima i farmi u Slapnici. Tu je i nov put od Kekića do Mujačića. U Šumatovcu su riješili da obave tri posla. Put Purići — Šumatovac — Kudrić biće presvučen asfaltom, valja osigurati dovoljno vode i obnoviti puteve u Šabićima. Od Vejinca do Todorova puknuće asfaltna traka. Ali, u ovoj mjesnoj zajednici pripremiće i projektno-tehničku dokumentaciju za ostale puteve u selu. Novi asfalt već napreduje od Baraka preko Vidovske za Johovicu. U Mjesnoj zajednici Vrnograč uložice dio para za asfaltiranje puta Vrnograč — Elezovići — Glinica, popravice puteve kroz selo, dovešće, rekoše, vodu, a dio novca trošice za izgradnju društvenih prostorija i druge potrebe. Asfaltni put vijugaće od Carevca preko Čaglića, Zborišta, Stabandže i Erdića do škole u Zborištu.

Za sve ovo treba mnogo para i truda. Nijednog ni drugog,

Velika Kladaša: sve je ovdje novo i biće još novlje

bar prema raspoloženju, neće manjkati. Za putevima krenuće nove fabrike, farme, nova radna mjesta...

Napredak kakav se ne pamti.

Početak

Zanimljivo je danas i ovdje, drugima za primjer reci kako je sve to počelo u Velikoj Kladaši. Narod je, vele ovdje, predložio da se prikuplja dobrovoljni prilog. I to da se sve pare sabere za tri mjeseca. Odluka je to za koju su se, može se slobodno reći, izjasnili svi punoljetni u ovom kraju.

A kako početi?

Prvi su na redu bili opštinski funkcioneri, direktori i društveno-politički radnici. Pogledali se ljudi u oči i sami sebi rezrezali: trideset, dvadeset, petnaest starih miliona.

Pa onda na teren među aktiviste u mjesnim zajednicama.

Slika se ponovila.

Tad se krenulo na zborove radnih ljudi i građana. Kokoliko može.

Govorili domaćini. Padale krupne brojke. Komšije procjenjivale. Vele nekima, mnogo je, nećeš moći, u druge upirali prstom, jer su ponudili malo. I došlo se do pravih suma, da pojedincima ne bude teško a zajednici malo.

Bilo je i rekordera. Težak Bešir Begić iz Stabandže dao je 40, a Hašim Sulejmanagić, kafedžija iz Todorova odredio je sebi 60 starih miliona. Mnogo je onih koji su sami povećavali cifru, gotovo takmičili se — kaže Harun Hodžić, sekretar Predsjedništva OK SSRN Velika Kladaša.

Za je i priča Muniba Bešliagića o tome kako se u Elezovićima razgovaralo o parama. Zakazan Zbor i iz 117 domaćinstava na

dogovor došlo njih 240. Kvorum i po.

Prvi put poslije rata. Onda su gotovo licitirali.

Trebalo je to vidjeti i doživjeti. Nije ljudima ni ovdje, kao ni bilo gdje, suviše lako. Ne presipaju se pare. Ali, ako se zna šta se hoće onda čovjeku nije mrsko ni teško da se ponečeg i liši da bi sutra on, a prekosutra njegova djeca bolje živjela — kaže Munib Bešliagić, jedan od aktivista.

Na trasi puta Barake — Vidovska — Johovice nedjeljom se nade i po pet stotina akcijaša — radnika „Agrokomerca“ — jednostavno, dođu da pomognu.

Cim su prve pare uplaćene, mehanizacija „Agrokomerca“ počela je radove na nekoliko pravaca. Treba li bolja potvrda da će sve biti u najboljem redu.

U Opštinskoj konferenciji SSRN u Velikoj Kladaši ne mogu još da kažu koliko će para biti prikupljeno. Ostalo je da se dogovore još u Zborištu, Šumatcu, Glinici, i Slapnici.

Nije sav posao obavljen i u dijelovima nekih mjesnih zajednica, ali sve govori da će to biti sredstva u visini predviđenog samodoprinos — gotovo 70 starih milijardi.

Prvi gost koji dolazi putem u neki kraj je razvoj. To je ljudima u velikokladaškim selima jasno kao dan. Zbog toga nije ni čudo što se utrukuju ko će dati više, što i ne haju kad put „odgriza“ dio najplodnije njive, što jedni drugima u brk kažu mogao si dati koji dinar više...

A rokovi. Posljednjih godina kad se u Velikoj Kladaši prihvate nekog posla i određuju rok, to je samo zbog toga da bi uradili prije. Tako će, po svoj prilici, biti i ovog puta.

Za putevima će, da ponovimo, krenuti nove farme, fabrike...

Dobrodošle!

Jelenko SLATINAC
Anton KASIPOVIĆ
Snimio Rastko OSTOJIĆ

SULEJMAN DURUTOVIĆ, PREDSEDNIK
SKUPŠTINE MZ VIDOVSKA

PRIMIČEMO SE GRADU

Od kada je, 10. maja, počelo asfaltiranje puta od Baraka preko Vidovske do Johovice Sulejman Durutović, predsjednik Skupštine Mjesne zajednice, dva-tri puta na dan izlazi u šumarak ispred kuće i gleda prema školi.

Dolje, u dolini promiče asfalt. Kao da se kuće, brda, ljudi iznenaduju prijatnom i dragom gostu.

— Tri dana prije nego što su mašine došle dobio sam jagnje na oplaku. Moj komšija Muhamed Omeragić mi veli: govorio si na radiju, čuo sam ali od tog puta nema ništa, a ja bih više nego iko volio da stigne asfalt. I izgubio čovjek jagnje. Šalu na stranu, on je dao 20 starih miliona. Znaš, lijepo je oko srca kad vidiš gdje je autobus stigao. Ne mogu

shvatiti da više nema blata do koljena, da se autobusi ne mogu mimoći... Šta da ti pričam brate, primičemo se gradu — govori Durutović.

Ovdje su sakupili oko 2,3 milijarde starih dinara. Ljudi su davali od pet do dvadeset miliona dinara. Napravili smo razrez, napisali koliko bi ko mogao dati.

— Znaš, ne možeš ti to kao na kantar. Mislim, ne možeš tačno izmjeriti. Ljudi su sami „penjali“ sume. Jedan drugom veli: slušaj kume, možeš ti više... Nikom nije bilo do naknade za zemljište. U ovom krupnom poslu to su ipak sitnice. Do kraja juna bi trebalo biti završeno 5,5 kilometara puta do Rašetina zida, a u oktobru će se sastaviti sa Šturlićima. Ja

Sulejman Durutović

ću da dam 15 miliona, a već sam trećinu uplatio. Ma ne, ne želim se, neće biti teško. Sin, snaha i kćerka mi rade u „Agrokomerca“ — objašnjava Sulejman Durutović.

Još jednom se, ispraćaju nas, nadiruje nad put. Od podne se asfalt pomakao...

AMALIJA SUJOLDŽIĆ, PREDSEDNIK
MJESNE KONFERENCIJE SSRN U TODOROVU

KAD PUČE TRASA...

Ideja, vele u Todorovu, za sada u bespuću, potekla je davno. Pare za asfalt da se nađu. Prijedlog Opštinske konferencije SSRN pao je na plodno tlo.

U Todorovu su krenuli da se dogovore. Na zborovima u početku muk. Ljudi su se preračunavali. I — preračunavali.

Onda su progovorili. Za asfalt može, koliko treba.

— Mene je zapalo, prema dogovoru 30 hiljada dinara. Ali, kada sam išla za Kladašu, a trasa novog puta pukla, široka, ravna, samo da počne asfaltiranje rekla sam: „Ja dajem 50 hiljada dinara“. Kako od prosvjetarske plate? Stegnuću sve slavine, ali daću, da asfalt dođe u

Todorovo — kaže Amalija Sujoldžić.

I još je mnogo pričala o akciji, o ljudima, o tome kako je bilo lijepo učestvovati u svemu ovome. Vidjela je koliko su ovi gorštaci, sa kojima se srodila, spremni na odricanje.

Sve je saznala, presrećna je. Još na kraju reče:

— Cifra koju smo zaokružili nije izgleda definitivna. Prekntaće se možda mogu još, još nekistari milion više, da se nade za neke poslove u Mjesnoj zajednici.

Na rastanku reče:

— Sljedeći put kad budete dolazili krenite od Vejinca za Todorovo, biće nova asfaltna traka.

Amalija Sujoldžić

Preširoka za seoski put. Navratite, obavezno — reče Amalija.

Rekordera sa 60 starih miliona Hašima Sulejmanagića, mjesnog kafedžiju, ne nadosmo u kafani, bio je na putu.

Treba li šta upšte reći kad je ovolika suma u pitanju?

Tragovi krvave bitke

ZAPISI SA SUTJESKE

NAJPRIJE, poslije Tjentišta, obidismo Savin grob, Zelengoru, Ozren i Pogledalo, odakle se kao na dlanu vidi panorama Sutjeske, zmioljike, vijugave i ravnodušne, utonule u neke prozirne proljetne magle, koje se vazda vuku najdubljim i najužim dijelom kanjona. Iznad nas, desno i lijevo, u nebo su se zarivali gotovo nestvarni, kameniti i patetični vrhovi planina, u čijim se osojima i lazovima, još bijelio snijeg.

Zatim se, s druge strane kanjona, popesmo na Dragaš sedlo, na Nurijinom grobu nečija ruka je ostavila bukete svježeg, tek uzbranog gorskog cvijeća. Lovački dom pun gostiju. Sve ostarjela, iznemogla lica, pomiješali se negdašnji ratnici i lovci; krenuli davnim partizanskim stazama. Stigli dovde i u predahu, uz pivo, pričaju uspomene koje nikada ne blijede. Gore pod Magličem, na Previ, hercegovački stočari odavno su naselili pašnjake, otuda, preko jela i omorika, vjetar donosi bleku ovaca i riku govoda.

Ovdje je svako mjesto uzbudljivo; vezano je za neki sudbonosni, istorijski događaj, gdje se krojila naša istorija i naša sudbina. Zato se na sve strane, i u svako vrijeme, u ovom legendarnom pejzažu - hodočasti. Na sve strane se vide šareni buketi posjetilaca; dolazi se u grupama i pojedinačno da se vidi, osjeti i doživi prostor bojnog polja - poprište nakome se odigrala presudna bitka.

LUGAREVA SVJEDOČENJA

Zatim smo oko Šumske uprave i Muzeja tražili starog poznika, lugara **Radu Baturana**, koji je svoj život i svoju sudbinu vezao za ove predjele - Hrvavku i Sutjesku. On je ovdje svoj radni vijek proveo u jednom uzbudljivom, naporom i časnom poslu - duže od tri i po decenije lugario je u dolini Sutjeske nepsoredno poslije rata. Htjeli smo opet da čujemo njegovu priču: šta je sve vidio i doživio na poprištu slavne bitke u vrijeme kada je oružje zamuklo i kada je na ranjenu zemlju pala tišina.

Kazivao je lugar sa uzbudjenjem, govorio je da je nemoguće sve opisati i svega se sjetiti što je u svom lugarskom vijeku u dolini Sutjeske vidio, susreo, našao i doživio. Obišao je svaku stazu i bogazu, zavirio u svaki gustiš, raspuklinu, dolinu i kanjon; popeo se na svaki vis i zavirio u svaki ponor u ono vrijeme kada gvožđe još nije bila pojela rđa, a kosti, izbljedlye i zarasle u travu, nije progutala zemlja i sakrila trava, lišće i paprat.

Bezbroj puta je Rade Baturan obišao čuke i čuvike Zelengore, Volujka, Velenjaka, Sniježnice, Magliča, Vučeva, Prijedora, Dragoš-sedla, Ozrena, Krekova, Gornjih i Donjih bara, pretraživao je prašumske

● Šta je sve u Dolini heroja, za tri i po decenije, doživio lugar Rade Baturan?

predjele Peručice, koja, zbog svoje nedostupnosti, krije još uvijek mnoge geografske, biološke i istorijske tajne.

- U svom vijeku, lugareći po Sutjesci, nagleđao sam se svakojakih strašnih prizora - kazuje naš poznika. - Sreo sam se sa mnogim kostima ljudskim i životinjskim, oružjem i municijom, opasacima luprtačima, šljemovima i kukastim krstovima, zvijezdama petokrakama i trullim čohanim kapama, vojničkim teškim cokolama u raspadanju i našim seljačkim opancima opuštašima; pronašao sam bezbroj čutura i porcija, kašika i konjskih samara. Našao sam mnoge, izmiješane ostatke naše i fašističke vojske - gvožđe načeto rdom i zemlja neizlječivo ranjena granatama i bombama; sakata i polomljena stabla drva, ranjene bukve i jelike. Sve je to nemoguće opisati. Uzbudio sam se, svaki put, baš kao u pravom ratu.

NEIZBRISIVI TRAGOVİ

Lugara je prvih godina poslije rata u dolini Sutjeske sve podsjećalo na - smrt; tog osjećanja se nikada, pa ni danas, nije mogao da oslobodi. Zato njegov posao u ovom prostoru, iako ga je obavljao u miru, nije bio nimalo lak. Čudnog straha i bolnog uzbuđenja bilo je napretek.

- Ideš - svjedočio je Rade Baturan - kroz šumu, u tišini, sam, a u ušima ti odjekuju ljudski vapaji, leleci i pucnji; pred očima ti se prividaju kolone ratnika, tifusara; čuješ zvuk oružja, nemačko „halt“ i „forverc“ i naše „ura“ i „juriš“. Tako, hodajući poprištem bitke, uvijek sam - umjesto vuka, lisice ili medvjeda - sretao ljudske kosture u raznim položajima. Mnogo puta sam se na obali Hrvavke spotakao o lobanju ili ljudska rebra koja su se sakrivala u gustoj travi. Kost podignem sa zemlje i vidim - čovjek! Sjećam se da je poslije rata bilo mnogo pretraživanja poprišta krvavih bojeva, ali, lično mislim, da se kosti nikad do kraja neće moći da sakupe. Tragova ima i danas, poslije duže od četiri decenije. Te tragove stradanja teško će vrijeme moći da zaliječi i izbrise sa lica ovih predjela...

Jedan susret je Rade Baturan posebno zapamtio za sva vremena. Sada ga ponavlja sa uzbudjenjem. Bilo je to na Kazanima, podno Velenjaka. Pred lugarem se našao kostur, „sjedio je“ oslonjen o stoljetno jelovito stablo; niz koru je curila smola i lobanja je, tako reći, bila zalijepljena za drvo, kao da je čovjek iskopnio - kostur je ostao cio, u sjedećem stavu; ništa se nije odvojilo - ni ruke, ni noge; ni pršljenovi na vratu. U praznom grudnom košu raslo je gorobilje u kome je ptica, slavuj, svila gnijezdo i slobodno legla svoje potomstvo. Kostur je

bio neka vrsta vječite straže. Ruke su mu počivale ravnodušno na koljenima.

TRINAEST MRTVIH RATNIKA

- Na ovom kosturu sam tražio tragove nasilne smrti, ali je nisam našao - kazuje bivši lugar iz doline Sutjeske. - Bezimena ratnik je sjeo da se odmori, predajući se surovnoj sudbini. Ledimase oslonio o jeliku i u tom položaju ga je zatekla smrt. Da li je umro od gladi, bolesti i straha - kojoj je zaračenoj strani stradalnik pripadao - nikada nisam mogao da doznam, ali me najviše među njegovim rebrima uzbudilo slavujevno gnijezdo, iz koga su pijukala četiri mladunčeta.

Oko kostura su ležali kojekakvi zardali predmeti. U jednom žbunu je počivala polomljena puška, njemačke proizvodnje, bez zatvarača, načeta rdom; imala je trno remenik - nije mogla da se otkrije kome je pripadala - fašističkom ili našem vojniku.

Jednom drugom prilikom lugar je u predjelu između Gornjih i Donjih bara našao na kolonu kostura. U stroju ih je bilo ukupno trinaest. Počivali su u vrežama malina i kupina, postrojili, među lišćem, skriveni, na vječitom putovanju. Tu ih je mitraljez pokosio. Naokolo je bilo porcija, kašika, čutura, municije, trule odjeće i obuće, konjskih potkovicica i remenika.

- Znao sam - našao sam - kazuje lugar. - Sutradan osedlam konjče i dođem ovdje. U vreće sakupim kosti, prenesem na konjčetu do Tjentišta i tamo ih sahranim u zajedničku grobnicu, koja je te, 1946. sve više počela da raste. Kosturnica je mnogo godina kasnije, sa spomenikom, izgrađena...

U ovom prostoru su najviše ginuli borci Druge dalmatinske brigade, pa Baturan s razlogom pretpostavlja da su upravo ove kosti bili zemni ostaci njenih ratnika.

Ulugarskoj uspomeni žive mnogi neobični i uzbudljivi susreti. O jednom od njih ovako svjedoči naš sagovornik:

- Ovog puta sam se sreo sa živim čovjekom. Bilo je to iza Krekova, tamo gdje je, u jurišu, pao i Sava Kovačević. Bilo je ljeto, tišina. Rijetko je ko od posjetilaca ovdje navraćao. Odjednom čujem: nekosa proplanka zove. Okrenem se i vidim: naš oficir. Pride mi i moli me da podem sa njim i pomognem mu u otkopavanju - topa! Oficir je išao ispred mene i glasno brojao korake: „Nije kod ovog nego kod onog drveta...“

ZAKOPANI TOP

Najprije su kopali pod jednom bukvom. Oficir je govorio lugaru: „Zakleo sam se u ratu da ću, kada dođe sloboda, opet doći u

Kamene gromade - simbol epskih dana Sutjeske

dolinu Sutjeske da tražim svoj top. On je naš voljeni top! Spomenik treba da bude!”

- I našao ga je - kaže lugar. - „Evo mog topa“. Kazao je oficir, pa su mu suze, kao dječaku koji pronađe dragu igračku, iz očiju grunule. Pomogao sam mu da otkopa svoju ratničku uspomenu, svoj trofej. Prenijeli smo ga u konjskoj zaprezi do šumske uprave, a zatim otpremili u Beograd. Ko zna gdje je danas top i kako se zvao oficir. Veoma mi je krivo što mu nisam ime zapamtio...

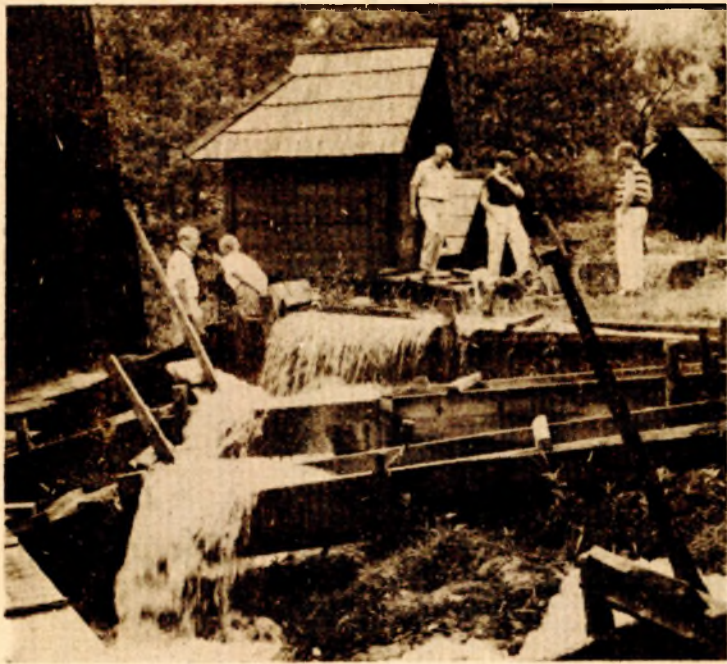
Među posjetiocima Sutjeske poslije rata bili su i mnogi Nijemci - oni koji su se ovdje borili na strani okupatora. Lugar je imao prilike da se i sa njima susreće. I Nijemci su dolazili da vide surovo poprište krvave bitke, traže grobove svojih mrtvih i obnove svoje uspomene i sjećanja. Lugar ih je lako prepoznao. U rukama su obično - kao i u ono vrijeme - držali karte bez kojih nisu umjeli da se kreću i snalaze u tuđoj zemlji i u nepoznatom predjelu.

- Sjećam se da su uvijek bili oprezni i zazirali su od svega - kazuje lugar. - Njihov strah je bio razumljiv. Zadali su nam toliko nevolje. Vidao sam i njih, u grupicama, kako, duž puta Foča - Gacko sakupljaju kosti. Nijemci se u dolini Sutjeske nikada nisu dugo zadržavali. Rijetko su ovdje noćivali. Bježali su na jug, prema Dubrovniku, ili na sjever, prema Foči i Sarajevu. Znao sam da krivac uvijek živi u strahu. Plašili su se i svojih sjenki - kaže svjedok poslijeratnih događaja vezanih za Sutjesku i lugarenje u Dolini heroja.

Ljubomir TEŠIĆ

KAMEROM NA PLIVI

VODENICE KAO NEKAD

Turistička sezona je uveliko počela. Domaći i strani gosti, motorizovani kamperi, putnici svih vrsta i nacija, osvojili su Jadran, jezera, planine. Kolone autobusa, automobila, pa i biciklista, krstare našim putevima, zaustavljaju se pored neke znamenitosti ili spomenika, da biga fotografisali i nastavili dalje.

Kad je riječ o Jajcu, onda, svakako, treba naglasiti činjenicu da je za strance najinteresantnije pod-

ručje starog gradskog jezgra, da se veoma rado zaustavljaju pored vodenica na Plivi (naša slika) i tu troše ne stotine snimaka, tu rade „nikoni“, „canoni“, „rolefeksi“, filmske kamere. Domaćini su preuredili i rekonstruisali, vratili stari izgled svim vodenicama (ima ih dvadesetak) i sasvim je razumljivo što se turisti pored njih zadržavaju...

Snimio: D. MOMČILOVIĆ

U OGLEDALU ŠTAMPE

DEVIZNI SISTEM

Ne događa se tako često, u našim uobičajeno komplikovanim političkim raspravama, da se uzrok i posledica nađu u tako ogoljenom, ali jednostavnom i poučnom obliku. Naravno, ako to svako ko se bavi politikom hoće da vidi i shvati.

U jednoj dvorani Skupštine SFRJ - delegati Veća republika i pokrajina razmatrali su najnovije podatke o našoj razmeni sa svetom i jedino mogli da se sa žaljenjem slože da rezultati u izvozu i uvozu, platnom i deviznom bilansu, znatno zaostaju za stabilizacionim ciljevima koje smo sebi postavili. U ovoj godini, ali i dugoročno.

Iz druge skupštinske dvorane, tako reći istovremeno gde se raspravljalo o već poznatom stigao je predlog delegata Odbora za ekonomske odnose sa inostranstvom Ustavnom sudu Jugoslavije da za još šest meseci produži rok u kome republike i pokrajine, odnosno njihovi delegati u Skupštini, treba da usaglase stavove oko ovog verovatno najznačajnijeg segmenta našeg ekonomskog sistema. Reklo bi se - i ekonomske budućnosti.

Dva novinska izveštaja o događajima u Skupštini, poručena jedan pored drugog, i nedovoljno upućenom čita-

Dogovor i odluka

ocu mogu jasno da pokažu gde su glavni koreni naših današnjih, ali i davnašnjih neuspeha vezanih za - kako se to kaže - „brže uključivanje u međunarodnu podelu rada“, a time i pokretanje glavnih motora Dugoročnog programa stabilizacije. Istovremeno, to je pravi povod da se makar postavi pitanje: nije li sadašnji devizni sistem jedan od glavnih krivica koji tržišno razdražuje najpre našu malu i nejaku ekonomiju, a zatim nas udaljava od svetskih pijaca gde se jedino može tražiti zelena grana.

Na ovo pitanje, i mnoga druga koja iz njega proizilaze, delegati u Skupštini, čija je pozicija i odgovornost jasno utvrđena Ustavom i drugim dokumentima, dužni su da znaju i daju odgovor.

Nije li, dakle, i odugovlačenje celog postupka za promenu propisa o deviznom poslovanju i ekonomskim odnosima sa inostranstvom, ma kakvi razlozi iza toga stajali - neka vrsta već oprobano i ustaljenog načina (i postupku usklađivanja raz-

ličitih interesa različitih delova naše zemlje) da se po svaku cenu zadrže svojevremeno (osvojene) materijalne (i druge) pozicije?

Najvećem delu javnosti to je već dovoljno jasno, i instriktori delegatskog sistema (a to često ipak nisu delegati u skupštinama) morali bi da pođu od tog saznanja i iskoriste prebogatost mogućnosti demokratskog dogovaranja i odlučivanja koje nam nikad nisu nedostajale, jer vremena je sve manje, a i nije više pogodno za eksperimentisanje.

Najzad, sve one koji se pozivaju na Ustav (a drugih, izgleda i nema), valja podsetiti da se odredba o odgovornosti za razvoj ne iscrpljuje na granici republike i pokrajine. Postoji i drugi deo rečenice (najmanje podjednako značaja i težine) da su sve federalne jedinice odgovorne za razvoj i zemlje kao celine.

T. TRUDIĆ — „Večernje novosti“

PISMO IZ NJUJORKA

OAZA NA BROADVEJU

Uskim, drvenim stepenicama penjemo se na drugi sprat zgrade na Lezington aveniji 750, na Menhetnu na Broadveju, u srcu Njujorka. Preko puta je jedna od najvećih njujorških robnih kuća - Blumigzdel.

Na vrhu stepeništa je atelje. Skroman, jednostavan, kao i slikar u njemu.

Savo Radulović, Crnogorac, Jugosloven. Titov prijatelj.

Dočekuje nas na ulazu ozarena lica. Iznad ulaza velika Titova slika na kojoj se autor rukuje sa najdražim drugom. Crnogorska kapa sa grbom SFRJ. Uspomene iz rodnog kraja. Jugoslovenska trobojka sa petokrakom zvijezdom. Stare gusle. U ateljeu slike iz zavičaja, zatim njujorški motivi, muzičari. Pejzaži: Sveti Stefan, Mostar, Dubrovnik.

Na jednoj komodi Titova fotografija. Na njoj poznati rukopis: „*Drugu Savu Raduloviću, Josip Broz Tito, 25. V 1972.*“

Domaćin širi ruke i veli:
- Sjedite da nešto prezagajimo i popijemo, pa će biti vremena za razgovor.

Na nevelikom stolu u metalnoj zdjeli čeka nas kuvana pršuta. Stari slikar priča:

- **Zivimo dugo u Americi, ali već 38 godina svakog proljeća odlazim u domovinu. Šest mjeseci provedem u domovini, a šest ovdje. Motive iz domovine radim i tamo i ovamo. Sada radim motive iz Njujorka, ali jedno veliko platno - crnogorsko kolo, oro.**

Služi nas viskijem i kuvanom pršutom.

- **Zivim sam, ovdje u centru Njujorka, ali ovaj stan nije moj, već sam ga iznajmio. Kirija nije mala - 1.000 dolara mjesečno. Ovdje, u stvari, plaćaš adresu a ne stan. Svake godine mi dižu kiriju. Zašto? Zato što živim preko puta Blumigzdele.**

Primjećujemo da na platnima ima i dosta muzičara, sportista?

- **Ja poznajem dosta muzičara.**

Upućujemo mu kompliment

- **Čika Savo, pravi ste domaćin. Kuvana šunka, krastavci, sve je ukusno.**

- Mogu ja. Nekada sam davao koktelei za stotinu ljudi. Kad sam u domovini, najčešće boravim u Dubrovniku, a odatle putujem po svim republikama. Imam u Dubrovniku jednog druga, starog partizana Voja Žugića, pa me on vozi. Ja sam i kola dovezio u domovinu, ali ih nijesam vraćao: jedna sam dao Crvenom krstu, a drugu opštini dubrovačkoj.

Pitamo ga za susrete s drugom Titom.

- **Za 32 godine, nekad jedanput a nekadi dva puta godišnje sretao sam se sa drugom Titom u domovini. I ovdje, u SAD, kada je bio kod Kenedija, zatim kod Nikso-**

● **Susret sa uglednim slikarom, rodoljubom i bliskim prijateljem druga Tita, koji već mnogo decenija živi u Americi, ali i dalje održava prisne veze sa rodnim krajem**

SPECIJALNO ZA
NEDJELJNI GLAS
SLOBODAN VUKOVIC

na. Tito je bio veliki prijatelj umjetnika, razumio je literaturu vrlo dobro. Bio je on veliki intelektualac. Imao je jednu širinu, razumijevanje za umjetnike. Sjećam se kad su napravili film „*Sutjeska*“. Tamo sam na snimanju bio sa Vojom Žugićem. Napravio sam jednu sliku, jednu impresiju kako Barton igra Maršala. Javio sam kabinetu da sam napravio tu sliku i da je želim pokloniti drugu Titu. Kada je drug Tito došao u Kupare, javo mi da će poslati li-muzinu po mene. Tamo mi je Predsjednik rekao: „*Druže Savo, jesi li ti mene slikao kroz Bortona*“. „*Jesam, druže Predsjedniče*“, odgovorio sam. Osmjehnuo se i zagledao u sliku. Ama bio je to veliki čovjek. Imao sam zaista privilegiju što je on bio moj prijatelj!

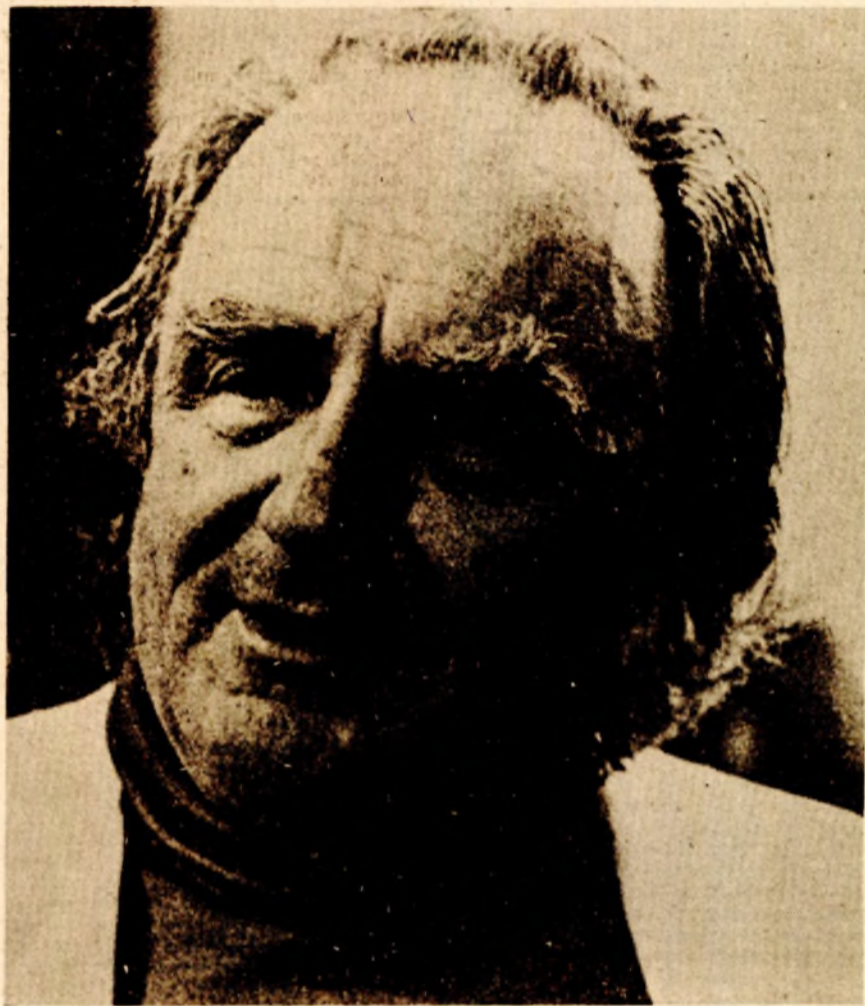
A da li se sretao sa Teslom?

- **Da, pred kraj Teslinog života imao sam želju da ga portretišem. Nažalost, to nisam učinio, jer je Tesla ubrzo (1943) umro, a ja sam s američkom vojskom već bio u Africi.**

U prijatnoj atmosferi ateljea razgovaramo i o slikarstvu. Slikar ima dosta novih radova i kaže da bi rado izlagao u Crnoj Gori. Opet zapažamo sportiste na njegovim platnima.

- **Ja sam u mladosti boksovao. Jednom sam u Detroitu pobijedio sve vršnjake. Bilo je to prije 40 godina. A oni mi onda dovedu jednog omalog, koji me tako izrešetao da nikada više nisam stavio rukavice. A taj je bio šampion države Mičigen, no ja to nisam znao. Tri dana potom nisam mogao da legnem, toliko su me boljela rebra!**

Savo Radulović živi od slikarstva. Svake godine pokloni, zapravo da nekoliko slika na javnu aukciju, a novac od toga ide u dobrotvorne svrhe. Jednu sliku je prodao 10.000 dolara.

Savo Radulović

- Jedan naš čovjek, Ličanin, ima on fabriku plastičnih masa i veliki je ljubitelj slikarstva, zatražio da mu dam jednu sliku. Ranije je već bio kupio nekoliko stvari od mene, ali je sada za kuću želio da ima i neku svoju sliku. Napravio sam jednu apstraktnu kompoziciju, koju sam radio godinu dana. Tu mi je sliku platio 10.000

dolara, i to je najskuplja slika koju sam ja ikada prodao.

Pitamo ga na kraju šta za njega znači slikarstvo.

- **Sve! Radim ono što volim. I dajem nešto. U trideset galerija po Americi i Jugoslaviji nalaze se moje slike.**

ZDRAVLJE
I ISHRANA

Dr Svetislav Ristić:

PREVENCIJA NIKAD SKUPA

● **Najčešći uzroci trovanja hranom su patogene bakterije i saprofiti**

● **Opšta i lična higijena bitni preduslovi za zdravu ishranu**

Povod za razgovor sa docentom dr Svetislavom Ristićem nastavnikom epidemiologije na Medicinskom fakultetu u Banjaluci bili su slučajevi trovanja hranom na području banjalučke regije, o čemu je u našem listu već bilo riječi.

Hrana je izrazito pogodna za nastanak održavanje i razvoj mnogih bakterija, uključujući tu i uzročnike zaraznih bolesti.

KAD SE ZANEMARI HIGIJENA

A šta zapravo uzrokuje trovanja hranom?

- **Unamirnicama - kaže dr Ristić - izvjesni mikroorganizmi (bakterije) oslobađaju svoje otrove i druge supstance metabolizma. Kontaminirane ili zagađene namirnice mogu biti samo zagađene, samo zatrovane, a mogu da budu i zagađene i zatrovane u isti mah. To je razlog da putem hrane mogu da nastanu epidemije trovanja hranom toksiinfekcije (infekcije i trovanja), zatim infekcije ili toksikacije i epidemije**

raznih zaraznih i parazitarne bolesti.

Zagađenom hranom mogu da se prenose uzročnici raznih crijevnih zaraznih bolesti, zoonoza (bolesti zajedničke ljudima i životinjama, kao što su goveda tuberkuloza, crni prst), uzročnici nekih kapljicnih zaraznih bolesti (šarlah, difterija), jaja i larve izvjesnih parazita (dječija glista, a najčešće pantljičara).

Doktor Ristić dalje kaže:
- Zagađenim namirnicama i spravljenom hranom mogu da se prenose mnogi uzročnici trovanja - patogene bakterije, uslovno patogene bakterije i saprofiti (žive u organizmu domaćina, obično ne praveći nikakve štete).

Do zagađenja životnih namirnica može doći najčešće od klicaonoša, rjeđe od bolesnika, a od životinja preko njihovih izlučenja. Zatim preko zagađene vode, posuda i pribora, zagađenog vazduha i prašine, neopranih ruku, zbog sanitarnih grešaka i propusta u čuvanju, transportu i distribuciji hrane. Isto tako, opasno je korištenje istog panya (u mesnicama i kuhinjama) za siječenje sirovog i pečenog mesa. Opasnost donosi zagađenje voća i povrća otpad-

nim vodama, upotreba termički neobrađenog voća i povrća (jagode, rotkvice, i dr.), pranje voća i povrća na pijaci, zagađenje mesa u toku života životinje i nakon klanja, osobito prinudnog (recimo kad se oboljela životinja upotrijebi za ishranu ljudi).

UZROCI TROVANJA

- Na koje načine najčešće dolazi do zagađivanja hrane?

- **Najčešće greške zbog kojih nastaju bakterijska trovanja i infekcije su: ostavljanje kuvane ili pečene hrane u toploj prostoriji od jednog do drugog obroka, kuvanje ili pečenje velikih komada mesa, jer u tom slučaju nisu odgovarajućoj temperaturi izloženi svi dijelovi hrane koja se spravlja. Takođe, spremanje i spravljanje hrane od strane nepoznatog klicaonoše, djestva muha i glodara, ostavljanje hrane dugo vremena na toploj pećnici, spora podjela spravljenih hrane itd.**

Epidemije koje nastaju preko hrane javljaju se u slučajevima kada se veliki broj ljudi hrani kolektivno ili snabdijeva nekim

namirnicama centralizovano. Najčešće epidemije takvog porijekla su epidemije trovanja hranom. Trovanje hranom nastaje upotrebom raznovrsnih jela od mesa, mesnih prerađevina, kolača i poslastica (sladoleda), mlijeka i mliječnih proizvoda, jajai prerađevina od jaja, kao i raznih salata (ruska i krompir), a napomenu bih da spravljeni krompir, čim odstoji tridesetak minuta, izaziva trovanje.

- Koje su mjere zaštite?

- **Što se tiče preventivnih mjera, možemo reći da najveći značaj imaju one koje su usmjerene prema izvorima zaraze. U tom pogledu osobiti značaj imaju mjere lične higijene prema licima koja rade na pripremi, čuvanju i raspodjeli hrane.**

U kolektivnoj ishrani neophodna je zdravstvena obrada osoblja koje radi oko namirnica i hrane, zabrana rada i pristupa osobama koje nisu zaposlene ili sanitarno obrađene u kuhinjski blok, formiranje takozvanih kontrolnih obroka koji se čuvaju pod ključem (od doručka do doručka, dr). Poseban značaj imaju mjere zdravstvenog vaspitanja i obrazovanja.

MOGUĆNOST EPIDEMIJA

- Epidemije trovanja hranom mogu biti nezarazne i zarazne prirode. Svaka takva epidemija podliježe obavezni temeljnog epidemiološkog ispitivanja od raznih bolesti koje ugrožavaju cijelu zemlju. Epidemije takvog porijekla ponekad mogu da imaju sudske posljedice. Pomenu bih i jedan interesantan slučaj. U našoj zemlji bilo je alimentarnih (preko hrane) epidemija i teškim trajnim neurološkim posljedicama, koje su nastale upotrebom hrane pripremljene hemijskim materijama. Precizna epidemiološka ispitivanja su otkrila da su masovne patološke promjene nastale upotrebom aleva paprike pripremljene motornim uljem, koje se upotrebljavalo umjesto jestivog. Zna se da se aleva paprika mora upotrebljavati samo proizvedena na industrijski način. To važi i za sladoled, mlijeko i sve ostalo. Inače, u našoj zemlji godišnje se javi oko 70 epidemija trovanja hranom.

Sve ovo ukazuje da epidemiološka ispitivanja moraju biti hitna, detaljna, a preventivne akcije zdravstvenih službi ne mogu i ne smiju biti skupe.

Mehmed DIZDAR

Tinova pjesnička misao na neobičan način iskazuje dimenziju svijeta. Ta misao je tako postavljena da zadire u jedan širi prostor doseganja mašte, alisa stalnim strujanjem bogatih životnih realija. Veliki pjesnik shvatio je da je muka vrijednosni sadržaj života, koji pjesma najprije zna da osmisli i artikulise. Nije onda čudno što Tin muku izjednačava sa vremenom koje se vrtoglavo kreće, množeći patnje i otpore tim patnjama.

I kada se zaputi ka kosmičkom prostoru, pjesnik ne zaboravlja na ozemaljske rane, na jad koji ga je okolio, razapeo na krst života. Tinov jad treba poravnati sa vremenom, jer je iz vremena proistekao. Prava pjesma se situira na lomu i patnji. Tinova pjesma je dobro zahvaćeni grumen vlastitog loma, a pjesnik je oduvijek bio u njegovoj žiži, na njegovoj mračnoj

● Gruba java survivala se na leđa pjesnika, ne mogavši da se u njoj sredi. Tin se jedino mogao srediti u stihu, gdje je bio nenadmašan. Stih mu je bio jedini dom gdje je mogao svoju napaćenu dušu da ogrije

boemiju i u alkohol, ne da bi u njima uživao, nego da bi mogao postojati na kopa rudu svog „zamračenog“ revolta i nesalice.

PODANIŠTVO POEZIJI

Tin je mijenjao sredine, rasipajući nemilice svoj uistinu blistav duh. Znao

TRIDESET
GODINA OD
SMRTI
TINA UJEVIĆA

prirode. Istina, ona se diskretno naznačuje. Pjevajući o mrkim čempresima, pjesnik u stvari pjeva o svetkovini oka i duše. Kada se uzvину u vidike slave, barem trljene motre što je to sloboda.

Tin na slikarskoj paleti

PJESNIK BLISTAVOG DUHA

stazi: Jer svakom drumu Bol je krsno ime. Dakle, vrijeme u Tinovoj pjesmi je utemeljenje jednog razornog pamćenja, čija krivulja obuhvata širok krug snovnih odrednica. Stvari su mjerstvo vida, a san je njihova sjena.

TRAGAČ ZA SOPSTVENOM EGZISTENCIJOM

Tin je pjesnik patnje. Stanje vlastite životne ojađenosti nije mogao da mimoidi ni u naslovima svojih zbirki poezije. Jedna mu se zove Lelek sebra, a druga Ojadenno zvono. Postavlja se pitanje da li je traganje za sobom pjesnik shvatio kao fatumom porubljen život. Svakako da jeste. Fatalno je sržno kod Tina. On traga za svojom egzistencijom, rekonstruišući pri tome minula događanja - prošlost, ali pjesnikov sanopsis traga, da se izrazimo prustovskim rječnikom, za svojom budućom egzistencijom.

Po pjesničkoj ekstazi Tin je sličan Mallarmeu. I Tina zanima opsjena, samo što je on miješa sa stvarnim svijetom. Tačno je da u snu egzistira poetski svijet. Međutim, njegovo osmišljenje proishodi iz burnih životnih koordinata. Tu misao Tin nije nikada gubio iz vida.

Autor poznate Kolajne, *Auta na korzu* (zbirka je štampana u Nikšiću 1932. godine u izdanju „Slobodne misli“) pokušavao je da zatvori tamne dveri života, ali se one nisu dale zatvoriti.

Gruba java pljoštice se survivala na leđa pjesnika, ne mogavši u njoj da se sredi. Tin se jedino mogao srediti u stihu, gdje je bio nenadmašan. Stih mu je bio jedini dom gdje je mogao svoju napaćenu dušu da ogrije. Bježao je u

je da uvažava prijatelje, ali je i to bilo u sjenci njegovog velikog podaništva poeziji. On, za koga se mislilo da je potonuo u tamu života, toliko je ozarja životu pružio svojim čudesnim i pamtljivim povorkama stihova. Dok je živio u Sarajevu, prijateljivao je sa književnikom Dušanom Đurovićem i profesorom Petrom Komnenićem, čijim posredstvom je i objavljeno u Nikšiću *Auto na korzu*. Utanačeni su bili termini da Tin tada dođe u Crnu Goru, ali se nešto ispriječilo, pa do toga, nažalost, nije došlo.

Svijet je svijet i po tome što je sve u njemu podložno promjenama i vrtloženju. Pjesnikova misao okrenuta je potrebi da dokuči ta vrtloženja. Tin ih je uhvatio na svoj način. Postoje u životu shvatanja koja se nadovezuju na idlični priziv ili koja su bliska apokaliptičkoj viziji. Tin je bio zaokupljen ovom drugom groznicom. Ne zbog ličnog straha, nego što je sve u svijetu postalo razoludeno i zlokobno. Pjesnik protivurječi svemu što obitava kao slika idile. U njegovoj verziji, pjesničkoj razumije se, život je krik, makar se radilo o slikanju običnih stabala u prirodi. Iako mu nisu dali zadovoljstvo hladna, u pjesmi im je dat smisao veličanstvenog druženja *Svejedno, pet njih, sazvljezde jasnije od zvijezda*. Druženje, kako vidimo, ima cijenu rasta i cijenu ljepote.

ZALJUBLJENIK PRIRODE

Veoma je čudno da je ovaj nezadovoljnik života bio veliki zaljubljenik prirode. Valjda priroda nije u stanju dušu da opogani. Tin uvijek ima razumijevanje za pitome glasove

Jedan od tumača Tinove poezije Stanislav Šimić, uočio je kod pjesnika raznolikost slika. On kaže da se od svake slike naslika i slika okolnosti iz koje ona potiče. U Tinovom slučaju ne radi se samo o raznolikosti slika. On je raznolik u temama, u jeziku, u ritamskim osobenostima pjeva, u razvijanju misaonih sklopova. Tin je pravi majstor da izrezbari doživljeno. Vješto raspoređuje versifikatorske sklonosti, mada bismo bez dvoumljenja rekli da mu je najvažnija komponenta pjeva zalaženje u dubine doživljenih čvorova. To je glavno odredište Tinovog duha, koji je uvijek bio prepregan da „nasrne“ na svete i nesvete stvari, ne plašeći se da kaže da je muka najsvetija.

Još nije dovoljno proučen Tinov uticaj na savremenike, pa i na one koji su se kao pjesnici kasnije javili. Ovaj pjesnik je velik po svome „unutrašnjem ponoru“, pa i po kaprici koji je čisto tinovski. To je kapric koji „odstreljuje“ lažan sjaj i ljudsku pritvorenost. Što više odmiče vrijeme od pjesnikove smrti, Tinova zvijezda više blista. Poznata poema Gorana Kovačića ispevana je u ujevićevskom maniru. Krecijski postupak ove poeme srodan je jednoj poznatoj Tinovoj poemi, što ne umanjuje značaj Kovačićeve pjesme.

DUBOKI TRAGOVI

Karakteristično je za Tina da kod njega predmet pjeva postaje subjekt pjeva. To je postignuto odnjegovanom

profilizacijom pjesnikovih osjećanja, koja su sposobna da ožive i same stvari. Pjesma „Obred utapanja biserja“ najbolje svjedoči o čujnom glasu mrtve stvari: *Vratimo biserje kolijevci i slobodi!*, predajmo ih jazu.

Kod Tina je sve podložno sublimaciji. Pa i kad se sjećanje evocira, ono je podložno sublimisanju, ali sa odgovarajućim udjelom imaginacijskog. Sve što se pjeva, dobija čulan vid misaonu dubinu. Ranije smo rekli o raznolikosti Tinovih slika. Njegova poezija je sva od rascvata slika. I sjećanje se slikom upotpunjuje. Istina, u Tinovoj poeziji ne može se govoriti o izdvojenosti jedne ili druge odlike. Tu je sve plod jednog uzvitalnog mnoštva, povezano, prepletano jedno s drugim. Što bi se reklo: u punoj mjeri zavisnosti. Osjećajna stanja su u neposrednom doticaju sa jezičkim registrom. Zbratimljeni čine pjesmu trajućim duhovnim oblikom.

Tin se pored poezije uspješno bavio esejistikom, kritikom, publicistikom i prevodjenjem. *Slično Matošu, i on se jedno vrijeme obreo u Beogradu, ostavši u njemu deceniju. Očito, tu je mogao da vije svoj duh i svoju privrženost alkoholu i boemiji. Slično je činio i u Parizu i svuda gdje je boravio. Iza takvih duhova ostaje dubok i pamtljiv trag.*

Iako je Tina nemirno more života bacalo sa talasa na talas, on je uvijek ostajao na svome splavu, nepobijeden olujom ljudske zlovolje i otuđenja.

Za života se uputio ka zvijezdama. Tamo mu je i mjesto.

Zarko ĐUROVIĆ

SUSRET SA STVARAOCEM

DRAGOLJUB JEKNIĆ, književnik

Od svoje prve pjesničke zbirke SVET RECI (1968), pa do ove najnovije PRAVO LICE (1985) obimno književno stvaralaštvo poznatog sarajevskog pjesnika, pripovjedača, dramskog pisca i književnog kritičara Dragoljuba Jeknića mjeri se sa preko dvadeset knjiga. Njegovi samosvojni stihovi, radio-drame i radio-igre, eseji, kritike i studije prevedeni su na engleski, mađarski, rumunski, poljski, makedonski, turski i albanski jezik.

SA Dragoljubom Jeknićem smo se susreli i razgovarali nedavno u Jasenovcu, gdje je bio član žirija I jugoslovenskog književnog konkursa za revolucionarnu poemu koji je od ove godine počeo da raspisuje Savjet Spomen-područja Jasenovac.

BITI PIŠAC

● Druže Jekniću, vi ste plodan stvaralac. Objavili ste dvadeset i jednu knjigu. Ko ste Vi danas sa tih dvadesetak knjiga?...

— Pisati knjige - to je najveća stvar koja se čovjeku može dogoditi. Nije dan poziv nije uzvišeniji od poziva pisca. Osjećam se, dakle, kao taj koji je puno uradio, koji nije živio uzaludno. Biti pisac, s druge strane, ne znači uživati nikakve privilegije, već, naprotiv, suočavati se sa opasnostima. Riječi koje upotrebljavate protiv vas su, knjige koje objavljujete takođe su protiv vas, mnoštvo nesposobnih škralbala takođe je protiv vas; mnogo je onih koji se boje pravedne pjesničke riječi i, razumije se, i oni su protiv vas. Mnogo je tih napora da se pjesnička riječ, ako je već progovorila, prečuti, da se knjiga učini nepristupačnom. A ja ne znam nijednog pravog pisca kome nije stalo do ove zemlje, do ovog naroda, do

prosperiteta i bolje sutrašnje društva kao cjeline. Ne znam nijednog pisca koji je protiv samoupravljanja, sistema, bratstva. Postoje samo pisci, koji, po prirodi svoje ljudske osjetljivosti, reaguju na povrede istinitosti, pravičnosti, na gubljenje smisla za vrijednosti svake vrste, i da takvih reagovanja od strane pisaca nema - to bi bilo žalosno i pisci odista ne bi imali prava da postoje. Sa svojih dvadeset knjiga i ja sam nešto činio u tom smislu.

● Vi ste tzv. slobodni umjetnik, tj. profesionalni književnik. Šta je to? Koje to - profesionalni pisac?

— Odgovor je, u prvom sloju, vrlo jednostavan: to je pisac koji ni od koga ne prima platu, koji piše i pokušava da od toga živi. Neki profesionalni pisci imaju dobre tege, uređuju rubrike u listovima i časopisima, imaju svoje rubrike, dobijaju, dakle, ipak, nekakvu platu. Nisu prepušteni samo riziku pisanja. Pomaže im se. Neke strukture u društvu, neki pojedinci, brinu o njima. Postoje, međutim, i oni drugi profesionalni pisci o kojima niko ne brine, čije se postojanje nikoga ne tiče. Oni nisu ničiji miljenici, njima niko ne nudi ništa.

SNAGA UMA

● Šta mislite o upravo održanom Kongresu književnika i o Udruženju književnika?

— Mislim, na prvom mjestu, da je dobro što je Kongres održan. Pisac mora, pisci su dužni da se javno ispoljavaju i na ovaj način. Može misliti šta ko hoće, ali jedan skup jugoslovenskih pisaca je koncentracija ogromne snage uma i osjetljivosti. Možda i najveće u našem društvu. Tu snagu ne može ništa da ugrozi. Ta snaga teži naprijed, i zbi-

LITERATURA ĆE OPET U NAROD

Ija je čudna pojava brojnih članaka po novinama koji su pokušali da tu snagu prikažu drugačije, dajoj oduzmu oštrici i zatamne smisao. Za koga su pisani ti članci?... Neko vjeruje svojim piscima. Na književne večeri dolazi sve više ljudi. Literatura će ubrzo ponovo postati narodna. Na Kongresu se govorilo pametno i oštro. Postavljeni su i neki važni zahtjevi koje naš društveni sistem treba da ozakoni. Kada se sveto sredi, pisci će imati još više slobode u svojim književnim ispoljavanjima, ali i više odgovornosti.

Meni, ipak, nije jasno otkuda na novosadskom Kongresu pisaca onoliki broj profesora univerziteta? Ko ih je delegirao? I zašto? Za šta su oni tamo došli da se bore? Pa to je Kongres književnika, ne kongres profesora!

O Udruženju književnika? Mislim da je to nekoliko zaposlenih ljudi, koji primaju lijepe plate i, neki više, neki manje, služe se svacim pomalo.

BEZ PRAVE PODRŠKE

● Književna kritika? Kako tu stvar stoji?

— Dosta jadno. Mi smo proizveli u književne kritičare gotovo sve profesore i asistente filozofskog fakulteta i učinili sve da se njima, njihovom sudu, kritičarskom, vjeruje. Dali smo im časopise i rubrike, žirije i književnu vlast, sve moguće, a malo je šta ko od njih u ovih zadnjih deset godina, kada je u pitanju savremena književna riječ, dao, doprinio da se ta savremena književna riječ valorizuje. Najčešće su stvarali samo zabune naslađujući knjige koje nagrade ne zaslužuju, forsirajući ponekog pisca čije

je djelo samo varijacija već napisanog, ili ni to. Oni o savremenoj poeziji i prozi uglavnom čute, oni nemaju stvaralačkih snaga u sebi, nemaju kuraži da podrže novonastalo i valjano književno djelo. Jedini kritičar kome sam vjerovao, i kome vjerujem, mada sve manje piše, jeste Risto Trilkić.

Za kritiku je potrebna širina i dubina uma, dubina i širina poznavanja književnosti, sloboda i smisao sredine. Nažalost, mi nismo odnjegovali takve ljude. Naši kritičari su ponekad slabiji, krkljavi smislom, zadržani u korijenu. Prilagodljivi svim mogućim promjenama. To su, nerijetko, propali pisci, koje ne raduje pojava nečije dobre knjige. Oni sve čine da prečute valjanu poetsku ili proznu knjigu, da sve što se pojavi na našem književnom tržištu učine osrednjim.

REVOLUCIJA I PISCI — JEDNO

● Kako se tretira tema revolucije u našoj savremenoj književnosti?

— Revoluciju pravi ljudi, pravisi novovi ove zemlje, nose u sebi. Pisci su jedan dio tih pravih ljudi, tih pravih sinova zemlje. Oni će biti posljednji iz čije svijesti će iščeznuti revolucionarni zanos i revolucionarna silina zamaha. Mada mnogi čine da revoluciju i pise posvadađu, da revoluciju prigrabe za sebe, da pise gurnu u nekakve desne i lijeve magline, revolucija i pisci su jedno biće. Oni su ista svijest, i tako će i ostati. Ja ne mogu da pojmm pisca koji u sebi, u svojim duhovnim i duševnim zonama, ne nosi revoluciju kao dio samog postojanja tih zona. Ja sam za pravi, a ne licemjernan odnos prema revoluciji. I ne samo prema revoluciji,

D. Jeknić dosad je objavio oko 20 literarnih djela

nego i prema stvarnosti. Neki odvajaju stvarnost i revoluciju, uporno, brižno, sistematski, a to je opasno. Ja sam protiv toga odvajanja. Ja sam za prava, a ne intrigantska djela o revoluciji i stvarnosti.

● Šta sada radite? Na čemu?

— Ovih dana pojavice se moja nova pjesnička knjiga *Pravo lice*. Do oktobra će se pojaviti na slovenačkom jeziku u izdanju mariborske izdavačke kuće *Založba obzorja* moja obimna knjiga *Pregled književnosti za decu i omladinu u Srbiji i Crnoj Gori*. Sada upravo radim dalje na toj knjizi. Obradujem i one pisce koji su izostali iz slovenačkog izdanja. Riješio sam da prvi napišem istoriju srpske književnosti za djecu i omladinu. I pri kraju sam tog posla. Pročitao sam sve knjige i obradio oko 250 pisaca koji su od Dostojeva do danas pisali za najmlađe i mlade. Bez lažne skromnosti, moram reći da je to bio poduhvat. Zanemario sam sve druge vidove stvaralaštva, ali se nadom da će mi objavljivanje ove knjige vratiti svu silinu svjetlosti koja mi trenutno nedostaje.

Marko RUČNOV

ZANIMLJIVI SUSRETI

Mehmed kraj svojih trofeja

LOVAC NA TETRIJEBE

● Mehmed Hadžiosmanović iz Jajca već 45 godina bavi se aktivnim lovom i za to vrijeme ostvario bilans kakvim se rijetko ko među lovcima može da pohvali

Ako vas put nanese u Jajce i stupite u razgovor sa ovdašnjim lovcima, pa ih upitate ko je među njima najbolji, oni će, u to smo sigurni, između sebe izdvojiti Mehmeda Hadžiosmanovića, krepkog šezdesetpetogodišnjaka, velikog zaljubljenika u lov i prirodu, osebujnog veseljaka, ličnost kakva se samo može poželjeti u društvu.

U to smo se uvjerali već poslije prvog stiska ruke, upoznavanja i ulaska u kuću koja je, kako nam reče domaćin, uvijek i svima otvorena.

- Lovim od 1939. godine. Tada sam, ubio prvog vuka na Goljoj planini, nedaleko od Jajca, i pušku više nisam ispuštao iz ruku. A od tada sam mnogo toga preturilo preko glave.

TRI VRSTE LOVACA

U srdačnom razgovoru, poslije kafe i pitomih jagoda, što se nadoše na stolu, saznadosmo da je naš domaćin svojevremeno radio kao sekretar Sreske trgovinske komore, da je obavljao dužnost komercijalnog rukovodioca u Rudnicima boksita, da je poslije prešao u „IMPO“ iz Bugojna, odnosno na mjesto rukovodnog radnika u Mlinu i pekari u Jajcu, gdje je dočekao i penziju.

Razgovor smo počeli jednom dosjetkom ili, ako hoćete, ličnim mišljenjem čovjeka koji je u lovu proveo mnoge dane, prepješačio na hiljade kilometara, proveo na čeki bezbrojne sate.

- Ja znam samo za tri vrste lovaca. Prvi su oni iskonski, kojima je lov u krvi, koji bez njega ne mogu, jer ga smatraju sportom, razonodom i mogućnošću za druženje. Drugi su, pak, oni po funkciji kojima se zvanje i počasti ukazuju zbog nekih zasluga, pružene podrške unapređenju lova i ribolova. Na kraju, tu su i oni treći, za koje bi, najkraće, mogao da kažem: vidjela žaba kako se konj potkljava, pa i ona digla nogu.

- Salu na stranu, recite nam nešto o najdražim trofejima?

- Očekujete, vjerovatno, da vam kažem kako sam ubio neku veliku zvjerku, kako mi je ona najdraži trofej. Vidite, uvijek sam s nestrpljenjem išao u lov na tetrijebu. Jer, on ima u sebi neku posebnu draž. Iziskuje od lovca strpljenje. U lov se ide u samo svitanje. Na tetrijebu se dugo čeka: mudar je i oprezan i zato je sve to jedno veliko nadmudrivanje.

- Tokom mnogih godina Mehmed je odlazio u lov i na patke.

- Računam da sam za 45 godina, koliko se bavim lovom, ustrijelilo oko 5000 pataka i gusaka, više od 1200 zečeva. Eto, ovog sutororla, što je prepariran i sada visi na zidu, ustrijelilo sam na šibeničkoj planini, a sova ušara je pogodena na jednoj zaravni, iznad Plivskog jezera...

Za čudo, na zidovima u Mehmedovoj kući nismo vidjeli mnogo lovačkih trofeja. Domaćin to objašnjava:

- Počeo sam da ih prepariram tek prije nekoliko godina. Ranije za to nisam imao mogućnosti. Gdje bi mi bio kraj, koliko bih trofeja imao u kući.

PORODICA LOVACA I SPORTAŠA

Od našeg sagovornika saznajemo da je i njegov djed Mehmed takođe bio strastveni lovac, da je ubio čak 5 medvjeda.

- Otac mi se bavio lovom, ali je bio „zacopan“ u biciklizam. Prije rata, oko 18 godina, bio je predsjednik Biciklističkog kluba „Strela“ u Jajcu. Od njega sam naslijedio ljubav prema sportu. I ja sam jedno vrijeme bio biciklista.

Tako su tri Mehmeda (djed, njegov sin i unuk) svaki na svoj način obilježili jedno razdoblje u ovdašnjem sportu i lovu. Ono, pak, što je u svemu najinteresantnije, bilo je za nas saznanje da se i Mehmedova žena Anđelka, koja je ovamo došla iz Bjelovara prije punih 30 godina, takođe uključila u rad lovačkog društva, da je njegov počasni član, da svog muža i njegove drugove, prati u planinu, da im kuva kavu, sprema roštilj.

Naš domaćin sada ima 65 godina, dobro je zdravlja, oči ga služe, a ruke ne drhte. A to je za strastvenog lovca i najvažnije.

Duško MOMČILOVIĆ

TRAGOM GINISOVE KNJIGE SVJETSKIH ČUDA I REKORDA

● Sultan Bruneja, malog ostrva u Indonežanskom arhipelagu, nedaleko od Bornea, najbogatiji je čovjek na svijetu, a u Ginisovu knjigu dospio je zbog svog dvorca, koji je najveća i najraskošnija palata na svijetu

● Sultanov dvorac u Bruneju četiri puta je veći od Bakingemske palate u Londonu - čuvene rezidencije britanskih kraljeva

Najbogatiji čovjek na svijetu je sultan od Bruneja ostrva u Indonežanskom arhipelagu u blizini Bornea. Kako piše američka ilustrovana revija „Enkvajerer“ ovo malo indonežansko ostrvo ima samo oko dvije stotine hiljada stanovnika, a steklo je nezavisnost decembra 1983. godine, pošto je dugo bilo britanska kolonija.

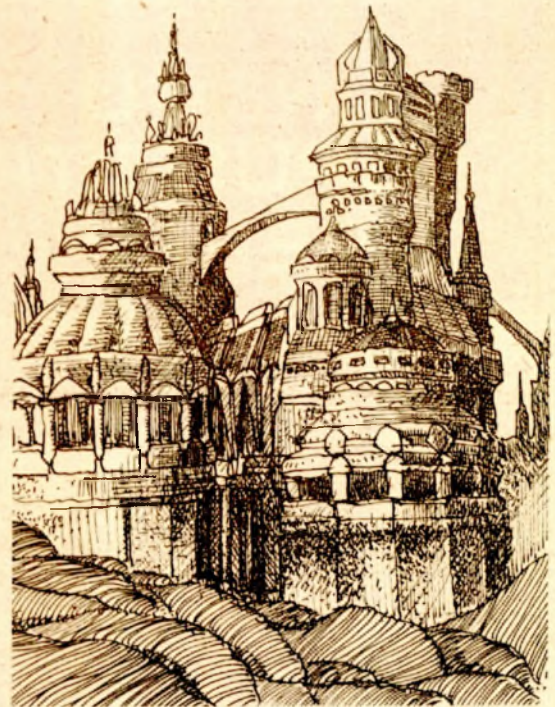
Sultan od Bruneja Muda Hasanul Bolkia ima 38 godina, odan je muslimanskoj vjeri, ima dvije žene i sedmoro djece, a ušao je u slavnu Ginisonovu knjigu rekorda i svjetskih čuda po svom dvorcu, koji je - kako se tvrdi - najveća i najraskošnija palata na svijetu.

Njegov dvorac je četiri puta veći od čuvene britanske Bakingemske palate, a pod svojim krovom ima - ni manje ni više - nego čak dva miliona kvadratnih metara korisne stambene površine. Održavanje ovog dvorca je ogroman i više nego težak posao, pa se to obavlja uz korišćenje mehanizacije svih vrsta i najsavršenijih tehničkih dostignuća.

KUPOLA I REZBARIJA U ZLATU

Sala za prijeme dvorca u Bruneju ima sto za koji bez ikakvih problema može komotno da se smjesti četiri hiljade gostiju istovremeno, a iznad stola visoko dvanaest svjećnjaka od kojih je svaki posebno ručno izrađen i koštao je po milion britanskih funti. Iznad te i takve trpeze uzdiže se pozlaćeni zid visok 82 stope (27 metara). Zid je ukrašen rezbarijom u zlatu od 22 karata, a umjesto plafona na zid sa gornje strane se nastavlja zlatna kupola ukrašena motivima bogatog brunejskog folklora - tako i rezbariji u zlatu.

Za sve ovo sultan od Bruneja može da zahvali ogromnim prohodima od prodaje nafte, koji se procjenjuju na oko četiri milijarde funti godišnje. Ali, to nije ni približno sve - sultan posjeduje najluksuznije hotele širom svijeta, ranč u Australiji, koji je po površini već od cijele njegove zemlje i na kojem se odgajaju rasni konji, a ima i ogromne kapitalne investiranje u u nosne poslove u svim krajevima svijeta. Samo ti „nenaftonosni“ prihodi sultana od Bruneja procjenjuju se na 14 milijardi funti godišnje, pa je jasno odakle mu sredstva za najraskošniji i najveći dvorac na svijetu.

vlja posebnu priču. U danima svetkovina, koje se u Bruneju održavaju veoma često, plavo-zelene lagune ukrašene su raznobojnim lampionima, pa sve dobija izgled scena iz bajke.

JEDINSTVEN AMBIJENT

Sultan je veoma ambiciozan i želi da od cijelog ostrva Brunei napravi jedinstveni ambijent, pravi raj, biser cijelog arhipelaga, koji bi privlačio samo najbogatije turiste iz cijelog svijeta. Radovi na ovom sultanovom projektu već su počeli.

Močvare su već isušene i pretvorene u zelene aleje egzotičnog bilja, a legla komaraca i drugih insekata zauvijek su iskorijenjena. Divlje životinje su takođe uklonjene - ili su u zoološkom vrtu ili u posebnim prirodnim rezervatima, tako da se kroz gusto rastlinje može slobodno prolaziti bez straha od zvijeri ili zmijske otrovnice.

Sultan zapošljava samo vhrunske stručnjake, ne pitajući koliko njihove usluge koštaju. U dvorcu rade francuski i kineski kuvari, engleski baštovani, australijski dreseri konja, američki rančeri. Sva stoka je isključivo najbolje rase, kao i konji, a držanje običnih „nepedigiranih“ krava ili konja je zabranjeno. Guvernant koji se brinu o sultanovoj djeci odabrane su sa najboljih svjetskih koledža, pa djeca od malih nogu - pored svega ostalog - govore i po nekoliko stranih jezika. U dvorcu su stalno zaposleni finski maser koji radi u specijalnoj sauni, kao i najbolji francuski frizeri i kozmetičari.

Sultan iz „1001. noći“

ŽIVOT U RASKOŠI

Stanovništvo Bruneja do sada nije pokazalo ni najmanjeg znaka nezadovoljstva zbog raskoši u kojoj živi njihov sultan. Možda razlog treba tražiti u činjenici da su mnogi žitelji ostrva posredno ili neposredno u njegovoj službi i to za dobre pare, a možda i u tome što sultan ne gleda samo na svoju udobnost već se brine da unaprijedi i sve na ostrvu. Sultan, inače, često putuje, školovan je u Oksfordu i namjerava da na Bruneju otvori univerzitet na kojem bi angažovao najpoznatije predavače. Uz honorare koje hoće i može da plati, sigurno je da u tom neće biti nikakvih teškoća.

Svaki pa i najbeznačajniji predmet u dvorcu predstavlja stvar od velike vrijednosti - od slika starih majstora, drezdenschkih figurina, kineskih vaza i nakita od dragog kamenja, platine i zlata, pa sve do pepeljara ili sitnih sobnih ukrasa. U okolini dvorca sagrađene su vile za goste i druge dostojanstvenike koje nimalo ne zaostaju za samim dvorcem po raskoši i ljepoti - razlika je jedino u veličini.

SPOJ KLASIČNOG I MODERNOG

U ovom ambijentu neshvatljive srednjovjekovne raskoši ipak su našli mjesta najmoderniji elektronski uređaji i oprema. Sultan je okružen veoma vještinih biznismenima koji mu vode finansijske poslove, pa u dvorcu postoji nekoliko kompjutera i uređaja za automatsko upravljanje, a suvišno je i pomenuti da svaka, pa i najmanja soba dvorca ima telefon, televizor i ostale „sitnice“.

Sve radne prostorije sultana i njegovih službenika povezane su direktnim telefonskim i teleprinterimskim vezama sa svim berzama u Evropi i SAD. Osoblje je izuzetno stručno i uvježbano, a po nekoliko svjetskih jezika znaju svi - od sekretarice do baštovana.

Brunei ima mnogobrojna prirodna bogatstva, od kojih na prvo mjesto dolaze nafta, drago kamenje, zlato i kvarc. Međutim, ostrvo je po površini veoma malo i to je vjerovatno razlog zbog kojeg se velike sile mnogo ne otimaju za njega, već ostavljaju sultana da na miru živi u svom luksuzu, mameći uzdahe onih koji doživljavaju čast da ga vide.

A posjetiti ovaj sultanat predstavlja u pravom smislu putovanje u svijet iz „hiljadu i jedne noći“ i istovremeno vidjeti šta znači spoj nevidenog bogatstva, stručnosti, znanja i vještine.

PALATA SA 1788 SOBA

S Obzirom na to da je riječ o „svjetskom čudu“, evo još nekoliko detalja o dvorcu u Bruneju. Palata ima 1788 soba, a uređaji za klimatizaciju postavljeni su čak i u dvorskim štalama, gdje se nalazi oko dvije stotine rasnih konja čiji je jedini „posao“ da se pojavljuju na svečanostima. Na krovu dvorca izgrađena je pista za slijetanje i polijetanje helikoptera, kojih sultan ima najmanje deset, a njegov vojni park sastoji se od stotinak najmodernijih i najluksuznijih limuzina i još četrdesetak trkačkih automobila. Njegov „rols-roy“ je načinjen od srebra, bisera i sedela.

Dvorac ima desetak bazena - od onih olimpijskih dimenzija, pa do srednjih i malih raznih oblika napunjenih morskom ili slatkom vodom - kako ko voli. Za ljepši pol postoje posebni bazeni napunjeni zaslađenom i namirisanom vodom.

NA ODRŽAVANJU 10.000 LJUDI

Dvorac je popločan najboljim i najskupljim uvoznim mermerom, preko koga se prostiru najskupocjeniji perzijski tepisi. Putem kojim prolazi sultan postavljen je specijalni crveni tepih. Donje i gornje nivoe dvorca povezuju mnogobrojni liftovi i pokretne stepenice, ali čak i uz njihovu pomoć - kako je izraženo - bio bi potreban cio jedan dan da bi se obišle samo glavne zgrade dvorca.

Na održavanju dvorca stalno je zaposleno oko pet hiljada ljudi i žena, a isto toliko osoba radi na održavanju vrtova, štala i ostalih „pomoćnih“ zgrada.

Dvorac, naravno, nije bez sportskih terena - postoje tereni za polo, igralište za mali fudbal, više terena za tenis, ring za bokerske mečeve, tereni za golf, kriket i druge sportske discipline. Za muzičke priredbe obzabijedena je posebna dvorana - najakustičnija u dvorcu - dok se u bašti nalaze ljetna pozornica i bioskop.

Džamija dvorca ima minare izgrađeno od zlata od 24 karata, a arhitekta dvorca, izvjesni Zobel sa Filipina, kaže da ništa tako skupo i velebno sigurno neće biti izgrađeno najmanje u narednih pet stotina godina.

Sultanova marina sa jahtama, brzim motornim čamcima i mnogobrojnim drugim plovnicama predstavlja

PEKING: POUKE DOAJENA KINESKIH KNJIŽEVNIKA

„NEĆU ISPUSTITI PERO“

- Ba Ćin: „Mi Kinezi možemo čak biti ponosni onim što smo sve morali da pretrpimo u kulturnoj revoluciji. Svijest ljudi bila je naglavačke izvrnuta, a izopačeno sve što je bilo uzvišeno...“

Star sam i bolestan čovjek, ali u mom srcu gori vječna vatra. Sve dok se srce ne zaustavi, vatra neće prestati da gori i neću ispustiti pero“.

Tako je ovih dana o sebi pisao Ba Ćin (81), predsjednik Udruženja pisaca Kine. Pisac čija su djela već postala književna klasika. Ona su plemenita, humanistička, kazuju o otporu potčinjavanju čovjekovog života i duha i o hrabrenju mladih da se oslobađaju starih feudalnih stega.

NE ZABORAVITI

Čime se bavi Ba Ćin, šta piše, šta planira?

Najkraće, njemu se žuri. Sve njegove poruke u mnoštvu eseja, koje sada ubrzano piše, pokazuju da strasteno „grabi vrijeme“, da saopšti šta misli o vremenu u kome je živio i stvarao i, naravno, u kome je patio. A patio je mnogo. Jedan je među nebrojenim stradalnicima „kulturne revolucije“.

Ba sada poziva da se što više svjedoči o toj deceniji vladavine lijevog ekstremizma. On smatra da je to dragocjeno ne samo zbog Kineza već i zbog ljudi uopšte, bitno je da se tako nešto nikada i nigdje ne ponovi.

„Mi Kinezi, kaže Ba, možemo čak biti ponosni onim što smo sve morali da prepatimo u kulturnoj revoluciji. Svijest ljudi bila je naglavačke izvrnuta, a izopačeno sve što je bilo uzvišeno, lijepo i čisto u našem društvu. Zavrnuili su naša osjećanja i razorili naše ideale. Razorena je bila dragocjena veza između pojedinca i zemlje. Ljudi su dovedeni dotle da vjeruju da više nema budućnosti i da ih čeka samo beskrajna tamna praznina.“

Šta se desilo umjetnosti? U kineskom vrtu umjetnosti mogao je tada da postoji samo jedan cvijet - a i on je bio vještački. Ogromna većina pisaca i umjetnika natjerana je da zaustavi stvaranje i promijeni posao. Mnogi su progonjeni i otjerani u smrt. Kako se to moglo desiti? Ba Ćin preporučuje svakome ko se bavi perom i umjetničkim izrazom da na to pitanje pokuša odgovoriti.

ZATAŠKAVANJA

Na to vrijeme Ba gleda kao na nacionalnu katkalizmu. Njega zbog toga zaprepašuje to što još ima ljudi od uticaja koji traže da se sve zaboravi. Oni se plaše da bi podsjećanja na to uznemirila narod i učinila stranim ideale izgradnje socijalističkog društva. Plaše se da će čitaoci te literature pasti u beznade pred kapricima sudbine.

„Ko to sanja, oni ili ja“, pita se stari pisac. Šta s tolikim ljudima prekrivenim ranama? Zaboraviti sve? Ne, niko ne može zaboraviti te godine užasa, ma kako se glasno i uporno tražio zaborav. Zašto o našim iskustvima da ne pišemo otvoreno i pošteno? Mi svakako treba da gledamo u budućnost i to činimo, ali narod Kine nikad neće zaboraviti šta ga je zadesilo u vladavini ekstremne ljevice.

U međuvremenu, uveliko nastaje literatura koja otvara rane i svu dubinu mraka koji se bio spustio nad Kinom, pod imenom „revolucije“. Baš ovih dana nagrada za najbolji roman u 1984. godini pripala je djelu koje upravo govori o tragičnim posljedicama „kulturne revolucije“.

OTVARATI SE

Britke su riječi kojima doajen kineske književnosti izlaže praksu cenzurisanja umjetnosti. On to otvoreno naziva ostacima „tiranije četvoročlane bande“ i Lin bijaoa, uporno savjetujući da Kina treba da se otvori za stranu književnost i što prije nadoknadi ono što je toliko mnogo izgubljeno u istjerivanju „književne sterilizacije“. Stalno ima onih, piše Ba, koji propovijedaju da je zagađena sva literatura izvan socijalističkih zemalja i da će se Kina od toga zaštititi najbolje ako stranu literaturu ne dozvoli ulaz“.

Takva ograničavanja za njega su takođe eklatantan primjer zaostavštine i feudalnog duha. Ba Ćin poziva: „Ne dajmo mu da nama ide i u socijalističko društvo“.

NJUJORK: TEŠKOĆE KOMUNICIRANJA U AMERIČKOJ METROPOLI

PJEŠKE ILI TAKSIJEM?

Njujorčani su ubijedeni da im u pješčenju nema ravnih u svijetu. Oni su čak izračunali da u hodu koriste samo pet kubnih stopa prostora što je, prema ocjeni stručnjaka, minimum prostora za čovjeka koji se ne kreće. U gužvama prilikom dolaska na posao ili odlaska sanjega čini se zaista, da pravilo fizike prema kome dva tijela ne mogu postojati na istom mjestu ne važi za najveću američku metropolu. Domaćini, doduše, priznaju da postoje dani kada ni njima samima ne pomažu nikakve vještine. Ti dani su, naravno, kraj nedjelje i praznici, kada se mase „provincijalaca“ i turista sruče na Menhetn. „Tada se svi sudaramo“, vjerkaju se žitelji Njujorka.

UREDNO POPISANE RUPE

Teško je reći da li su se Njujorčani izvještili u pješčenju zbog ljubavi ili zbog moranja. Bez obzira šta je posrijedi, činjenica je da se - zbog zagušenosti saobraćaja na Menhetnu brže stiže pješke nego autobusom, pa ponekad i taksijem.

Oni koji pješče iz ljubavi ili pak radi očuvanja zdravlja imaju na

● Kraj nedjelje i praznici su vrijeme kada se mase „provincijalaca“ i turista sruče na Menhetn, pa ovaj dio Njujorka postaje gotovo neprohodan ● Ponekad se ovdje brže stiže pješke nego automobilom

rčani čitali Iljfa i Petrova, čiji su se junaci - takođe odštete radi - bacali pod automobile!

NAJGUŠĆI PJEŠAČKI PROMET NA SVIJETU

Opasnost gaženja, doduše, i ovdje postoji, ali prije od pješaka, nego vozila. Prema brižljivo vođenoj statistici najveća mogućnost za to je ugo Leksington avenije i Pedeseti sedme ulice, gdje na prostoru od tri metra (od kojih polovinu koriste ulični prodavci i muzičari) prođe u prosjeku četiri hiljade pješaka na sat.

Paradoksalno je da druga, iako šira strana ulice, ipak ima manju propusnu moć. Sociolog Vilijam Vajt koji se posebno bavi proučavanjem gradskog života, došao je do neobičnog zaključka da „ljudi izgleda uživaju u gužvi“. „Široke ulice stvaraju osjećanje usamljenosti“, kaže on.

Potreba za ljudskom komunikacijom nije, dakle, potpuno iščezla čak i kada je cijena za nju nešto više tiskanja i gaženja.

Dusan MIKLJA

FOTO—OBJEKTIVOM LJEPOTICE FILIPINA

MANILA, juna - Mis Filipina Džojz En Barton (treća s desne strane) predstavlja Filipine na izboru za mis svijeta, koji će se održati u Majamiju u Floridi.

Ostale pobjednice, slijeva nadesno: druga pratilja Rita Rozana Biazon, Luiza Gonzales,

koja će nastupati na izboru za mis Majam Trinidad Tobagu Sabirra Artadi, koja će učestvovati na izboru za mis svijeta u Tokiju. Druga s desna je Divna Alkala, koja je pobjedila na izboru za mladu mis svijeta i prva pratilja Glene Mari Slaton.

BOSTON: NOVA TRKA NA TRŽIŠTU ELEKTRONIKE

MILIJARDE DOLARA ZA KOMPJUTERE

Najveći američki proizvođači kompjuterske opreme primijetili su, kako javlja Rofter, da im je u trci za novim i efikasnijim modelima samih kompjutera gotovo izmakao jedan veoma bitan dio tržišta usko vezan upravo za osnovni proizvod - onaj koji se odnosi na štampače teksta.

Prema posljednjim podacima o prodaji kompjuterske opreme, čak 80 odsto printera koji su prodani prošle godine na američkom tržištu bili su japanski. Ukupna vrijednost svih prodanih štampača prošle godine u SAD bila je oko sedam milijardi dolara.

Poučeni ovim nimalo prijatnim iskustvom, vodeći američki proizvođači kompjuterske opreme odlučili su da se suprotstave „japanskoj navalni“ i da na tržište, na kome će se za dve godine prodavati samo štampača u vrijednosti od oko 10 milijardi dolara, izbace sopstvene modele. Doduše, kompanije „Aj Bi Em“ (ibm) i „Kseroks“ raspolažu kvalitetnim i savremenim štampačima, ali je njihova cijena uvijek bila znatno veća od cijene japanskih dodataka za kompjuter.

Novi „Aj Bi Em“ - ov - printer nazvan je „proprinter“ i koštaće oko 549 dolara, samo stotinjak dolara više od veoma popularnog štampača „epson“, koji ta kompanija prodaje pod vlastitim imenom, ali koji je zapravo japanski. „Aj Bi Em“ računa da će njegov „proprinter“ imati bar veliku prednost nad „epsonom“ njego-

va slova biće identična slovima na pisačkoj mašini, tako da će svaki tekst „izvučen“ iz kompjutera, a potom odštampan, ličiti na tekst kucan običnom mašinom. Ovaj detalj, utvrdili su stručnjaci za kompjutere, gotovo da je presudan u kupovini štampača (kako među firmama, tako između običnih kupcima).

Tako reći „normalan“ izgled slova postiže se upotrebom laserskih štampača koji su doskora na američkom tržištu dostizali basnoslovne sume. Oni su veoma brzi, izuzetno tihi i trajniji od običnih printera. Prije dvije godine stajali su oko 16 hiljada dolara. Japanska firma „Kanon“ napravila je revoluciju na tržištu printera kada je 1983. godine izbacila laserski model koji je stajao oko 4000 dolara. Kompanije EPL - „Hjuli parkard“ i još sedam njih prodale su prošle godine čak 50 hiljada ovih printera. Istraživanja tržišta pokazuju da će se prodaja ovih štampača više nego udvostručiti tokom 1985. godine, naročito zbog potražnje onih preduzeća u kojima nekoliko kućnih kompjutera povezanih u jedan sistem rade posao takozvanih malih, ali naravno mnogo skupljih, računara. Presudan faktor u izboru laserskih printera su ne samo cijena i „kancelarijski izgled“ štampanog materijala, već i činjenica da su oni neuporedivo tiši od svih drugih, tako da gotovo neprimjetno obavljaju posao u prostorijama u kojima ljudi mogu normalno da rade.

PIJACA NA MADAGASKARU

U gradu Antananarivo na Madagaskaru svakog petka održava se specijalna vrsta zabave pokretna pijaca. To je veliki bazar koji je smatran najstarijim na svijetu. Na jeziku kojim se govori na Madagaskaru taj stari bazar zove se „zoma“. Dan kadase održava „zoma“ postao je sinonim za najraznovrsniju robu koju nudi više od 20 hiljada prodavaca, koji tog određenog „zoma“ dana dolaze sa svih strana ostrva i nude svoje proizvode - uglavnom ručne i domaće. Na slici: Jedna od najstarijih i najraznovrsnijih pijaca na svijetu u Antananarivu na Madagaskaru.

ISNAM TALJIC

PROLETERSKA BIT GOSPODINA ŠPIRE

Nikad nikog nismo oslovljavali s „gospodine“, ali smo Špiru tako prozvali. Ne znam zašto baš Špiru i baš tako kad smo prezirali staru Šiličku i njenog kavalira Ferencu, kad nismo podnosili ni Hadžitoničku ni svu preostalu propalu buržoaziju koja se međusobno uporno oslovljavala s „gospodin“ i „gospođa“, a Špiru nismo mrzili; Špiru smo voljeli. Možda smo ga nazvali gospodinom zato što smo željeli da imamo svog gospodina.

Naš gospodin Špiro!
Čim smo ga ugledali, već na prvi pogled, udovoljio je takvim predodžbama: bio je stasit, sve redom je pozdravljao skidanjem šešira, a imao je i bijeli kaput, bijele pantalone, bijele izbockane cipele i crnu leptir-mašnu bolju nego u kapelnika Pere; uz to, nije šurovao sa Šiličkom, ni s njenim Ferencom, ni s njihovom hadžitoničkom, nego je sa svakim postao podjednako dobar i ni s kim se nije bolje poznao. Na kraju krajeva, pojavio se odnekud iz bijelog svijeta. Po čitavoj pojavi, dakle, pristajalo mu je da bude gospodin.

A i posebno je, nekako, hodao... Ni na kraju pameti nam nije bilo da će to „gospodin“ uz Špirino ime ikada zazvučati posprudno i da ćemo se stidjeti što smo mu pridodali još i podsmješljiv nadimak, inače bi za nas ostao samo Špiro, pa ne bismo nikad zažalili ili kinjili na sebe.

Gospodine Špiro (tada još samo Špiro, a prezime i nismo saznali) došao je među nas s izgradnjom željezničke pruge. Svakakvi mitovi su ispredani - da su to tračnice velike nade s kojima će naš gradić prerasti u pravi grad!

S gomilom neviđene mehanizacije i sa stotinama najrazličitijih neimara - došao je i on, ali ganismo odmah zapazili u tolikom mnoštvu ljudi i žena. Jeste, i žena jer su za radnicima dohrile i one: svakakve ženske koje prate velika gradilišta.

Zavlada živost, preko noći nam se udvostručio broj žitelja, ali zavlada i sveopšti blud jer smo dotad imali samo jednu takvu; zvali smo je Viki Tandrkuš i znali smo da upotaji i sa svakim čini svašta.

Mi smo baš bili preselili u novu školsku zgradu. U našoj staroj dobroj školi nastanili se kreveti neimara, a u krevetima bludne žene.

I, dok se ne privikosmo na novu školu - ili barem nismo prestali žaliti za starom - prođe voz! Pruga bi izgrađena i radnici se preseliše na neko novo gradište. Za njima nagruše i njihove ženske, a i poneka naša koja je željela da postane bludnica. Ali, ne odoše svi koji su došli.

Neke od pridošlih žena postadoše naše snahe: jedna se udala za doktora Ferdu, druga za čoravog Maska, treća za veterinara Šemsu, četvrta za potpredsjednika opštine Čašifa Umnog. Ne odoše ni svi radnici; neki nam postadoše zetovi: poženise se našim curama i ženama. Jedini koji je preostao neženja a ostao - bio je on: sav u bijelom i s crnom konobarskom mašnom koji je - nekako posebno hodajući - pozdravljao skidanjem šešira sve redom i odmah udovoljio našim predodžbama o našem vlastitom gospodinu. Čuli smo da mu je ime Špiro. Odmah, bez ikakvog razmišljanja, postao je za nas Gospodin Špiro, a i stariji su prihvatili takvo oslovljavanje premda nismo znali zašto i oni, pa je za sve postao Gospodin Špiro.

Ubrzo se razaznalo da je Gospodin Špiro, u stvari, prava radnička klasa, proleter - tako reći, jer je iz svog nekog i dalekog kraja krenuo u potrazi za pogačom, pa, radeći s građevinarima, obišao pola svijeta, stasavši u velikom majstora svoga posla (radio je na utemeljivanju mostova) i odlučivši da temelje

svom posljednjem mostu udari na pruži za naše mjesto: da među nama ostane kao penzioner.

Kad smo saznali za njegovu klasnu prošlost, bilo je kasno za promjenu: Špiro je već bio Gospodin Špiro. Međutim, nismo ni zažalili. Po svemu je opravdao da ipak bude naš gospodin Špiro.

Kakva je to bila svečanost kad Gospodin Špiro prođe ulicom onako odjeven i s onim svojim neobičnim hodom!

Ali, ne prođe dugo, a Gospodin Špiro prestade prolaziti sam našom, ulicom. Počesmo ga vidati s Viki Tandrkuš.

To nas je prenerazilo: Gospodin Špiro, a s Viki Tandrkuš?

Sebi smo, ipak, objasnili da je Gospodin Špiro učinio to zbog oslonca jer smo shvatili da je njegov nekako posebni hod takav zato što mu je jedna noga kraca i da se oženio da bi manje hramao kroz život.

Zaista je Gospodin Špiro i dalje hodao onako kako treba: uspravno i uzdignutog čela, a Viki Tandrkuš ispod ruke. Prestali smo primjećivati da hramlje.

Iznenada, uznemiriše se dani mirovine Gospodina Špire. Bi mu nešto. Sve češće smo ga susretali kako se tetura, a da ga niko ne vodi ispod ruke. To se Gospodin Špiro sve češće opijao. Sam Sam se i teturao. Nije bilo Viki Tandrkuš da ga podrži ili makar pridrži. Saznadosmo: preudala se Viki Tandrkuš, uvidjela da Gospodin Špiro nema smrti pa otišla za drugog muža, koji je bio slabijeg zdravlja i imao više novca.

Gospodin Špiro je nastavljao pijana teturanja. Ali jednom prođe opet ulicom uspravnog čela, s Viki Tandrkuš ispod ruke. Saznadosmo: vratila se Gospodinu Špiru, ali sa zaradenom penzijom; onaj njen novi umro i njoj sve ostalo pa i njegova penzija.

Ilustrovao Igor BOBAN

Potom smo navikli da vidamo Gospodina Špiru i kako se tetura ulicom i kako ponosito ide s Viki Tandrkuš. Shvatismo: Gospodin Špiro i Viki Tandrkuš žive kao pas i mačka iz košare sudskog načelnika Hajdara Skravinskog - vole se i trpe se, mire se i trve se.

San jedne zimske noći prekide nam tandrkavo zavijanje vatrogasne sirene s krova Doma penzionera. Izletjeli smo ispod debelih vunenih jorgana u studeni mrak i trčali kroz cjelac snijeg u pravcu gdje je izgledalo da gori nebo. Gorjela je zajednička kuća Gospodina Špire i Viki Tandrkuš. Prije zore sva je izgorjela; bila mala a plamen bio snažniji od šmrka Dobrovoljnog vatrogasnog društva „Buducnost“. Nismo htjeli da se vratimo pod jorgane. Zurili smo u mrko zgariste na prtini i plakali.

Nismo znali da suze i u stvarnosti mogu biti kao grašci i da su vrele i kad je čija zima.

Jeste, bili su kao pas i mačka Hajdara Skravinskog, ali su bili pod istim krovom, navjenčani ponovo, pa nisu živjeli kako muž i žena žive, ali su živjeli, pod jednim krovom živjeli, a vatra ih razdvaja.

Sad Gospodin Špiro ima svoj krov, Viki Tandrkuš svoj krov. Kakve-takve, ali imaju zasebne krovove.

Svakog jutra, prije nego što kroči na životom se rastala i Hadžitonička, a ljavoruki Zenko, bivši blagajnik bivše družine iz naše ulice, počeo se vidati s lackavom Erinom, rođenom kcerkom nastavnika francuskog jezika Joviše Kratera i nediplomirane nastavnice geografije Madam Mincike.

U međuvremenu je nestalo i stare Šiličke, i njenog kavalira Ferencu, sa životom se rastala i Hadžitonička, a ljavoruki Zenko, bivši blagajnik bivše družine iz naše ulice, počeo se vidati s lackavom Erinom, rođenom kcerkom nastavnika francuskog jezika Joviše Kratera i nediplomirane nastavnice geografije Madam Mincike.

PROZA

Istina o ratu

Jure Galić: *Prelom, Veselin Masleša, Sarajevo, 1984.*

Struktura kratkog romana ili duže pripovijesti *Prelom* Jure Galića izgrađena je na epsko-narativnoj osnovi. Neki dijelovi se slažu kao priče - kao zapisi iz narodnooslobodilačkog rata i grada sa istom ili veoma srodnom tematikom. *Prelom* ima svoju dinamičnost, ali na nekim mjestima osjeća se razvučenost i uočljiva dominacija sadržaja nad formom. Prišćeva želja je, učini se, da se čitalac u prvom redu pouči i nauči, pored ostalog, o tome kako je ustaštvo bilo grozno i zločinačko. Naši narodi, a u prvom redu Srbi u Galićevom *Prelomu* i uopšte - izdržali su mnoge torture i istrajali zahvaljujući narodnooslobodilačkom ratu.

Prelom, J. Galića imenom asocira na *Prelom* Branka Ćopića. I *prelom* i *prolom* razlikuju se samo po jednom slovu, po o ili e. Međutim, riječ *prelom* u Galićevom djelu prvi put se spominje kada kod Darinke dolazi do *preloma* - preokreta, apsolutnog saznanja da su i Srbi ljudi sa svojim mukama i nevoljama, jadom i čemerom koji je pratio Hrvate, kao i ostale žitelje naše zemlje. Svi oni su sudbinski vezani i upućivani jedni na druge.

Likovi Galićevog *Preloma* građeni su i djelimično crno-bijelom tehnikom. Ili su dobri, ili zli. Tadija je odličnije poštenja i dobrote. Takva je i njegova žena Darinka, njihova djeca Nikola i Milan, zatim fra Tomo, plemeniti i poštenu kočijaš Luka, mudri i pronicljivi Ilija koji ilegalno radi za partizane, njegov sin Marijan i Tadijin Nikola što se na kraju *Preloma* javljaju kao partizani. Međutim, negativni i pohlepni su ustaški vođa Lujo, ustaše - koljači i najprljaviji zločinci koji su imali podršku i u samostanima kakav je, na primjer, fra Bono i slični „bogosluzitelji“. Oni su propovijedali mržnju, netoleranciju, rat i uništenje nedužnih Srba i partizana uopšte. A poštenu, plemeniti i progresivni, J. Galić radnju vodi oko nesrećnog, i tragičnog Lazara. Naime, dok su ustaše po hercegovačkim selima vršile „čišćenje nehrvatskih elemenata“ u tzv. NDH i sprovođile genocid nad Srbima, u jame su bacale ljude, žene, djecu. Onako kao u slavnoj poemi Jama Ivana Gorana Kovačića - iz krvi mrtvih tjelesa dozivao je siroti Lazar. Užas! Odatle - kao brat brata, izvadi ga Tadija, potovari na konja, odnese kući i jedno vrijeme krije i liječi po štalama da ne zna ni njegova supruga Darinka. I dok setu nalazio izranjavani Lazar i vraćala mu se nada u ljude, prolazile su razularene ustaše - pijanice i pljačkaši. Lazar je uvijek bio između života i smrti, između očaja - krika i nade.

J. Galić umije da vodi radnju. On priča potresno i uvjerljivo - s puno iskustva i revolucionarnog poštenja. Čitalac ne može da se ne otme utisku - i uzbudi se i uznemiri. Saživise Lazarom, njegovom ženom Ristom, Tadijom i Darinkom. I prava je šteta što je Jure Galić nije posvetio više pažnje formi, što je sadržaj primarniji od nje u *Prelomu*. No, *Prelom* Jure

U SVIJETU KNJIGE

Galića posjeduje fabulu otvorenog tipa - nudi velike mogućnosti za nastavljanje radnje, za ispisivanje novih poglavlja i djela koja će objasniti suštinu i smisao narodnooslobodilačkog rata. A Juru Galića, pored ostalog, preporučujemo našim čitaocima i kao dokumentarnog pisca - svjedoka, revolucionara i učesnika narodnooslobodilačkog rata od njegovog samog početka. Zato njegovo djelo plijeniti čitaoca izvornošću i autentičnošću doživljaja rata.

Iso KALAC

STUDIJE

ZAGOVORNIK JEDINSTVA KNJIŽEVNOG STVARALAŠTVA

Staniša Tutnjević: *Pod istim uglom, Oslobođenje, Sarajevo, 1984.*

U prvoj studiji svoje četvrte knjige *Pod istim uglom* Staniša Tutnjević stručno i znalacki raspravlja o metodološkim problemima proučavanja književnosti Bosne i Hercegovine. U njoj naglašava međusobnu nacionalnu isprepletenost u bosanskohercegovačkoj književnosti i apeluje za njenu harmoniju. Pored toga tvrdi i dokazuje da književnost Bosne i Hercegovine niuikom slučaju nije pokrajinska, nego da je uvijek davala svoj bogati doprinos na jugoslovenskom književnom polju.

Dalje se nižu studije u kojima se pominju velikani bosanskohercegovačke književnosti: Kočić, Šantić, Ćorović, Dučić, pa začetnici muslimanske književnosti: Safet-beg Bašagić, Avdo Karabegović, Hasanbegov, Musa Ćazim Ćatić, Edhem Mulabdić, Rizabeg Kapetanović, Abdurezak Hivizi Bjelavac i drugi.

Tutnjević se takođe s ponosom sjeća pripadnika revolucionarnog pokreta „Mlada Bosna“: Vladimira Gaćinovića, Dimitrija Mitrinovića, Borivoja Jevtića, Miloša Vidakovića, Dragutina Marsa, Jove Vargiča, i Jovana Palavestru. Mnogim rečenicama odaje čast njihovoj slavnoj uspomeni. On čak i pripadnike socijalne literature u Bosni i Hercegovini između dva rata: Husniju Ćengića, Novaka Simića, Iliju Grbića, Hasana Kikića i druge povezuje sa pripadnicima „Mlade Bosne“ jer uočava veliki afinitet ovih prema književnoj misli Petra Kočića koja je odigrala veliku ulogu u buđenju borbenog duha kod širokih narodnih slojeva. Dosta prostora u svojoj knjizi je posvetio Borivoju Jevtiću, koji je

pisao kritičke osvrtne o istaknutim imenima jugoslovenske književnosti onoga vremena. Svoju studiju o njemu je isporučio čitaocima iz njegovih oštih i strogih kritičkih prikaza i ocjena.

Zatim slijedi studija o socijalnoj lokaciji Andrićevog djela u svjetlu književne kritike pa obrada prve faze književnog stvaralaštva Hasana Kikića.

Tutnjević nas na kraju knjige upozna sa još jednom socijalno angažovanim piscem. To je Vasilije Medan. On piše o ugroženosti najamnih radnika, nosačima i bijedi nezaposlenosti. Analizirajući njegove priče, Tutnjević primjećuje da su one „izraz nemirne savjesti međuratnog čovjeka pred opštom nehumanošću vremena u kome je prisiljen živjeti“. Zbog toga cijeni Medanovu ideju o revolucionarnoj promjeni svijeta koja je akcentovana u njegovim pričama. Sve studije su pisane vrlo pregledno, razborito i razgovjetno. Jezik je slikovit i tečan, pa se čita sa uživanjem, pogotovu što dočarava burna vremena iz prošlosti naših krajeva.

Knjigom studija *Pod istim uglom* Staniša Tutnjević plijenit enciklopedijskim poznavanjem prilika u bosanskohercegovačkoj književnoj prošlosti, a naročito njene socijalne i revolucionarne misije. On je maksimalno angažovan za jedinstvo književnog stvaralaštva u ovim prostorima, pod bosanskohercegovačkim podnebljem.

Branko JOVANOVIĆ

ANTOLOGIJE

PJESNICI NA BRANIKU DOMOVINE

Tode Čolak: *Vekovima tamnih nežnosti, Dečje novine, Gornji Milanovac, 1985.*

Godina dana poslije antologije ljubavne poezije ISKRENA PJESMA, dr Tode Čolak nudi čitaocima novu antologiju rodoljubive lirike komponovanu na istom principu. Riječ je o razgranatoj, plodnoj i dugogodišnjoj saradnji dr Čolaka sa desetina profesora maternjeg jezika, njegovih bivših učenika i saradnika koji su u potpunosti opravdali povjerenje ovog kritičara i ponovo ponudili svoj izbor iz svjetske lirike uz vlastite komentare i utiske u određenoj oblasti i „zadatoj temi“.

Čolakova antologija rodoljubive lirike je neobična i originalna po svojoj zamisli. Nju odlikuje „širina u izboru i kritičnost u odбору“, a tumači te poezije su pokazali prefinjenost svoga ukusa u vrednovanju našeg i svjetskog ljubavnog pjesništva. Čini se da su njeni tvorci dali zaista reprezentativan izbor iz naše i svjetske rodoljubive lirike.

Možda bi se ovaj jedinstvenoj antologiji moglo zamjeriti što je imala megalomanske ambicije da obuhvati vrhunska djela iz svjetske i naše rodoljubive lirike, a njeni tvorci su je ograničili uglavnom na naše nacionalne okvire što je donekle potkresalo njene težnje i ciljeve. Bilo kako bilo, sastavljači su kroz svoje prijedloge i obrazloženja predstavili dio sebe, svoje shvatanje i svoj stav prema prijedlogu koji su unijeli u ovu antologiju. Sve to opravdava njeno postojanje i garantuje da će naići na dobar odziv kod čitalaca.

Rizo DŽAFIĆ

PISMO SA JADRANA

ENO VRBASA!

● Sa mora, iz Podstrane kod Splita javili su nam se štićenici Dječijeg doma „Rada Vranješević“ iz Banjaluke koji će tamo boraviti deset dana
● Atmosferu iz odmarališta opisale su nam Harisa Suhonjić i Mirjana Pantoš

Pjesmom, smijehom i velikom radošću pozdravili smo naše more. Među nama bilo je i onih koji su prvi put vidjeli ovo plavetnilo koje nepregledno bježi ispred nas.

Jasna, Ruža, Josipa i Ante trude se na sve moguće načine da objasne kako treba ploviti na moru. Vinetu, Samir i Bogdan pažljivo slušaju i prenose to na mlade. Mala Sanela na sav glas viče: „Eno Vbasas!“

Opšti metež, graja i dizanje ruku i: „Druže vaspitaču, možemo li nas četvorica u istu sobu?“ „Može, možel“ - odgovara Bog-

dan Lukendić, koji ima dosta iskustva s djecom na ljetovanju. Čika Mate nas je dočekao sa užinom i čistim i veoma lijepo namještenim sobama. Majstor Pero hođa od sobe do sobe i govori: „Čuvajte, dico, nemojte šta slomiti!“

Muzika... Mala Alisa i Mira lagano se njišu, dok dječaci već dogovaraju utakmice između soba. Djevojčice slažu svoje stvari u ormariće. Pitanje za pitanjem. Glavno je... da li će biti odmah kupanja. Sutra, sutra, danas je spavanje i razmješaj.

Nelzblazno prkanje

— Nemojte, djeco, da kvarimo sebi odmor— objašnjava Ljerka Stanić - vrući ste i umorni i znate da je to loše po zdravlje. Djeca začarano odlaze u svoje sobe.

Drugog dana, svi smo rano us-

tali i sa nestrpljenjem očekivali ulazak u vodu. Imali smo i sreće, jer nas je poslužilo i lijepo vrijeme. Tamara iz prikrakja prati odrasle i mjeri kako prvi put da uđe u vodu. Sa leđa joj prilazi Osman, uzima je u naručje i nosi

u vodu. Malo plača, a poslije smijeh: „Oću da se pupam, pu ti me!“

— Idite djeco malo u hlad! — savjetuje naš vaspitač Anto. — Postepeno se treba izlagati suncu.

— Nemože nama ništa biti— dobacuje Milka Serdar, pa se bezbrižno bućnu u more.

Harisa SUHONJIĆ
Mirjana PANTOŠ
Snimio: Ante MARKIĆ

Radosť prvog susreta s vodom

Plazu je prvo trebalo urediti

Srdačan osmijeh ljetu

Za početak - što bliže obali

JUNI NA SREDNJEM JADRANU

Iako je tek sredina juna, otok Korčula na srednjem Jadranu, živi punim turističkim životom. U ove dane on je, moglo bi se reći, već preplavljen strancima. A sam grad

Korčula, uz Vela Luku svakako i najatraktivnije mjesto na otoku - ispunjen je ovih dana igrom i pjesmom u ritmu čuvene korčulanske moreške.

Kao i sve druge karnevalske igre koje se priređuju na našem Jadranu i korčulanska moreška izvodi se na otvorenom prostoru, pred brojnom publikom

Ono što su za mnoga primorska mjesta maškarede i karnevali, za Korčulanu je to njihova moreška, starinska viteška igra koja se izvodi već puna četiri stoljeća. Ona simbolično prikazuje borbu između dobra i zla. Suština se može dočarati u dvije rečenice: Crni kralj zarobio je Bulu, vjericu Crvenog kralja, ali ga ona odbija. Nakon dijaloga između kraljeva i Bule, Crni kralj plesom izaziva Crvenog. Dvije vojske vode borbu u sedam mačevalačkih figura. Crni bivaju pobijedjeni, a Crveni kralj, kao pobjednik dobija svoju vjericu.

Moreška je, tvrde u Korčuli, toliko atraktivna i svuda rado videna viteška igra, da je dosad prikazivana u mnogim gradovima Evrope i svijeta - Njujorku, San Francisku, Rimu, Parizu, Londonu, Bristolu, Kembriđu, Pragu, Brnu, Bratislavi...

Moreška se u Korčuli tradicionalno izvodi svakog 27. jula, a po posebnom programu (specijalno radi turista) i svake nedjelje od početka maja do kraja oktobra. Naravno, ni strani ni domaći gosti, a njih je ovdje svakim danom sve više, ne propuštaju priliku na ovom lijepom otoku ispod južnih rubova. Pelješca pogledaju karnevalsku igru starih Korčulana.

D. SPREMO

KORČULA U ZNAKU MOREŠKE

Šarm ove viteške igre Korčulana je u tome da se ova atraktivna priredba izvodi u izvanrednom ambijentu starog grada Korčule

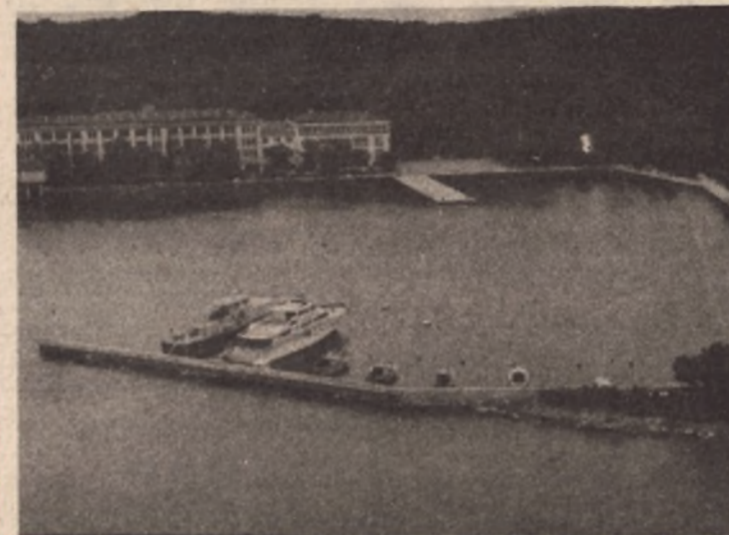
Simboličan trenutak završnice koji prikazuje da je vojska Crvenog kralja bila nadmoćna i odnijela pobjedu

Na Velikom Brionu postoji 600 biljnih vrsta, uglavnom mediteranskog obilježja, ali i primjeraka drugih - udaljenih podnoblja

U POSJETI NACIONALNOM PARKU „BRIONI“

Ljepota i vrijeme zaustavila

Sastavni dio Nacionalnog parka su i jahta „Jadranka“ i „Podgorška“. Posebno atraktivno djeluje „Podgorška“, čija je oplata od mahagonija - zbog čega je veoma lako prepoznatljiva. Ove jahte podsjećaju posjetioce na Titove plovidbe Jadranom, njegova putovanja i susrete s državljinima

Uz obalu Istre, oko par kilometara od kopna (sjeverozapadno od Pule), iz plave vode Jadrana - kao smaragd, izdiže se Brionsko otočje, sa svoja dva najpoznatija ostrva Veliki Brion i Vanga.

Proglasavanjem ovog arhipelaga za Nacionalni park i spomen-područje obezbijeđena je trajna zaštita, održavanje i korištenje prirodnih, kulturnih i istorijskih vrijednosti Briona, kojima poseban značaj daje dugogodišnja prisutnost i djelovanje druga Tita. Ujedno time su omogućene i posjete domaćim i inostranim posjetiocima - razgledanje bogate kulturne i istorijske baštine.

Prvi posjetioci Nacionalnog parka i spomen-područja, zaplovali su prema Brionima iz Fažane (sedam kilometara od Pule), početkom aprila prošle godine. Od tada svakodnevno izletnici pristižu na ostrvo, ne samo da bi se sreli sa starim kulturama, bogatstvom flore i faune, već prije svega da bi upoznali ambijent u kojem je živio i radio Tito, koji je i najzaslužniji što se nekadašnji mondenski turistički centar pretvorio u oazu mira, prijateljs-tva i izvorište nesvrstanosti.

Od proljetnih dana 1947 - kada je prvi put došao na Brione, Tito je ovdje bio ne samo čest gost već i domaćin. Godišnje, kada su tozaj-ljevali državnički poslovi, na ot-očju je boravio i do šest mjeseci. Već prilikom prvih susreta i dolazaka stvorio je viziju budućih Briona, o kojima se narednih trideset godina i sam brinuo, jer je od 1949. tamo bila njegova rezidencija. Zahvaljujući prisustvu Josipa Brozana Brion-

nima i njegovoj djelatnosti u domaćim i međunarodnim poslovima Brioni su postali dio novije svjetske istorije, mjesto značajnih istorijskih i političkih zbivanja. Svoj istinski dom Tito je imao na Vangi, susjednom otočiću, na kojem je još ljeta 1956. s Nehruom i Nasrom dogovarao osnove politike nesvrstanih.

Krajem avgusta 1949. godine Tito je na Brionima primio prvog gosta iz inostranstva Lujja Adamića, američkog književnika slovenskog porijekla. Praktično tada je počela međunarodna aktivnost našeg predsjednika na ovom ostrvu. Poslije toga ovdje su u goste dolazili istaknuti svjetski državnici, političari, umjetnici... Sve ove susrete, u prelijepom ambijentu otočja, zabilježila je kame-

Bogatstvo istorijskih spomenika: „Bizantski kastrum“ iz drugog stoljeća prije naše ere do IV vijeka - raznolike arhitekture, urbanih i arhitektonskih rješenja - potvrda su kontinuiteta života i razvoja

● Brionsko otočje s bogatom i živopisnom vegetacijom, rijetkom faunom i brojnim kulturno-istorijskim spomenicima i drugim sadržajima bliže i daleke prošlosti, predstavlja izuzetan ambijent, nastao skladnim djelovanjem prirode i čovjeka
● Zahvaljujući prisustvu Josipa Broza Tita na Brionima i njegovoj bogatoj aktivnosti u domaćim i međunarodnim poslovima otočje je postalo dio novije svjetske istorije, mjesto značajnih istorijskih i političkih zbivanja

ra, pa je tako nastala i bogata poslavka izložbe „Tito na Brionima“, koju danas s velikim interesovanjem razgledaju posjetioci.

Kada se brod s turistima odvoji od mola fažanske luke, svi pogledi se stapaju u jedan - usmjeren na

jahte usidrene u luci, s kojima je Tito s Briona odlazio ili se vraćao sa svojih brojnih i uspješnih putovanja i mislja mira.

Tročasovni boravak na ostrvu, koliko traje jedna posjeta izletnika,

Hotel na Brionima, koristi i sve veći broj domaćih turista, koji mogu uživati u jedinstvenom prirodnom ambijentu - ostrvu bujne vegetacije i tišine

obiljnije ostrvo Veliki Brion. S nestrpljenjem se iščekuje završetak vožnje, nešto duža od desetak minuta. Dok brodice kilzi po moru, a motori sve tiše rade, iz vode sve više izranja citok bujne vegetacije, čiji je svaki kutak kultivisala ljudska ruka. Posljednji manevar broda i prvo divljenje gostiju, za „Podgorku“ i „Jadranku“ dvije

pruža mnogo i malo. Veoma impresivno djeluju ostaci starih civilizacija, spomenici kulture, sadržaji iz ovog i nekoliko prethodnih stoljeća, prirodne ljepote... Najsjajniji utisak ostavljaju sadržaji koji podsjećaju na vrijeme, življenje, rad i aktivnosti predsjednika Josipa Broza na ovom otočiću. Da bi se sve to snažno dojmilo čovjeku, malo je tri sata boravka i razgledanja.

U izuzetno večernjoj atmosferi protiču izleti. Mnogi od njih počinju i završavaju našim revolucionarnim i borbenim pjesmama. Svojevrsno slavlje, u čast i spjehanje na Tita, počinje u Fažani, da bi se spontano prenijelo na brod. Prema riječima Mirke Damjanca, zaduženog za izletničke grupe, naj-snažniji utisak, do sada, na stanovnike ovog malog mjesta (Fažane) ostavili su Krajišnici. Oni dolaze sa simboličnim poklonima (knjige iz NOB-e, suvenir...), koji će uskoro biti izloženi i redovito s pjesmom. Tada u luci nastane pravo narodno slavlje, na koje u početku nisu bili navikli mještani, ali koji sada i sami s gostima zapjevaju u Titu.

Mirko KISJAN

U slobodnom prostoru krčču se brojna stada jelena - lopatare, srna...

POSILIJE PRVOG KONCERTA U BAŠTI „MLADOST“

BAJAGU PRATE KIŠE

Vidjeti se nije moglo ništa, a čuti se imalo mnogo. Kažemo čuti, jer su na koncertu u ljetnoj bašti „Mladost“ uprkos kiši koja nije prestajala nijednog trenutka. Bajaga i „Instruktori“ istresli svoj cijeli repertoar i zvučali ako ne bolje, a

● Uprkos kiši u bašti se okupilo oko tri hiljade posjetilaca koji su zajedno sa Bajagom i „Instruktorima“ otpjevali sve njihove pjesme i tako dali svoj doprinos izvanrednom uspjehu koncerta

tautore naše pop i rok-muzike. Zaista bi bilo teško izdvojiti čak i popularni „Berlin“, pjevljivo „Dobro jutro, džezeri“ ili bilo koju numeru, jer je sve bilo dobro. Momčilo Bajagić više nego zadovoljan publikom, iznenađen prijatnom atmosferom u „Milde

Zvijezde večeri na natkrivenoj bini...

... i poklsia, ali prezadovoljna publika

ono svježije i snažnije nego na pl-oči. To što se nisu mogli vidjeti na sceni, zasluga je u prvom redu kišobrana. Čiji vlasnici, optet ne snose ni najmanje odgovornosti za njihovu upotrebu. Naime, oni koji ih nisu imali, dobili su dobru priliku za prehladu.

No, pojave Bajage i njegove ekipe na sceni potisnula je u stranu sve druge brige i posjetioci (bolje reći slušaoci nego gledaoci) postali su u tom trenutku veliki prateći hor, koji je od riječi do riječi sa zvijezdom večeri otpjevao sve njegove

ULAZNICE
Jedan nekorektan potez organizatora koncerta ostavio je pomalo mučan utisak na doduše, manji dio posjetilaca. U početku prodaje, ulaznice za koncert bile su po 250 dinara, ali su organizatori (OK SSO Banjaluka i menadžeri) vidjevši da je interesovanje mladih Banjalučana veliko, na dan koncerta „digli“ cijenu na 300 dinara. Ko je u svemu ovome najbolje prošao pouzdano se ne zna, ali to sigurno nije Bajaga i njegovi „Instruktori“, jer oni su imali fiksnu cijenu 40 miliona starih dinara, plus porez na koncert).
M. P.

pjesme. Reklamna mašinerija grupe odlično je pripremila njihov izlazak pred publiku u već brojnim nastupima na televiziji, radiju i napisima u dnevnoj i revijalnoj štampi, pa nije čudo da su i u Banjaluci

pobudili veliko zanimanje. Koncert na kojem se moglo čuti i doživjeti sve ono što je najavljivano, opravdao je povjerenje Banjalučke publike i pokazao da se Bajaga s pravom svrstava u najbolje kan-

sorete - klubu“ Društvenog doma „Mejdan“, gdje je poslije svirke bio „na raspolaganju“ novinarima, lovcima autograma i znatiželjnicima. Prva predgrupa „Just musk“ iskoristila je šansu a sve popularnija banjalučka grupa „Radio“ opravdala povjerenje Bajage i „Instruktora“ s kojima su gostovali u Kutini, Prijedoru, Banjaluci i Zenici.
Ivica PERIJA
Snimio: Radivoje PAVIČIĆ

BILI SMO NA KONCERTU „YU ROCK—MISIJE“ PJESMOM DO ZORE

Prošle subote privukao nas je veliki spektakl u Beogradu na „Marakani“, čiji je sav prihod namijenjen gladnoj djeci Etiopije. Sakupili su se najpopularniji jugoslavenski rokeri sa izuzetkom „Riblje Corbe“ i „Bijelog dugmeta“.

Koncert je održan u prisustvu blizu 25.000 posjetilaca, od planiranih 65.000. Ugodaj je pokvarila kiša koja je i bila uzrok da se planirana posjeta ne ostvari. Svi oni koji nisu bili na „Marakani“ mogli su pratiti direktan TV-prenos u koji su bile uključene i strane televizije. Publika se nije mogla požaliti na kvalitet muziciranja a najviše ovacija pokupio je Bajaga sa svojim „Instruktorima“, zatim Denis i Denis i svakako „Plavi orkestar“, koji je svojim hitovima oduševio publiku. Nastupilo je još mnogo izvođača, tako da je koncert, kako je to Jura Stublić iz „Filma“ kroz pjesmu rekao: „Pjevajmo do zore...“ trajao do zore uz pjesmu.

Zanimljive su izjave najpopularnijih zvijezda pokupljene na brzinu

Jugoslavenski rokeri na humanitarnom zadatku

u pauzama između nastupa: Marina Perazić: „Svi smo zajedno i ne želimo samo cijeloj Jugoslaviji veći svijetu dokazati, uz pomoć gladnoj djeci Etiopije da rokeri nisu „ružni, prljavi i zli“. Saša Lošić: „Došao sam učestvovati premda bolestan, to dovoljno govori“. Bajaga: „Pozdravljam sve ovakve manifes-

tacije i zdušno učestvujem u njima“.

Pred kraj koncerta je i kiša prestala, tako je ovaj koncert sa pogodnim humanitarnim ciljem završio u potpunom redu, bez ikakvih incidenata.

Zablježio: Igor SEGEČIĆ

ŠTA LI RADE AMATERI

Neumorni „Melodi“

Banjalučka zabavna grupa „Melodi“ kruna je dugogodišnjeg i kvalitetnog rada KUD-a „Budućnost“ iz Gornjeg šehera.

Povod za razgovor sa članovima ove grupe su pripreme za snimanje njihove prve singl-ploče.

— Grupa djeluje niz godina, doduše sada u nešto izmijenjenom sastavu. Uglavnom su to mladi muzičari koji su svoju karijeru započeli u KUD-u „Budućnost“. Najčešće izvođimo pjesme koje ja komponujem, a Bedrija Bašić (vokalni solist) piše tekstove i interpretira ih. U toku smo priprema za snimanje naše prve singlice. Muzičari vrijedno rade i pokazali su visok kvalitet muziciranja. Za sada smo zadovoljni postignutim uspjehom u radu i nadamo se da ćemo pripreme uskoro privesti kraju, kaže Idriz Turčinhodžić, klavijaturista i vođa grupe.

Članovi grupe „Melodi“ na jednom od svojih nastupa

Ovi mladi muzičari ostali su vjerni svom KUD-u u kojem su nastavili saradnju.

Banjaluka je poznata kao grad mladosti, zelenila i bogate muzičke tradicije... Vrsni estradni umjetnici kao što su Zrinko Tutić, Enes i Emir Bašić, zatim grupa „Dinar“ dosljedni su predstavnici muzičkog života u našem gradu. Uglavnom, ovi mladi ljudi izrasli su iz kulturno-umjetničkih društava, kojih je u Banjaluci velik broj. Nadajmo se da će i članovi grupe „Melodi“ nastaviti njihovim stopama.

S. HADŽIĆ
Snimio: M. Pavičić

TELEKS

● Multinacionalna kompanija PEPSI uspješno se nosi na svim poljima sa COCA—COLOM nakon pokroviteljstva turneje grupe DŽEKSONS i LAJONELA RIČIJA uzela je pokroviteljstvo američke turneje atraktivne MENUDE i veteranke TINE TARNER.

● ENI LENOKS iz JURITMIKSA razvela se od „jednogodišnjeg“ muža RADANA RAMONA, a njen novi izabranik je glumac STIVEN BAUER.

● Basista grupe POLIS, STING je snimio svoju prvu samostalnu ploču sa naslovom SAN PLAVIH KORNJAČA, sa koje je izvadio singl s pjesmom AKO NEKOG VOLIS. OSLOBODI GA.

● Vrh američke top-liste najbolje prodvanih singl-ploča drže neamerikanci - među prvih osam, šest su iz ENGLEŠKE, a po jedna iz NJEMAČKE I KANADE.

● TOM DŽONS trenutno nastupao po američkim klubovima i kabareima i još uvijek je omiljen, a prije svega među ženskom publikom.

● Trio BRONSKI BIT se razišao. DŽIMI SAMR-VIL jenašao sebi partnera i multiinstrumentalistu

ZVIJEZDE: AL CORLEY PJEVAČ, GLUMAC...

● Ovaj pjevač se proćuo kao Stiven Karington iz „Dinastije“

Al Corley je atletski građen momak s visinom od 187 cm, plavokos, ima 29 godina, a rođen je u WICHITE u SAD. U svijetu je postao poznat kao STIVEN KARINGTON, u mamutskoj seriji „DINASTIJA“. Kada se posvadio sa producentom i nije htio više nastupati, njegov lik su „unesrećili“ i sa plastičnom operacijom promijenili oblik lica da bi u nastavku serije mogao i nastupati drugi glumac. Nedavno je kod nas izašao njegov debi-album SQUARE ROOMS, sa kojega je skinuta naslovna pjesma na singl-ploču s dodatkom pjesme COLD DRESSES.

Sam CORLEY kaže da je njegova prva i najsnažnija ljubav - muzika. Svojevremeno je putovao autostopom po Americi i gitarom i pjevanjem sebi zarađivao za život. Poslije bavljenja glumom, po nagovoru svojih prijatelja, ponovo se vratio muzici a uspjehu koji je postigao nije se nadao. Do sada je prodao dva miliona ploča. Kao mlad čovjek, putujući po Evropi, zaljubio se u Pariz, tako da je sada taj grad odabrao za svoje prebivalište, a tu je i snimio video za svoju hit-pjesmu SQUARE ROOMS. Iako se sada posvetio muzici, većina ljudi ga još uvijek gnjavi sa njegovom ulogom u „Dinastiji“, o čemu on nerado govori, ali sam kaže da se glume i nastupa na filmu nije do kraja odrekao. Poslije muzike dolazi gluma, ali ovoga puta ne bi želio nastupati u nekoj sličnoj TV-seriji.
M. P.

TOP-LISTA

DOMAĆA:

1. ZA MILION GODINA — „YU ROCK—MISIJA“
2. S DRUGE STRANE JASTUKA - Bajaga i „INSTRUKTORI“
3. SESTRO NOĆI - „FILM“
4. LAŽLJIVICA — „DENIS I DENIS“
5. BUBI - Biljana Krstić i Peđa

STRANA:

1. EVERYTHING SHE WANTS - WHAM
2. A VIEW TO KILL - Duran Duran
3. 19. - PAUL HARDCASTLE
4. SUDDENLY - BILLY OCEAN
5. CALL ME MR. TELEPHONE — CHEYNE

NARODNA:

1. JEDAN DAN ŽIVOTA — Brena i Miroslav
2. ZAŠTO IBRE NEMA MEĐU NAMA — Šaban Šaulić
3. MAGDALENA - Ferid Avdić
4. SAMO ME POTRAŽI — Marinko Rokvić
5. TUŽNO JE SVE BEZ TEBE - Semsula Suljaković

PET NEZABORAVNIH:

1. LIGHT MY FIRE— The Doors
2. ROUNDABOUT— „YES“
3. STOP! STOP! STOP! - The Hollies
4. ZBOG ČEGA TE VOLIM - Ivo Robić
5. MODERATO GANTABILE - Arsen Dedić

RADIO—BANJALUKA

ZABAVNA:

1. SVOJU ZVIZDU SLIDIN - Oliver Dragojević
2. WE ARE THE WORLD — „USA FOR AFRICA“
3. ZAŽMURI — Bajaga i „INSTRUKTORI“
4. ZA MILION GODINA — „YU ROCK—MISIJA“
5. JANET — Commodores
6. CIGANKA — „DIVLJE JAGODE“
7. TIGRICA — Doris i more
8. LOOK MAMA — Howard Jones
9. ZA ESMU - „BIJELO DUGME“
10. EVERYTHING MUST CHANGE - Paul Young

NARODNA:

1. ZNAŠ DA TE VOLIM - Duško Kuliš
2. VOLIMO SE IZINATA — Brena i Miroslav
3. VOLIM TE— Halid Bešlić
4. SREĆNO TI BILO — Šaban Šaulić
5. TRAŽIM TE, ZUMBULI CVATU - Zorica Marković
6. ŠTO TTE NEMA, BEKRIJO - Vesna Zmijanac
7. HEJ, LJUBAVI, U DALEKOM GRADU — Halid Muslimović
8. RECI SVE ŽELJE - Sinan Sakic
9. PRIČAJ MI, PRIČAJ - Snežana Đurišić
10. ISTINA ME BOLI GLAVA — Mirko Rondović

PRIPREMIO:
M. PERVIŽOVIĆ

RIČARDA KOLESIA i sada se novi duo zove BODI POLITIK (Političko tijelo). Ostala dva člana nastavice da rade pod imenom BRONSKI BIT.

● DEJVID BOUVI je upravo završio snimanje video-spota za novu pjesmu „LAVING D' EILJN s albuma TUNAJT. Režisor je DEJVID MALET koji je uspješno napravio i spotove za LETS DENS i ČAJNA GRL.

● Poslije pojave novog albuma VATRADIVLJE JAGODE se spremaju da u avgustu u Arenu na ambicioznu turneju po JUGOSLAVIJI, gdje bi održali STOTINU koncerata.

● ŠABAN ŠAULIĆ je nedavno izjavio: I danas ljudi vole da čuju dobru sevdalinku, koja, što bi rekao BORA STANKOVIĆ, „MIRIŠE NA ONO STARO, NA SUH BOSILJAK“, a ne na vinjak i benzin.

● Harmonikaš, pedagog i kompozitor MIODRAG KRNEJEVAĆ snimio je novu ploču na kojoj se nalazi trinaest kola.

M. P.

KNJIŽEVNO DJELO RADOVANA VULINA

Piše Rašid ĐURIĆ

Mladićka zanesenost životom

Vulinovo pripovijedanje nije satkano od apstraktnih tema izdvojenih od svog tla i vremena, već je krvno povezano subjektivnim odnosom pisca, dubijim osjećanjem za stvarnost

СМРТ КОМУНИСТЕ РАДОВАНА ВУЛИНА

Непосредно пред рат у Лијевчу пољу дјеловао је сетај комуниста. Најпознатији међу њима су: Љуба Брковић, правник из Ламинаца; Адем Коначевић, учитељ из Босанске Градишке, и Радован Вулин, учитељ из Сефероваца. Радован Вулина сам познавао.

Радован је пред рат завршио учитељску школу у Бањалуци, са чијом је партијском организацијом био повезан. Распореден је на дужност учитеља у село код Дазина, али је и даље остао повезан са организацијом КП у Бањалуци. То је био човек велике интелигенције, запажен и у литерарним круговима Бањалуке. Његове pjesme су објављиване у листовима и рецитоване на литерарним састанцима. Била је то изразито социјална и револуционарна поезија.

Прије рата Радован је задужио наш крај и стекао велики углед. Ширио је напредну литературу, проsvјетљаване селске и по селима организовао приредбе на којима је сам рецитовао своје револуционарне pjesme.

Радован је нарочито испољио своју активност у припремама устанка. Био је неуморан. На бицикли је свакодневно крстарио по селима, дјелио летке које је најчешће сам састављао, примао омладинце у СКОЈ, давао им зајатке, прикупљао материјалну помоћ за покрет и одлазио у Бањалуку на састанке илегалата и писање летака. У својој кући, као и у свакој другој, он је, духовит и пажљив, интелигентан и пуно оптимизма, био најдражи гост. Свако се може рећи да је у данима устанка био глава и душа организације у нашем крају. Његова активност се одvijала од Бањалуке, широм Лијевча поља, до Босанске Градишке.

Када су хапшени бањалучки комунисти, њихове pjesme су свједочење Мице Радонића о смрти комунисте Радована Вулина

neinteresantni svakodnevi događaji ili susret pretvoriti u prizor pojednostavljen da više liči na jezik svakodnevnog komunikacije nego na pjesnički, pa je samo u nekim pjesmama pojave iz svakodnevnog života uspio pomjeriti iz bezličnosti i dati im opšte značenje.

Napisano u kratkom trogodišnjem srednjoškolskom periodu predratnog života, u uslovima kada je i stvaranje bilo stegnuto teškoćama i suprotnostima, Vulinovo djelo će ostati nedorečen torzo sa ožljcima nevremana, i kao svjedočanstvo stvaralačkih

mogućnosti nedorečenog autora, kojeg treba razmatrati u sklopu kupne progresivne predratne socijalne orijentacije iz koje će iščitati suprotstavljanje buržoaskom režimu. Iz takvog odnosa Radovan Vulin će, nadahnut marksističkim idejama, 1941. godine pristupiti ilegalnom organizovanju ustanaka u rodnom Lijevču i životom posvjedočiti svoju humanističku orijentaciju.

Sa današnjeg književnog stajališta ukupno Vulinovo književno djelo ima kulturno-istorijsko značenje.

(Kraj)

očevina, od njih tako ostalo... Pa zar da sad proda, da bude izdajica roda i plemena i da ga poslije sin kune?! O, ne, nikad! bunilo se u njemu nešto veliko i snažno, nesalomljivo, nešto što je u njemu uvijek živilo, a on dosad nije znao da postoji. To se bunilo snažno, očajno.

A odmah je naišla nova misao. U njemu se tukle dvije snažne misli, dvije ljubavi, jedna iskonska i velika, druga ništavna a nezasićljiva, hrvali su se očajno amanet i samoživost, uspomena i gordost. Tukli su se na život i smrt i parali mu uzbuđenu dušu.

Nikola se strese i pažljivo se obazre. Ovdje mu je sve dobro poznato i blisko. Svako drvo, kamen, grm, njiva, busen, duboko su se urezali u njegovu dušu još u djetinjstvu. Za sve ga vežu uspomena. Ovdje, gdje mu sad brat ore, uhvatio je strasno prvi put za ručicu pluga. Kad se prvi put na hrast popeo, skinuo je punu kapu svračjih jaja. Na onom kamenu, dugo je uveče sjedio, slušao veselu, snažnu pjesmu potočica i vječnu huku bijesnog Vrbasa. Sjedio je dugo, dugo. Vrbe su se već gubile u opojnom sumraku, a zeleni je Vrbas jezivo svjetlucao kroz mrak i vječito nezadovoljan bijesno pjenio i hućao. I kad bi prve kapi večernje rose pale na njegovo zamisljeno lice i već uveliko ovladala noć, on bi se trgnuo i vidio da su ovce već davno same otišle kući. Pod jabukom, ona, Jelka, prišla mu, dala mu mirisnu dunju i sjela kraj njega... A on njenu glavu savio na svoje grudi i prvi put još poljubio usne, pune krvi, vrela...

Pisac ravničarskih pejzaža

U Vulinov deskriptivno-folkloristički prozni izraz (kao konstantu stila) prodiru i dramski sudari između partijarne etike i individualnih htijenja. Ovakav prodor, koji pisca karakteriše kao psihologa — analitičara, svojstven je za sve proze, a naročito one koje sadrže autobiografske oznake. To su: **Lopta, Drugarska krv i Majčino mlijeko**. I ovdje je Vulin pisac sa porukom čiji je osnov sadržan u čovjekoljublju, sveopćoj ljubavi. Unatoč tome što je na vlastitoj koži iskupio i spoznao surovost i težinu seljačkog života (što je eksplicite izrekao prozom **Zemlja**), pisac je velikodušno bio spreman na žrtvu, perom se boreći za boljeg

čovjeka. Porukom čovjekoljublja naročito se odlikuju proze **Na samrti i Majčino mlijeko**.

Ostajući do kraja vjerman tematici bosanskog sela, Vulin je osvjetlio svijet seoske sirotinje i evocirao muke težačkog kruha. Haotična zbilja predratnih godina oživljena je sugestivnim slikama pripovijedačkog toka u kojem se sjedinjuju i prelijevaju sentiment evociranog djetinjstva izražen natopljenim lirskim tonom, i turobna realnost isprazne svakodnevice na selu. Vulin je stvaralac razorene pastoralne idile, pa upravo u tom svijetlotamnom kontrastu, naročito kada pisac rezonira ličnim temperamentom, mimo pripovijedne događajnosti, proze djeluju umjetnički najsnažnije.

Radovan Vulin je u prozama pisac ravničarskih pejzaža Lijevča, koji postepeno uranjaju ka jugu u predjele brda. Njegovi Lijevčani nisu ljudi ravničarskog ugođaja — smireni i ležerni, već ličnosti naglih reakcija, neiskazanih mogućnosti, u stalnom nemirenju sa sobom i sa drugim. Vulinovo pripovijedanje nije satkano od apstraktnih tema izdvojenih od svog tla i vremena već je krvno povezano subjektivnim odnosom pisca, dubijim osjećanjem za stvarnost.

Kulturno-istorijski značaj

Neke Vulinove proze (**Majčino mlijeko, Na samrti**) su poetski ograničene utilitarizmom, tekucim trenutkom, i tezom, u kojima se očituje deklarativan autor. Međutim, ukupno poetsko i prozno Vulinovo djelo treba razumjeti i vrednovati samo kao prvu, najnoviju fazu literarnog oblikovanja čija je razvojna nit prekinuta umorstvom u ustaškom zatvoru, tako da zapravo ovaj talenat nije ni mogao da se oplodi.

Iako mu je proza umjetnički snažnija od poezije, obje su rezultati iskrenog mladićkog zanosa životom, čije događaje pjesnik bilježi sa više ili manje uspjeha vlastitom emocionalnom bojom. I poezija i proza su rezultat mladićkog traganja za individualitetom koji će ostvariti samo u sretnim i rijetkim poetskim ozarenjima gdje je Vulin uspio

Plašio se automobila, upaljenih farova, semafora, koji su se palili i gasili. Ličio je na kurjačica, koji je nenadano zalutao u svijet civilizacije.

Dolazak u dom novih roditelja takode je za njega bio šokantan, kao i prvi susret sa gradom. Plakao je, ridao, vrištao, cičao... Međutim, adaptacija srećom nije dugo trajala. Dosta brzo počeo je da se privikava na ljude oko sebe, na sasvim drugi, prisniji, ljudskiji i topliji ambijent. Na našu i njegovu sreću, brzo je pao snijeg! Silno se obradovao i snijegu i sanjkama. Bile su to prve sanjke u njegovom već uzburkanom životu. Ušuskan u toplu odjeću i obuću, počeo nas je pitomije da gleda. Znajući šta djeca obično vole, u našem velikom neznanju, sve smo mu davali i sve pružali. Ta njeznost, roditeljska njeznost, u stvari se, u izvjesnom smislu, u njegovim očicama, njegovoj duši, pretvarala u surovost i grubost. Kao i do tada, a od tada nekako i više i češće, ljudi su nam dolazili u goste. I to je bila naša velika greška! Trebalo je tih prvih dana, nedjelja, pa i mjeseci da budemo potpuno sami, s njim. Nas troje. Da se on navikava na nas, a mi na njega. Kad god bi ljudi grunuli u kucu, remetio se naš mir i odnos sa našim sinom.

Adaptacija

Period rane adaptacije nije, rekosmo, dugo trajao. Malisan je brzo „kapirao“, uklapao se, prihvatao okolinu kakva jeste. Spoznao je mnoge nove stvari. Međutim, dugo mu je, na primjer, trebalo da shvati kako ima i mamu i tatu. Nikako mu, jadničku, nije išlo u glavu da ima čak dvije bake.

— Ne, uopšte se više ne sjeća perioda koji je proveo u domu za nezbrinutu djecu. Samo mu je u pamćenju ostao detalj kada je pao i tom prilikom zadobio manju raskjetinu. Kada to evocira, govori kako je dugo plakao, a da smo mi, za to vrijeme bili na poslu.

(Nastavlja se)

Nakon razgovora sa socijalnim radnikom, jedno vrijeme su se primirili, iščekujući s nestrpljenjem šta će donijeti dani koji su bili pred njima.

— Suprug je bio na putu kada su me obavijestili da bismo mogli da usvojimo dječacića od dvije godine. Rekli su mi da je njegova biološka majka spremna da potpiše dokument o tome da se odriče svog sina, djeteta!?

Susret

U toj ženi, budućoj majci proključao je nekakav nagon. Materinski, dakako. S prijateljicom je odjurila u dom, jedva iščekujući prvi susret.

Malisana je do nas dovela vaspitačica. Preda mnom je stajao lijep, neizmjerio lijep muškarčić. Odjednom, nestalo je svih onih unutrašnjih sukoba, koji su se, povremeno, javljali i kod mene. Buknuo je instikt majke. Tog trenutka sam znala: on će postati moj sin. Prihvatila sam ga svim svojim bićem. Srce je ustreptalo. Odstupanja više nije moglo da bude. U meni se slomio i onaj posljednji djelić zatomljene neodlučnosti.

Nenaviknut na posjete, malisan je počeo da plače i da bježi. Na idući sastanak ponijela je među, s kojim je, kao djevojčica, završavala i počinjala svaki dan. Pomogli su i slatkiši. Dječak joj je kopačno prišao. Prihvatilo je ispruženu ruku svoje buduće majke. Dva mjeseca, gotovo svakodneвно, odlazili su u dom, sretali se sa dječakom, odnosili mu darove, igrali se s njim. Privikavajući ga na sebe, ljude, i nov život koji ga je uskoro očekivao.

— Prvi susret sa sinom doživio sam sasvim drukčije nego ona. Instikt majke je identičan, i kod čobanice i kod Marije Kiri. Muškarci takve okolnosti preživljavaju drukčije. Pred mene je stao dječacić slinav, otvorenih usta, skandalozno ošišan, golih

DA ŽIVOT BUDE

LJEPŠI (2)

Piše Limun PAPIĆ

MINI FELJTON

U novom domu

nogica, u gumenim čizmicama i kratkim pantalonama. Možete li uopšte zamisliti tu sliku! Čizme i kratke pantalone!? Čudna, da ne kažem jeziva slika. I pored toga, kretao se lagano, hitro i spretno. Pogledao me je nekako poludivlje. S ogromnim nepovjerenjem. Strahom. Urođenom opreznosću. Tek kada sam mu dao bombone, prišao je toliko blizu da sam ga mogao staviti u krilo. Tog trenutka nije izgledao kao neko koga ću uskoro nazvati sinom.

Svaki novi susret bio je mirniji, ljepši, srdačniji i topliji.

Familija

Kada je minulo vrijeme adaptacije, odlučeno je da dječaka povedu sa sobom, u svoj stan, u kutak koji je trebalo da postane njegov pravi dom.

— Smjestili smo ga u automobil i krenuli kući. Za njega je to bio šok. Nije plakao već je vrištao. Druge nije bilo: vratili smo ga u dom.

PRIJE ČETIRI DECENIJE OBNOVLJEN JE RSK BORAC

TAKO JE TO BILO...

Prije tačno četrdeset godina - 23. juna 1945. godine - obnovljen je Radnički sportski klub BORAC. Nakon više od četiri godine „mirovanja“, borac je ponovo počeo da djeluje, da okuplja sportiste i sportske radnike, postao je dio grada, pojos Bosanske krajine.

Vijesti u „Vijestima“

U „Vijestima“ - organ Okružnog odbora Narodnooslobodilačkog fronta Banjaluke - objavljena je 12. juna 1945. godine, vijest koja je, sasvim sigurno, silno obradovala pristalice sporta, fudbala pogotovo. Vijest glasi:

„24. o. m. j. prigodom svečanog otvaranja „Radničkog doma“, a u okviru proslave, banjalučkim sportašima predstavice se obnovljeni R.S.K. „Borac“. Kako nam je poznato da još 1941. dolaskom N.D.H. djelovanje R.S.K. „Borac“ prestalo.

Danas, međutim u slobodnoj našoj Banjoj Luci i naš „Borac“ kao prvi obnavlja svoje redove i već sada raspolaže brojnim članstvom. Očekujući skoro svečani nastup, svi sportaši sa razumljivim interesom žele da pozdravim našeg dragog „Borca“.

O samoj proslavi i sportskim programom, kao i protivniku našeg „Borca“ osvrnućemo se u idućim brojevima naših „Vijesti“, koje nam

dobro, današnjim danom otvaraju rubriku „Sport“ i banjalučki sportaši moći će redovno preko naših „Vijesti“ da djeluju i prate sport.“

Samo dan kasnije, u „Vijestima“ je objavljena još jedna informacija interesantna za istoriju Borca.

„Pozivaju se dolje navedeni igrači da dodu u prostorije Radničkog doma dana 17. juna 1945. godine u 16 sati radi održavanja zajedničkog treninga. Važnost samog treninga je velika te se upozoravaju igrači da istom u što većem broju prisustvuju: Čejvan Dedo, Đumišić Mesud, Katana Ibro (Nona), Mihaljević ml., Granić Josip (Ilić), Drimbo, Kurtović Ivica, Čejvan Hamid, Kobašija (Kiko), Bojer Oto, Čukman.“

Obnavljanje Borca

Kada smo, prije desetak godina, pripremali feljton o Borcu, imali smo tu sreću da u nekoliko navrata dugo, prijateljski, sportski razgovaramo s Nikom JURINČIĆEM. Nekadašnji kapiten Borca, a zatim njegov prvi poslijeratni predsjednik živo se sjećao dana koji su prethodili obnavljanju Borca.

- Samo desetak dana poslije oslobođenja Banjaluke, počeli smo razgovarati o tome da što prije moramo obnoviti Borac, odnosno oživjeti sportsku aktivnost! - pričao

nam je Niko Jurinčić. Znali smo da će u okolnostima koje su tada bile, odigravanje, na primjer, fudbalske utakmice ogromno značiti za podizanje opšteg duha i morala napaćenog naroda, kojeg je očekivala žestoka borba za obnovu zemlje. Zato smo i donijeli neodložnu odluku: Borac morao biti hitno obnovljen. Tako je i bilo.

Sportski radnici su prionuli na posao. Zadatak se mora izvršiti.

Kako je tekao rad oko obnavljanja Borca može se, dosta lako, pratiti čitajući „Vijesti“, ali i uz pomoć sačuvanih dokumenata. Tako, na primjer, Mjesno sindikalno vijeće u dopisu od 22. juna obavještava Okružni narodni odbor Banjaluka o sljedećem:

„Na 23. juna o. g. u 6 sati navečer u prostorijama zgrade bivših banskih dvora ovo Vijeće sazvalo je konferenciju za formiranje mjesnog Fiskulturnog udruženja na kojoj će se oformiti sportsko društvo „Borac“.

Ova konferencija za radničku klasu predstavlja veliki značaj pa se molim naslov, da na istu izašalje svog predstavnika kao i da obavijesti službenike te Ustanove o održavanju ove konferencije.“

U vijećnici Doma kulture okupili su se brojni ljubitelji fudbala, sporta uopšte. Poslije više od četiri godine Borac je ponovo počeo da egzistira. Započeta je jedna nova era u istoriji radničkog kluba kojije, tokom 15 godina djelovanja iz-

Prije početka utakmice Borac - 39. divizija govorio je i Niko Jurinčić, predratni kapiten Borca, odnosno njegov prvi poslijeratni predsjednik. U pozadini: Oto Bojer, golman Borca, zatim Dedo Čejvan, Kerim Kadenić, neidentifikovani fudbaleri i Husein Tutek Jašarević (Snimio: Jan BERAN)

među dva rata, dva puta bio zabranjivan.

U „Vijestima“ od 26. juna 1946. godine objavljena je, na četvrtjoj strani, opširna informacija o obnavljanju Borca. Nažalost, autor te informacije nije se potpisao, pa se, vjerovatno, nikad nećemo saznati koje to uradio.

..... U subotu u bivšoj vijećnici banskih dvora saznali su se stari borci „Borca“. Sastali su se da u slobodi nastave ono što su radi

mračnih režima morali prekinuti. Iz referata koji je dao drug Gvožđar kao i iz riječi druga Jurinčića, starog kapitena tima, i onda kada je bio zabranjivan, on je djelovao, i uvijek bio stožer oko koga se okupljalo sve napredno u Banjaluci...

Prva utakmica

Na tom skupu izabrana je uprava Borca, na čelu s predsjednikom

CRNO — BIJELE DIJAGONALE

KVALITETNI ŠAH U MATNOJ MREŽI?!

Rijetko je koja igra za tako kratko vrijeme, kao što je to šah, stekla ogromnu popularnost u Bosanskoj krajini. Šah se igra u školama, mjesnim zajednicama, organizacijama udruženog rada, domovima, kasarnama, ustanovama, parkovima... jednom riječju šahira se na svakom koraku.

U bosanskokrajskom regionu egzistira više od 60 šahovskih klubova i preko 100 šahovskih sekcija u kojima se članovi na organizovan način bave drevnom igrom. Kroz ligaška takmičenja okupljeno je više od 40 ekipa koje nastupaju u opštinskim, međuopštinskim, republičkim i saveznim ligama.

Velikoj popularizaciji igre na 64 polja doprinijeli su i međunarodni šahovski turniri. U Banjaluci je do sada održano šest međunarodnih turnira koji su stekli visok ugled u šahovskom svijetu. Pet međunarodnih predstava šahistkinja, koje su održane u Jajcu, spadaju među najjače smotre ženskog šaha koje su uopšte održane.

Ne zanemaruje se ni rad sa mladima. Pri ŠK „Nikica Pavlič“ djeluju dva odjeljenja „Škole šaha za pionire“ - i pri drugim klubovima posvećuje se određena pažnja u radu sa kategorijama omladinaca i šahistkinja.

Vodi se računa i o pitanjima usavršavanja stručnog kadra. Organizuju se seminari i ispiti za sticanje zvanja sudija i šahovskih instruktora. Pri Opštinskom šahovskom savezu Banjaluka uspješno djeluje Sekcija šahovskih sudija sa 35 članova čije se kvalifikacije kreću od opštinskog do međunarodnog ranga. Čak 22 šahovska radnika steklo je zvanje šahovskih instruktora.

Kada se tome doda da su mnogi klubovi uspješno riješili pitanje smještaja i prostora za igru, te da društvena zajednica izdvaja nemala sredstva za razvoj šahovske igre, stiže se utisak da bi iz masovnosti i takve organizovanosti, morao proisteci i odgovarajući kva-

litet. No, da li je tako i u stvarnosti...

ZLATNO DOBA „NIKICE PAVLIĆA“

Već niz godina nosilac razvoja kvalitetnog šaha u bosanskokrajskim okvirima je ŠK „Nikica Pavlič“. Punih 12 godina šahisti ovog kluba držali su čvrsto petu poziciju u takmičenju Prve savezne lige i to odmah iza beogradskih i zagrebačkih ekipa, što je Banjaluku ustoličilo kao treći šahovski centar u zemlji i prvi u Republici. Članovi ekipe Vukić, Bukić, Mihaljišić, Kelečević, Šibarević, Filipović, Brković, Lakić, Suvalić, Pašalić, Mačković... te šahistkinje V. Kžišnik-Bukić, Karabegovićeva i Agićeva, ostvarivali su sjajne rezultate u pojedinačnoj konkurenciji. Mnogi od njih sa uspjehom su nastupali za državnu reprezentaciju. Bilo je to vrijeme sedamdesetih godina kada je banjalučki šah doživljavao svoje blistave trenutke. Ali, nažalost, ne za dugo. Ubrzo su nastupile godine krize. Godina 1979. ostaje upamtljiva po tome što su šahisti „Nikice Pavliča“, nakon dugogodišnjeg podstanarskog života, dobili krasne prostorije u centru grada. I, gle, apsurd! Te iste godine napustili su prvotno društvo najboljih i od tada se takmiče u Drugoj saveznoj ligi sa promjenljivim uspjehom.

Najkvalitetniji klub u krizi

Neriješeno pitanje finansiranja, slab rad samoupravnih organa kluba, kao i takmičarski neuspjesi, ubrzo su doveli klub u krizu što je doprinijelo osipanju igračkog kadra.

Velemajstor Milan Vukić odlučio je prošle godine da promijeni sredinu: otišao je u ŠK Iskra (Bugojno). Ako se zanemare neke sitne čarke u klubu, glavni razlog za ovakav potez bio je čisto materijalne prirode,

jer mu je tamo ponuđen dva puta veći lični dohodak (u momentu odlaska imao je lični dohodak od 14.000,00 dinara!). Drugo je pitanje da li je to bio i korektan potez prvog banjalučkog i bosanskohercegovačkog velemajestora, ostavio je klub u trenutku kada je bilo najteže, jer se u tome momentu nije moglo računati na usluge velemajestora Envera Bukića, koji je iznenada obolio.

Pravi kuriozitet predstavlja odlazak mladog majstora Zorana Brkovića u Mladenovac. On je završio Ekonomski fakultet u Banjaluci i tražio je, nakon što je odslužio vojni rok, da mu se obezbijedi zaposlenje. Tražio je nešto što je sasvim razumljivo za mladog čovjeka - posao! I, nije ga dobio! Šahovski klub „Nikica Pavlič“ i ostale strukture u gradu nisu ni pokušali da to pitanje riješe. On sada brani boje Mladenovca gdje mu je riješeno pitanje zaposlenja, stana, kao i stipendije za sportsko usavršavanje. Nedavno, u vrijeme otvorenog turnira u Puli, povjerio nam se:

- Eto, u Mladenovcu mi je zaista divno, ali sam spreman da to sve ostavim ukoliko mi se u Banjaluci pronađe mogućnost da se zaposlim, jer iskren da budem mnogo čežnem za Banjalukom - gradom u kojem sam rođen i koji neizmerno volim!

Prije nekoliko mjeseci redove ŠK „Nikica Pavlič“ napustio je majstorski kandidat Vladimir Narančić (postao član ŠK Jelšingrad). Njegov kolega po tituli Zoran Popović postao je član ŠK Borac (Čekrići).

Majstorski kandidat Nedjeljko Malešević, standardni član prve ekipe, koji je prošle godine na drugoligaškom nadmetanju u Sutomoru ostvario najbolji rezultat u ekipi, kaže:

- Ozbiljno razmišljam da napustim klub, jer mi u posljednje dvije godine nije omogućeno da nastupim ni na jednom turniru izvan redovnog takmičenja!

- Zbog čega je takva situacija, pitali smo Ahmeta Čejvana,

● Veliki zamah masovnog šaha u Banjaluci ● Kvalitet u opadanju ● Vrhunski igrači odlaze u druge sredine ● Šah svoje mjesto nalazi u školama mjesnim zajednicama

predsjednika Predsjedništva ŠK „Nikica Pavlič“:

- Klub se nalazi u velikoj krizi, a glavni razlozi su u neriješenom pitanju finansiranja. Šahovska igra je specifična djelatnost u kojoj nemamo dodatnih izvora finansiranja (tombola, blife, prihodi od ulaznica). Osnovna i jedina sredstva finansiranja pristižu nam od SIZ-a fizičke kulture, a to je nedovoljno. Primjera radi, troškovi stanarine, grijanja i utrošene električne energije u ovoj godini treba da iznose 1.000.000,00 dinara, a SIZ fizičke kulture planira da nam namjenski za tu stavku doznači 350.000,00 dinara! U takvoj situaciji mi smo već na samom startu u velikom gubitku i nismo u mogućnosti da obezbijedimo nastupe naših članova izvan redovnih takmičenja, da ne govorimo o ostalim vidovima usavršavanja.

Da li je u najboljem bosanskokrajskom šahovskom kolektivu samo finansiranje kamen spoticanja - o tome internacionalni majstor Mihajlo Mihaljišić, dugogodišnji član prve ekipe:

- Imam velike primjedbe na rad, odnosno nerad Predsjedništva. Čast nekolicini izuzetaka, ali recite mi kakvo je to predsjedništvo koje se četiri puta uzastopno ne može sastati zbog nedostatka kvoruma. Navodim i druge primjere: u više navrata dobijali smo ponude za saradnju iz više istočnoevropskih klubova koja bi i te kako koristila našim članovima. Međutim, te ponude su uvijek odbijane, a igračima je prepušteno da se sami snalaze. U takvoj situaciji nije ni čudo da je došlo do osipanja igračkog kadra.

Kapiten ekipe majstor Milenko Šibarević, jedan od dugogodišnjih stubova prve

ekipe, iznosi svoje viđenje problema:

- U klubu rade dva trenera (Bukić i Filipović) sa kategorijama seniora, šahistkinja i omladinaca. I reklo bi se ništa neobično! Međutim, to dovodi do apsurdne situacije, jer kako do omladinaca kroz taj rad i nastupe stasava, tako nas onda napušta i postaje član kluba koji nema trenera, a koji ga sada upućuje na takmičenja, jer ima više sredstava nego mi koji moramo plaćati trenera! Naša situacija je otežana i neočekivanom odlukom Konferencije SOFK-e kojom smo iz vrhunskog svrstani u razvojni rang.

O krizi banjalučkog kvalitetnog šaha pitali smo za mišljenje i Đorđa Petkovića, predsjednika Predsjedništva Opštinskog šahovskog saveza.

Evidentno je da su korijeni krize kvalitetnog banjalučkog šaha veoma duboki i da je neophodan veći zaokret radi izlaska iz te situacije. Moram priznati da smo mi u Savezu ovom pitanju do sada malo posvećivali pažnje, možda i zbog toga što naš program rada bavi se više problemima masovnog i rekreativnog šaha, i što u Savezu nemamo sredstava kojima bi smo mogli pospješiti razvoj kvaliteta - rekao je Đorđe Petković.

Kada je u pitanju odlazak igrača u druge sredine, nije mnogo bolja situacija ni u ŠK „Rudi Čajavec“ čije su redove napustili majstorski kandidati Miladin Gavrić (ŠK Partizan, Sarajevo, Druga savezna liga) i Branimir Vujčić (ŠK Partizan, Beograd, Prva savezna liga).

Ne tako davno Banjaluka se dičila rezultatima svojih kvalitetnih šahista, kojima sada prijete neka vrsta matne mreže. Ima li izgleda da se vrati stari ugled i nekadašnji sjaj?

Nikola LAKIĆ

BOSANSKA GRADIŠKA OVIH DANA

DANAS ZA SUTRA

(Fudbalski klub Kozara igra protiv Bratstva iz Gračanice za ligaški opstanak još više za želju „dogodine biće nešto drugo“)

Kad smo ono zimus bili u Bosanskoj Gradišci, a Kozarin stadion okovao led, u klubu nikog živog, u restoranu ispod velikih tribina kažu nam: nek' ispadnu iz Republičke lige, nisu bolje ni zaslužili!

A stadion u Bosanskoj Gradišci lijep i komforan, Kozara klub sa prošlošću i tradicijom, odgojio brojne odlične fudbalere: kako, onda, da Kozara

ratima na Laušu, u Banjaluci, potom u Maslovarama, poslije je hodao ko zna kuda. Pominje čuvene rudare, nedaleko znane: cijele porodice Nušovića, Bubića, Kasipovića. Kakve su to bile ljudine i rudari, kaže Čaušević. Vedra priča, pomalo sjetna prisjećanja, a lice se ozari pri pomenu Kozare, fudbala, ove klime sportske koja sada vlada Bosanskom Gradiškom.

prošlosti pokazao se da ne valja.

Priča dalje Fadil Čaušević o svojim saradnicima u klubu, žele raditi, stalno su na stadionu, sa igračima; neke od njih smo i upoznali, mahom su to ljudi između trideset i četrdeset godina u naponu snage.

Završice se i ova sezona, „pregrmice“ je Kozara, dogodine će biti druga priča, uz srdačan pozdrav na rastanku

● Sutra - 23 juna - navršava se četrdeset godina od obnavljanja Borca čiji je rad, između ratova, dva puta zabranjivan ● „Vijesti“ su pomno bilježile sve događaje koji su prethodili obnavljanju Borca i njegove „prve korake“ u oslobođenom gradu

Nikom Jurinčićem. Već sutradan - dakle 24. juna 1945. godine - Borac je odigrao i svoju prvu zvaničnu utakmicu u oslobođenom gradu.

Protivnik Borca bio je tim 39. divizije, koji je zabilježio pobjedu od 1:0 (0:0). „Vijesti“ su, naravno, i to zabilježile.

... u 6 sati otpočela je nogometna utakmica između timova 39. divizije i „Borca“ koja se završila rezultatom 1:0.

Prije početka izmijenjene su ukusne zastavice i održani pozdravi. U toku igre dat je prekid u počast palim borcima. Igraje bila fer i navisini. Oba su tima dali dobru igru bez isticanja pojedinaca. XXXIX divizija bila je u polju bolja, naročito pred konac igre. „Borčeva“ odbrana odolijevala je čvrsto svim navalama protivnika. „Borca“ je imao nekoliko prilika pred golom protivnika koje su propuštene. Igru je sudio drug Ladarević strogo i bez griješaka. Publike je bilo preko 3000.

Prema svjedočenju dr Esada Bahlijevića strijelca jedinog pogotka, odnosno PRVOG gola u oslobođenoj Banjaluci bio je Emin ČEJVAN KEĆ. Trenutke koji su prethodili toj utakmici ovjekovječio je svojom kamerom Jan Beran.

Tako je, eto, prije četiri decenije ponovo počeo da egzistira Borac.

Neka mu je jubilej srećan i beričetan.

Limun PAPIĆ

ČOSIĆ GOVORI...

Krešimir Čosić juče na konferenciji za štampu:

„Ja ovdje ne govorim o svemu, čak sam jednu, možda najvažniju stvar preskočio i ostavio da još malo prespavamo, da se glave ohlade. Ne spominjem imena, izostavljam neke poznate situacije ali, ipak, vjerujem da sam dovoljno jasan. To što izostavljam neke stvari, da ih sada iznesem, nije rezultat pritiska koji se na mene vrši. I jutros sam dobio poruku novinara Vladimira Anzulovića da pazim šta ću reći, jer će me u protivnom „zgaziti“ drug Šajber, da će me prozvati povjerskom pitanju, itd. Prijeti mi se drugim riječima. Ovo govorim zato da vas uvjerim da sve što sam izostavio da kažem, u ovom trenutku nije zbog pritiska već zbog toga što mislim da nije vrijeme da se i te stvari sada iznesu do kraja u javnosti. Ali, sve je to, ipak, potrebno reći i to uskoro.“

ispadne iz Republičke lige? Ljude, izgleda, naljutila ta borba po Republičkoj ligi, naljutilo ih i to saznanje da će proljeće donijeti borbu za opstanak. Ovdje su, ipak, navikli na kvalitetniji fudbal, na Kozaru koja ima snagu drugoligaša; hoće ljudi da gledaju Spartak, Borac, Čelik, a ne mostarsku Lokomotivu, cazinsku Krajinu, kakanjski Rudar.

Ono „nisu bolje ni zaslužili“ trebalo je dakle shvatiti kao protest, a najmanje kao želju.

Evo nas u Bosanskoj Gradišci krajem maja, opet na stadionu, ponovo u restoranu ispod velikih tribina. Sagovornik nam je Fadil Čaušević, predsjednik Kozare, čovjek koji je cijeli radni vijek proveo u privredi i među rudarima. Fudbal mu je hobi, u njemu tako i radi, snagom pregalaštva. Kocket priča o fudbalu i rudarima. Kaže nam da je najljepše godine proveo sa komo-

Znate šta, reći će dalje Čaušević, Kozara se prvo mora stabilizovati, stati na noge kao klub, tek poslije toga možemo stvarati ekipu. Nije lako niigrati

u Republičkoj ligi. U to takmičenje ulazu se velika sredstva, a gdje se „vrte“ velike pare, svašta se radi. Mi smo se dogovorili da stvaramo „svoj tim“, od mladih igrača iz juniora, zatim iz okolnih klubova Obradovca, Sloge iz Gornjih

Podgradaca, Dubrava, sa našeg regiona. Kod tih mladića treba prvo izgraditi odnos prema sportu, stvoriti takve relacije da vole klub. Nismo protiv toga da se daju i hranarine i stipendije, ako treba i stimulacije, sada su takva vremena i od toga ne treba bježati, ali nismo za to da se prvo daju velike pare za igru, a onda nastoje stvoriti odnosi. To ne ide. Uostaloim, takav rad i na primjeru Kozare iz

nam je rekao prvi čovjek Fudbalskog kluba Kozare iz Bosanske Gradiške.

Krača šetnja Bosanskom Gradiškom, tamo do keja, pa onda niže dolje do stare pijace uz koju se smjestio velelepni Dom kulture, pa sve do ceste koja vodi za Banjaluku, govori da se ovdje nisu odrekli Kozare. Ukaficićima, brijačnicama i piljarama priča se o fudbalu i Kozari, ali je utisak reportera, da svi čekaju da se završi ova sezona, da Kozara nekako ostavi iza sebe borbu za opstanak u Ligi. Dogodine biće nešto drugo.

Danas Kozara na svom stadionu u Bosanskoj Gradišci igra protiv Bratstva iz Gračanice, igra utakmicu za definitivni ligaški opstanak, a još više za onu želju „dogodine biće nešto drugo“

Tomo MARIĆ

1985

sve za ljeto u

KRAJIŠKI SPORTSKI VIKEND

DRUGA SAVEZNA FUDBALSKA LIGA - BANJALUKA: Borac - Novi Sad, nedjelja u 16,30. PRIJEDOR: Rudar - Kikinda, nedjelja u 16,30. BIHAĆ: Jединство - Split, nedjelja u 16,30.

REPUBLIČKA FUDBALSKA LIGA BIH. CAZIN: Krajina - Lokomotiva (B), subota u 18,00. BOSANSKA GRADIŠKA: Kozara - Bratstvo, subota u 18,00.

MEDUOPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA BANJALUKE: KOTOR-VAROS: Mladost, Omarska, nedjelja u 17,30. NOVA TOPOLA: Lijeveće - Dubrave, nedjelja u 17,30. GORNJA SANICA: Omladinac - Sloboda (MG), nedjelja u 17,30. GORNJOPODGRADCI: Sloga - Bratstvo (Ko), nedjelja u 17,30. BANJALUKA: Naprijed - Bratstvo (Klj), nedjelja u 17,30. BOSANSKA GRADIŠKA: Obradovac - Sloboda (BN), nedjelja u 17,30. SANSKI MOST: Radnički - Sloga (T), nedjelja u 17,30.

MEDUOPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA BIHAĆ - POKOJ: Omladinac - Borik, nedjelja 17,00. BOSANSKO GRAHOVO: Grahovo - Napredak, nedjelja u 17,00. BOSANSKA OTOKA: Sloga - Ljutoč, nedjelja u 17,00. BOSANSKI PETROVAC: Mladost - Sloga (K), nedjelja u 17,00. KULEN VAKUF: Ostrovica - Mangon, nedjelja u 17,00. BIHAĆ: Krija Krajine - Una, nedjelja u 11,00. RIPAC: Radnički - Gomila, nedjelja u 17,00.

GRUPNA FUDBALSKA LIGA „SANA“ - AGINCI: Aginci - Zitopromet, nedjelja u 17,00. GOMJENICA: Gomjenica - Potkozarje, nedjelja u 10,00. LUŠCI - PALANKA: Grmeč - Sloboda, nedjelja u 17,00. KNEŽICA: Knežopoljac - Ljubija, nedjelja u 17,00. KOZARAC: Mrakovica - Rudar, nedjelja u 17,00.

KVALITETNA JUNIORSKA FUDBALSKA LIGA BIHAĆ - VELIKA KLADUŠA: Krajišnik - Borac (TD), nedjelja u 17,00. BOSANSKA KRUPA: Željezničar - Bratstvo, nedjelja u 17,00. VRNOGRAC: Mladost - Jединство, nedjelja u 17,00. BOSANSKI PETROVAC: Mladost - Grahovo, nedjelja u 11,00.

PRVI KVALIFIKACIONI SUSRET ZA ULAZAK U REPUBLIČKU FUDBALSKU LIGU BIH - JAJCE: Elektrobosna - Radnički, nedjelja u 17,00.

POJEDINAČNO MEDUREGIONALNO PRVENSTVO ZA SENIORE I JUNIORE U KUGLANJU - BANJALUKA: subota i nedjelja u 9 sati, BIHAĆ: subota i nedjelja u 9 sati.

PRVENSTVO SPORTSKIH RIBOLOVACA BOSNE I HERCEGOVINE: Barčača, subota.

ŠAHOVSKI ZADATAK

Broj 884
Priprema: Nikola LAKIĆ,
šahovski majstor

Bijeli: Kb1, Dh6, Td1, Th1, Lb3, Se3, pješaci a2, c2, c3, e4, e5, f3, f6 (13)

Crni: Kh8, Da3, Tb8, Tf7, Lc8, Sf8, pješaci a4, c6, d6, g6, h7 (11)

Bijeli vuče i dobija!
U ovoj veoma oštroj poziciji, u kojoj jedna i druga strana vode direktan napad na kralja, bijeli je ipak bio brži i to mu je donijelo nakon tri poteza elektnu pobjedu (Skuja - Rozenberg, Riga, 1962).

Rješenje prošlog zadatka: 1... Te2 i bijeli je predao, jer na 2. Se2 slijedi 2... Del mat!

Milenko KOSANOVIĆ

PRIPREME ZA SJETVU

JEDNOSMISLICE

- Poslovna vidljivost je sve bolja. Zato neki prinudno slijeću.
- Elan je na zavidnoj visini kad entuzijasta relaksacije.
- Za svoj obraz jamči uštva imovinom društva.
- Najprogresivnije napreduju vrste koje tuđi dohodak brste.
- Test za lakovjernost kupaca glasi: nigdje ne možete naći jeftinije!
- Široke mogućnosti uska pamet doživljava kao namet.
- Imidž stereo-tipova je podbacivanje klipova.
- Pisac filmovanog romana je inačičija koji je nokautiran od filmadžija.

Milan BOROVNICA

POSTSKRIPTUM

(NE)MOGUĆE

U prvih pet mjeseci na području koje „pokriva“ Zajednica za zapošljavanje Prijedor uposlana su samo 1024 nova radnika. To je tek polovina od plana za ovu godinu. S obzirom na promašene investicije u gradnji nekoliko privrednih objekata malo je izgleda da se ovo stanje popravi do kraja godiše.

Možda bi i moglo kad bi godina imala koji mjesec više!

STID

Samostalni ugostitelji u Jajcu ne poštuju odluku o radnom vremenu. Mnogi rade i poslije 22 sata te tako narušavaju javni red i mir. U posljednjih mjesec dana inspektori su u saradnji sa milicijom izveli sedam kontrola i protiv 20 vlasnika ugostiteljskih objekata podnijeli prijave za pokretanje prekršajnog postupka.

To je samostalne ugostitelje veoma - postidjelo.

ODUŠEVLENJE

Nakon dogovora između Skupštine opštine Banjaluka i 20 OOUR-a „zagađivača“, u Banjaluci se prišlo svakodnevnom mjerenju aerozagađenosti. To će mjerenje trajati godinu dana, a podaci se objavljuju svakodnevno.

Gradani su oduševljeni: sad u svako doba znaju kakav vazduh udišu.

Himzo SKORUPAN

MINI PRIČA

INDEXI

- Pazi, pazi, kafa samo sto hiljadarki. A vidi ovo, vreća deterdženta pet hiljada.
- Priše li pošto je benzin?
- Priše, piše, evo, benzin nije ni hiljadarka.
- A kolor-televizor?
- Da vidim, kolor-televizor dva miliona.
- Baš je jeftin Nego, ostavi te novine iz sedamdeset osme, evo ti današnje novine i digiron, pa podi izbacivati indekse za ovu godinu. Znaš da moramo imati jake argumente uz naš zahtjev za povećanje cijena od 147,8%.

Abdulah Daul

EPIGRAMI

POČAST

Odao je počast bazi delegat od povjerenja, ne čutanjem kako biva već minutom govorenja!

ČURAK

Lišite me sugestija glava mi je već prepuna, zašto čurak da okrenem kada je i tamo vuna?

OBDUKCIJE

Izvršite obdukciju analiza treba ova: što su mrtva na papiru već odavno mnoga slova?

KRUNISANJE

Kad uspjehe krunišete opaska je ova važna: PROVJERITE SASTAV KRUNE MOŽE LAKO BITI LAŽNA.

SMJENE

Svaki radnik ima smjenu poznato je to od prije, još nam samo fali smjena i za one iz režije!

ODGOVORNOST

Problemi ključni čine čuda prava, fali odgovornost pojedinih brava!

J. NIKOLIĆ

AKTUELNE POSLOVICE

TKO ZNA BOLJE...

Tko zna bolje Lije u tri solje. A onom bez volje Korov prekri polje.

NOVAC JE KLJUC...

Mito i veza Dva su brata Novac je ključ Za svaka vrata.

RUM—DRUM

Ljuti rum Nikom kum.

Vedar um Ravan drum.

POSNA JUFKA...

Posna jufka Stolu muka. Kalna ruka Lieu bruka.

Franjo Krizmanić

Midhat AJANOVIĆ

-Dokle bogacenje mimo rada?! Vlasnik si privatne kuće i još tražiš da ti se dodijeli društveni stan!

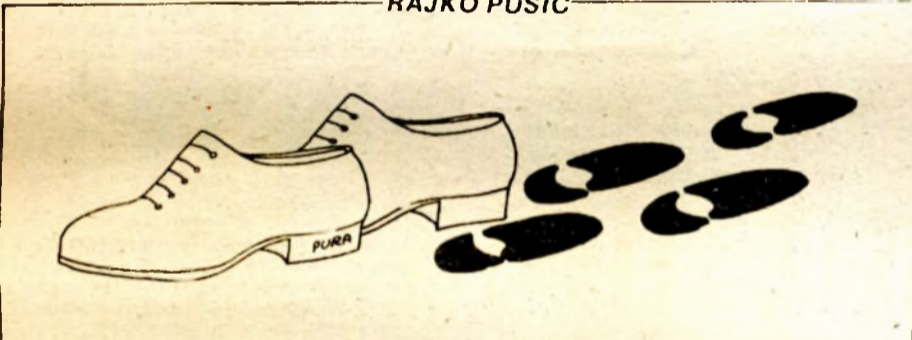
NEMA PROBLEMA

U našem gradu problem nezaposlenosti je tako reci bez problema. Ako ne vjerujete, izvolite provjeriti. Tako na primjer u Zavodu za zapošljavanje nema nijednog direktora bez zaposlenja. Sve njihove sekretarice su zaposlene. Šefova i milicije takode nema prijavljenih na spiskovima za nezaposlene. Doduse ima ovih drugih zanimanja, ali sa njima je lako. To su uglavnom osobe sa zanimanjima koja se mogu poslati u druge opštine. Najveći je problem zapravo za kadrove koje smo već zaposlili. Pogotovo za direktore. Njihov mandat je naravno ograničen. U prvom mandatu, ako neki nesretni direktor ošteti firmu, za recimo preko stotinu miliona starih dinara dobije jedan mi-

nus, tako da u drugom mandatu mora biti jako osjetljiviji. Ako i u drugom mandatu ponovi istu ili težu grešku, mora ići u manju i siromašnu radnu organizaciju gdje niko neće da bude direktor. Ako i tu zabrljavi, nađe mu se nekakvo predstavništvo koje nije iz naše opštine. Ako ga ovi uhvate na djelu, onda je lakše, novi čovjek... Dvije opštine sada udružuju sredstva i pošalju ga na liječenje - obavezno u Igalo. Ako se ustanovi da je stvarno bolesan, tjeraju ga u penziju i zabranjuje mu se svaki rad. Ako je pak zdrav, opet u penziju s tim što može ponešto raditi u mjesnim zjednicama. Nije lako nekim našim direktorima.

Safet Ahmetović

RAJKO PUŠIĆ

SLOBODNA RAZMISLJANJA

- Svakodnevno sve poskupljuje, jedino ljudi pojeftinjuju.
 - Danas nas lako prevesti žedne preko vode, sve su zagazdene.
 - Zaradio je deset godina zatvora. Čekaće ga fotelja, žena sigurno neće.
 - Dajte mi odriješene ruke, svezacu ih stotinjak.
 - Neki su odgovorni slični šahistima. Malo, malo pa naprave previd.
 - Ubiše me niski udarci i visoke cijene.
- RAD**
Neko mi reče Raditi je najpreče Ali je taj neko Od posla daleko
- PRIVREDNOM KRIMINALCU**
Kvario ga novac Iz dana u dan Mutan je bio lovac Sada mu rešetke stan.

Boško GRGIĆ

MISAONI RESTLOVI

- U sreću se uzda lud, a pametan je podigao kredit dok su kamate bile minimalne.
- Onima s dubokim džepovima ni malo ne smeta plitka pamet.
- Očito da prosvjetari nisu čuli ono o pomilovanju koza jer bi već otvorili odsjek za čuvanje bijelih, pa odsjek za čuvanje crnih koza i mješoviti odsjek.
- Niko se od nas nije naučen rodio. Svi smo mi lopovluka učili od starijih.
- Ako nemate dinara u džepu, ne kukajte. Tada ste najbliži širokim narodnim masama.
- Prošla su vremena kada ste morali zauzimati onakav položaj kako vjetar duva. Dovoljno je sada samo da zauzmete onakav položaj kakav je zateo neko na položaju.
- Danas se mnogo bolje živi od plodova svog nerada.
- Srećnoj naciji i djevojke djecu radaju.
- Mi smo jedna od manjeg broja zemalja koja zd-ravstveni dinar koristi ili za bolest ili za bolovanje.
- Ukinusmo nerentabilne pruge, ali ostade nerentabilna željeznica.
- Svi mislimo da smo pametni, a psihijatri kukaju da crkoše od posla!
- I hirurzi su počeli racionalnije da se ponašaju. Umjesto metar, jednome su izvadili samo pola metra crijeva.

Slobodan JANKOVIĆ

KOME JE RADITI MILO

Sašvim sam siguran da imate nekog nezaposlenog u susjedstvu ili čak u rodnoj kući, a možda je i vama lično ta kocka pala pa stoga poručujem tom vašem komšiji ili ukucanu ili vama da se okanete traženja posla jer je plata ionako očajno mala. Ako ipak taj vas komšija ili ukucanu misli da je zaposlit se dobro samo mu kazem, izvoli pobro nemam nista protiv njega, ali izgleda da on sam ima cim je odlucio da daje poklone svima ili pak da trazi posao preko SIZ-a u vrijeme kad je čak i za zaposlenje preko veze kriza. Postoje samo dva načina da se novi ljudi zapošljavaju a to su proširenje kapaciteta ili skraćivanje radnog vremena i tjeranje u penziju starijeg svijeta. ama od dvije moguće varijante naši izabrali trecu tako sto ljude na izmisljena radna mjesta mecu. Ja tvrdim recimo da je mjesto savjetnika šefa stitno jer ispada da je šef neko celjade maloljetno. U jednoj prodavnici ršluži me prodavacica, ja kazem da platim, veli okrenite se iza leđa vam je kasa. Pa rekoh kako vas nije stid postaviti tako nešto, pa u ovu prodavnicu dolazi svijeta masa. Možete zamisliti dragi moji, kako sam bio ljut rekoh, dajte, sunca mu, bar da se ne primjeti da je mjesto kasi ke izmisljeno premjestite je u neki drugi kut da čovjek ima bar da pređe neki put. Kad sam sljedećom prilikom došao bila je to još zlosnija priča. Premjestili su kasku u drugi ugao, ali se do nje stize uz pomoć vodiča.

Armonko Grgić

RIMOM ZA DIMOM

NIJE VALJDA DA SE DRUG PERA NE SNALAZI, TO ON SAMO OSJEĆA DA MU KARIJERA ZALAZI.

MAKNI MI SE S OČIJU, DA TE NE GLEDAM VIŠE! ONO ŠTO JA URADIM I TEBI SE PIŠE.

KRUPNE RIBE IMAJU HIROVE DA SITNE RIBE VUKU U VIROVE

Vojo Grubor

ZANOKTICE

- Vraćanje cijena na februarski nivo toliko dobro ide da plići novčanici mogu uzviknuti: „esla se gora, rodio se petoparac!“

- Prema pisanju pristinskog „Jedinstva“ zabilježen je masovni odlazak Srba i Crnogoraca sa kosovske željeznice. A mi i dalje ejiplidlačimo da nam svi vozovi kasne!

- Danas je znatno bolje od obećanog boljeg sutra. A od nekih naših obećanja nije teško biti bolji!

- Radna mjesta „do direktor“, „iza direktor“, „ispred direktor“ i „oko direktor“ popunili su poltroni sa stručnom spremom „spreman na sve“!

- Ako socijalizam vode komunisti, hoće li komunizam voditi socijalisti, ili će se i tada ideologija vozikati u „mercedesima“?!

- Poslije boja s kopljem - na sud udruženog rada!

J. DAKIĆ

(AVAN) TURIZAM

ZADNJA VIJEST

PAD DOMAĆEG GOSTA! AL' NIJE SE UGRUVO OSTAO JE KOD KUĆE TAKO SE SAČUVO!

TUR—RETUR

NIJE TAJNA NITI AFORIZAM ZBOG SVOG TURA RAZVIJA TURIZAM!

RAZVOJ

U TURIST—BIROU KAZU NE, TO NIJE VARKA NAJBOLJI JE KURS STABILNA MARKA!

KAO NEKAD

MOŽDA ČEMO PLOVEĆI NIZ RIJEKU PONOVO NA MORE U SLJEDEĆEM VIJEKU!

VISOKA ZONA

I ČUVAR PLAŽE DOŠAO DA KAZE DA SE ŠIRI ZONA KVAZIROBINZONA!

Božo MARIĆ

Tužnim srcem javljamo svoj rodbini, prijateljima i poznanicima da je naš dragi i nikad neprežaljeni suprug, otac, djed i stric

SAVO (PETAR) ŠURLAN

nakon kraće bolesti preminuo dana 20. juna 1985. godine u 57. godini života. Sahrana će se obaviti u subotu, 21. juna 1985. godine u 15.30 sati na groblju na Rebrovcu. OŽALOŠĆENI: supruga Radojka, sinovi: Milenko i Branko, kćeri: Mira, Gordana i Jagoda, braca, sestre, zetovi, unučad i ostala ožalošćena porodica.

060082

Tužnim srcem javljamo svoj rodbini i prijateljima da je naša draga

JANJA VUČAK

nakon kratke bolesti preminula u 62. godini života dana 21. juna 1985. godine. Sahrana će se obaviti 22. juna u 16 sati na groblju u Debeljacima.

OŽALOŠĆENA RODBINA

SOUR „RUDI ČAJAVEC“ RO ELEKTROMEHANIKA OOUR ELEKTRIČNI UREĐAJI I MAŠINE BANJA LUKA

Komisija za radne odnose OOUR Električni uređaji i mašine, održana dana 12.6.1985. godine na osnovu člana 24 Pravilnika o radnim odnosima

Poništava
OGLAS

objavljen u listu „Glas“ od 18.01.1985. godine, za poslove i radne zadatke „TEKUĆA KONTROLA NA LINIJI“, i izvršilac

Tužnim srcem javljamo svim prijateljima i poznanicima da je u četvrtak, 20. juna 1985. godine, preminuo

DRAGAN ŠAJNOVIĆ

profesor Muzičke škole u mirovini

Sahrana dragog nam pokojnika obavice se u nedjelju, 23. juna 1985. godine, u 17 sati na groblju „Sveti Marko“ u Banjaluci.

UNIVERZITET „ĐURO PUČAR STARI“ BANJALUKA TEHNOLOŠKI FAKULTET

OBAVJEŠTENJE

Dana 29. juna 1985. godine ABDULREDA (Muhameda) NADIR, dipl. inž. tehnologije, pristupio odbrani magistarskog rada pod naslovom „AKUMULACIJA TOPLOTE FAZNIM PRELAZOM“. Moguć pristup rješenju problema na Tehnološkom fakultetu u Banjaluci, u Ulici Danka Mitrova 63 b u 12 sati (Sala br. III).

Magistarski rad se nalazi u Sekretarijatu Tehnološkog fakulteta u Banjaluci, u Ulici Danka Mitrova 63b i stoji na raspolaganju svim zainteresovanim na uvid.

TEHNOLOŠKI FAKULTET Banjaluka

„KRIVAJA“, OOUR TRGOVAČKA MREŽA PRODAVNICA 5325, BANJALUKA

TRAŽI

SLOBODAN PROSTOR ZA MAGACIN JAVITI SE NA TELEFON BROJ 32-435 ILI U PRODAVNICU „KRIVAJA“, ŠTOSMAJEROVA ULICA BROJ 25, BANJALUKA.

1-2

ZAJEDNICA OSIGURANJA IMOVINE I LICA „SARAJEVO“ POSLOVNA JEDINICA BANJALUKA A. Senoe br. 2 Banjaluka

DBJAVLUJE

LICITACIJU

za prodaju osnovnih sredstava

1. putnički automobil „reno 4“ reg. br. BL 750-35, sa početnom cijenom od 60.000. din.
2. putnički automobil „zastava 750“ reg. br. BL 418-09, sa početnom cijenom od 65.000. din.
3. putnički automobil „zastava 750“ reg. br. BL 802-31, sa početnom cijenom od 35.000. din.
4. putnički automobil „VW 1200J“ reg. br. BL 663-41, sa početnom cijenom od 90.000. din.

Osnovna sredstva se nalaze u krugu Poslovne jedinice i mogu se pogledati svaki radni dan od 7 do 15 sati.

Licitacija će se održati dana 25.6.1985. godine u 10 sati u krugu Poslovne jedinice Banjaluka, A. Senoe br. 2.

Ukoliko se navedena vozila ne prodaju na navedenoj licitaciji, održaće se nova licitacija 27.6.1985. u 10 sati. Osnovna sredstva se licitiraju u videnom stanju.

Pravo učešća na licitaciji imaju sva fizička i pravna lica koja izvrše uplatu kaucije 10% od početne cijene.

Troškove prenosa osnovnog sredstva snosi kupac.

MALI OGLASI

**Veselina Masleše 13
Telefon 34-448
RADNO VRIJEME
OD 7,00 DO 15,00
SUBOTOM
OD 8,00 DO 11,30**

PRODAJA AUTOMOBILA

PRODAJEM povoljno automobil zastavu 101 u dijelovima (motor, mjenjač, hladnjak, vrata, haube i drugo). Informacije na telefon broj 30-225 prije podne, i telefon broj 41-422 poslije podne. Perić Banjaluka 060049

PRODAJEM automobil reno 4 i televizor kolor pitati na telefon broj 40-341 poslije 15.00 sati. Banjaluka 060042

PRODAJEM automobil morisa emw, dizel, rastavljena mašina s novim dijelovima, registrovan do mjeseca juna 1986. godine, cijena 200.000 - novih dinara Ulica Zibe Galijaševića broj 8, Vrbanja, Nezir Heralić, telefon broj 751-266. Banjaluka 060040

PRODAJEM automobil tam 201 ispravan, Nikola Kelečević, Mrlevci kod Bosanskog Aleksandrovcu. 056194

KUĆE

PRODAJEM kuću u Ulici Karla Rojca broj 16, upitati na broju 14. Banjaluka 050146

PRODAJEM u centru Banjaluke kuću na sprat, 100 kvadratnih metara stana, 600 kvadratnih metara vrta i dvorišta, odmah useljivo. Ulica Novice Cerovića, broj 28. Banjaluka 060051

PRODAJEM manju porodičnu kuću nedaleko od nove bolnice u Majevićkoj ulici broj 58, Banjaluka. 060043

PRODAJEM nedovršenu kuću u Ulici Ivica Davida broj 68, telefon broj 38-324 Budžak, Banjaluka. 050188

PRODAJEM vikendicu, 30 kvadratnih metara, i parcelu 2.000 kvadratnih metara, izlazi na rijeku više Čelince, Brezik, telefon 078/34-106, Banjaluka 060069

PRODAJEM kuću u Skender-Vakufu pod krovom, s materijalom, za dovršenje gradnje, telefon broj 30-599, Banjaluka. 050195

PRODAJEM vrlo povoljno kuću u Banjaluci u Ulici bratice Alagica broj 113, površine 300 kvadratnih metara, sa 100 kvadratnih metara uredenog poslovnog prostora telefon broj 37-024, Banjaluka 050196

PRODAJEM komfornu kuću, 70 kvadratnih metara i pomoćnu zgradu i 10 dunuma zemlje, sve pod kućom, voće već veliko, asfalt pored kuće, pogodno za malu privredu, Nikola Lakić, Kosjerovo, Bosanski Aleksandrovcu, opština Laktaši. 060028

PRODAJEM vikendicu i voinjak u Slatini, javiti na telefon broj 35-316, svaki dan od 20.00 sati, Banjaluka 060024

PRODAJEM novosagrađenu kuću kod Bosanskog Aleksandrovcu, cijena povoljna i automobil opel rekord 1700, godina proizvodnje 1971, dobro očuvan, pitati na telefon broj 21-469, Banjaluka 060058

ZEMLJIŠTE

PRODAJEM 8,5 dunuma prvoklasne njive pod kukuruzom u Malom Razboju put, voda, struja u blizini, nazvati u subotu poslije podne na telefon broj 751-389 ili 21-390, Banjaluka 060003

PRODAJEM dva dunuma zemlje u Tuzlanskoj ulici broj 30, Starčevića, Mirko Popović, Tuzlanska ulica broj 30, Banjaluka 060014

PRODAJEM gradilište, temelj, garažu u Trnu, postoje priključci za vodovod, telefon, struju, informacije na telefon broj 49-745, Banjaluka 060027

PRODAJEM plac za kuću i komplet opremu za 600 koka nosilica Skenderija, Ulica Milana Brankovića broj 55, kod „Kosmosa“, Banjaluka 060065

RAZNO

PRODAJEM izuzetno jeftin dvosoban komforn stan s trpezarijom u površini od 88 kvadratnih metara u centru Banjaluke, stan nije useljiv, useljenje u stan samo putem zamjene. Obavještenja: Hamdija Džinić, advokat, telefon broj 21-337 svakog radnog dana od 17 do 18 sati, Banjaluka. 1-1 050180-181

PRODAJEM podrum u Javoranima kod stare škole. Cijena po dogovoru. Broj telefona: 784-450. 061199

Dvije ljekarke traže namješten jednosoban stan ili garsonijeru sa centralnim grijanjem. Telefon 51-

056, svakog dana od 16 do 19 sati. 061198

PRODAJEM dva stana na Paprikovcu, telefon broj 40-749, Banjaluka. 060050

PRODAJEM jeftino uvozni šator za četiri osobe, i auto-radio blaupunkt s kasetama u Ulici Vahide Maglajlić broj 1, telefon broj 52-567, Banjaluka. 060047

PRODAJEM dvosoban stan u stambenoj zgradi u Ulici Frederika Garsije Lorke broj 23, informacije na telefon broj 44-200 od 18,00 do 20,00 sati, Banjaluka. 060044

PRODAJEM kombajn lanz širine kose dva metra s mercedesovim motorom, pogodan za sve terene, telefon broj 026/23-431, Smederevo 060039

PRODAJEM traktor IMT 539 godina proizvodnje 1984, Zdravko Đakić, selo Gornji Karajzovci, Nova Topola. 1-3 060023

PRODAJEM po cijeni neutrošeni njemački ppr. el. kabl dimenzija 3x1,5 300 metara i 3x2,5 200 metara te japanski cb portabl i dvije fotelježaja, povoljno u Ulici Nurije Pozderca broj 49-A, Banjaluka. 060018

PRODAJEM samohodnu kosilicu figaro s novim dizel-motorom i automobil moskvič 408. Pogledati svaki dan od 15.00 do 20.00 sati kod Drage Bojnovića, Štrbe kod Čelince. 060017

PRODAJEM čamac maestral 18 i motor, tomos 4 kao novo, telefon broj 55-199 Banjaluka. 060016

PRODAJEM samohodnu kosilicu za žito, samovez i za travu. Upitati na telefon broj 43-138, Banjaluka. 060012

PRODAJEM video rekorder sharp, nov, ocarinjen, telefon broj 56-499, Banjaluka. 050199

PRODAJEM televizor u boji sanyo s daljinskim upravljačem, telefon broj 58-157, Banjaluka. 060010

PRODAJEM novu kamp-prikolicu adria karavan 305 2+1 s opremom, Boško Grabljčić, telefon broj 830-308, Laktaši. 060004

PRODAJEM specijalna ogleđalca za lamperiju, telefon broj 31-915, Banjaluka. 050026

PRODAJEM Nov dvosoban stan 70 kvadratnih metara, telefon broj 46-523, od 17,00 do 21,00 sat, Banjaluka. 060053

PRODAJEM hitno stan, 63 kvadratna metra, u Ulici Franje Kluz, Javiti se na telefon broj 026/26-114, Smederevo. 1-5 060052

PRODAJEM ekspanzionu posudu, 35 litara, za centralno grijanje, četiri polovne gume 14 „škodine“ ili elanov gliser s motorom tomos, 18 konjskih, snaga i prikolicu za čamac, telefon broj 35-952, Banjaluka. 060035

PRODAJEM limene oluke kvadratne, 34 metra, horizontalni i 24 metra vertikalni s kukama, gumeni čamac za četiri osobe s motorom u Ulici Matije Gupca broj 14, telefon broj 57-499, Banjaluka. 060060

PRODAJEM moped 15 slc, godina proizvodnje 1980, telefon broj 43-435, Banjaluka. 060059

PRODAJEM buldožer tg90, Ostoja Vuklišević, 78207 Han-Kola kod Zagorca. 060056

STANOVNI (PONUDE)

IZDAJEM jednosoban stan u Uzičkoj ulici broj 12 B, Banjaluka 060009

IZDAJEM prazan jednosoban stan brćanom paru bez djece u Rudarskoj ulici broj 271, Banjaluka 060076

SOBE (PONUDE)

IZDAJEM namještenu sobu s dva ležaja poseban ulaz, grijanjem i kupatilo u Ulici Vahide Maglajlić broj 1, Banjaluka. 060048

IZDAJEM namještenu dvokrevetnu sobu u Ulici Stevana Mokranjca broj 24, Banjaluka. 060046

IZDAJEM namještenu sobu telefon broj 55-587, Banjaluka 060006

IZDAJEM namještenu sobu od 1. jula 1985. godine dvojici muškaraca u strogom centru sa centralnim grijanjem, telefon broj 52-812, Banjaluka. 060008

IZDAJEM namještenu dvokrevetnu sobu, poseban ulaz i kupatilo u Ulici Petra Mečave broj 2, Banjaluka. 060033

STANOVNI (ZAMJENA)

MIJENJAM trosoban stan u Boriku za dvosoban i jednosoban, pitati na telefon broj 41-580 do 16 do 20 sati, Banjaluka. 1-1 050159

MIJENJAM dvosoban stan za jednosoban stan i garsonijeru u Ulici bratice i sestara Kapor broj 23 050112

kod Univerziteta „Đuro Pucar Stari“ Za informacije obratiti se na telefon broj 48-049, Banjaluka 050187

MIJENJAM superkomfortan trosoban stan, naselje Hiseta, za dvosoban i jednosoban stan, moguća i druga kombinacija, dva dvosobna u Ulici Đure Đakovića broj 20, stan 2, Banjaluka 050200

MIJENJAM četvorosoban stan za dva dvosobna Upitati na telefon broj 34-872 od 14.00 do 20.00 sati, Banjaluka 060063

MIJENJAM garsonijeru u gradu za garsonijeru ili jednosoban stan na Starčevići ili drugdje, telefon broj 48-309, od 17.00 do 18.00 sati, informacije, Banjaluka. 060064

MIJENJAM trosoban stan za dvosoban i jednosoban, telefon broj 37-316, Banjaluka. 060068

LJUBLJANA—BANJALUKA MIJENJAM dvosoban stan, 60 kvadratnih metara, u Ljubljani za odgovarajući stan u Banjaluci, Radmila Vuličević, telefon broj 061/265-374, Ljubljana. 1-2 060061-62

ULAZNICE

PROGLAŠAVAM nevažećom ulaznicu za fabriku „Incel“ izdatu na ime Branislav Kalabić, Banjaluka. 050191

PROGLAŠAVAM nevažećom ulaznicu za fabriku „Rudi Čajavec“ izdatu na ime Nada Praštalo, Banjaluka. 060002

PROGLAŠAVAM nevažećom ulaznicu za fabriku „Incel“ izdatu na ime Nedeljko Macanović, Banjaluka. 060001

POTVRDE — KNJIŽICE

PROGLAŠAVAM nevažećom servisnu knjižicu broj 36745653610 automobila zastava 128 CL 1100 izdatu na ime Ilija Guzijan, Banjaluka. 060037

PODUKE

DAJEM časove iz njemačkog i ruskog jezika, telefon broj 30-109, Banjaluka. 060021

RAZNO

Smailagići, dodite na tradicionalni izlet u Agiće dana 4. jula 1985. godine. Organizuje se prevoz autobusom. Zainteresovani odmah se javite na telefon broj 57-483, Hiko, Banjaluka. 1-1 050112

IN MEMORIAM

ZLATKO HADŽIABDIĆ

22.6.1983 - 22.6.1985.

S nama si i uvijek smo s tobom, voljeni naš.

S trajnom ljubavlju i nezaboravom
tvoja supruga **NURKA** s
mnogobrojnom porodicom

Dana 23. juna 1985. godine navršava se četrdeset tužnih dana od smrti naše drage majke, i dvije i pol godine od smrti našeg dragog oca

DRAGINJE TALIC**MANE TALIĆA**

Obavještavamo rodbinu i prijatelje da ćemo toga dana u 11 sati na Novom groblju u Banjaluci posjetiti njihovu vječnu kuću i položiti cvijeće

OŽALOŠČENA PORODICA

060038

Dana 23. juna 1985. godine navršava se deset tužnih dana otkako smo nesretnim slučajem izgubili našeg dragog prijatelja

MUHAREMA BAŠU BAŠIĆA

Uspomena na njegov vedri i plemeniti lik ostaće nam u vječnom sjećanju.

NJEGOVI PRIJATELJI:
MIŠO, ZLAJA, ERA I MIĆA sa porodicama

060045

Dana 22. juna 1985. godine navršava se četrdeset dana od smrti naše drage

**DESANKE GUZIЈAN, rođene
KRESOЈEVIĆ**

Toga dana u 11 sati na groblju u Slatini običi ćemo njen grob i položiti cvijeće. Ovom prilikom želimo da zahvalimo rođacima, prijateljima i komšijama koji su prisustvovali posljednjem ispraćaju naše mile majke, kao i onima koji su telegramima izrazili svoje saučešće.

**OŽALOŠČENA NJENA DJECA SA SVOJIM
PORODICAMA**

060041

Dana 22. juna 1985. godine navršava se tužnih četrdeset dana od prerane smrti našeg dragog i nikad nezaboravljenog sina, brata i unuka

**BORIMIRA (MILORADA) GIDU-
MOVIĆA**

U znak sjećanja na našeg dragog Borimira u nedjelju, 23. juna 1985. godine, posjetićemo njegov grob, položiti cvijeće i odati dužnu poštu. Hvala svima koji su ga zadržali u lijepom sjećanju.

TUGUJUĆA PORODICA:otac **MILORAD**, majka **JOVANKA**, brat **MLADEN**, sestra **GORDANA** i ostala rodbina i prijatelji

060070

Povodom ubistva našeg dragog i nikad nezaboravljenog supruga, oca i brata

SLAVKA (JOVE) CIGANOVIĆA

Ovim putem zahvaljujemo kolektivu „Jugoban—ke“, Zavodu za zdravstvenu zaštitu, mnogobrojnoj rodbini, komšijama i prijateljima, a posebno kolektivu Građevinske škole „Pavo Radan“ na ukazanoj pomoći u najtežim trenucima.

Ožaloščena porodica **CIGANOVIĆ**
060029

Dana 25. juna 1985. godine navršice se šest mjeseci otkako nije s nama naša draga majka

STOЈANKA (MILANA) TADIĆ

Dana 23. juna 1985. godine u 11 sati posjetićemo njen grob na porodičnom groblju u Ramićima i okititi ga cvijećem.

OŽALOŠČENI:sin **ĐOKO**, kćerke: **GORDANA** i **OBRENA**

060020

U Banjaluci je 18. juna 1985. umro naš voljeni

DOJČIN (MILANA) BOROJEVIĆ
geodeta u penziji

Sahranjen je u Prijedoru 19. juna. 1985. godine. Zahvaljujemo svom osoblju Neurološke klinike Kliničko-medicinskog centra u Banjaluci na nesebičnom zalaganju i pažnji, kolegama geometrima, komšijama iz Pelagićeve, 23, kolektivu Medicinske i Trgovačke škole te mnogobrojnim prijateljima čija je pomoć ublažila našu veliku bol.

Ožaloščeni: supruga **Mladena**, sin **Nenad**, sestra **Gordana**, brat **Rajko** i ostala rodbina i mnogobrojni prijatelji.

050055

Dana 24. juna 1985. godine navršice se šest godina od smrti našeg dragog supruga, oca, punca i deda

DRAGE SALAKA

RVI iz Banjaluke

Dana 23. juna 1985. godine posjetićemo njegov grob i okititi ga cvijećem.

NJEGOVI NAJMILIJ

060019

ZAHVALNICA
Povodom smrti naše drage majke**ANKE ADAMOVIĆ**

Najtoplije zahvaljujemo medicinskom osoblju Stanice hitne pomoći u Banjaluci, glavnoj sestri Hatemini Kurbegović, dr Emiru Džumišiću, dr Ljerki Kezić, dr Fuadu Keljaliću na dugogodišnjem liječenju naše drage majke. Zahvalnost takođe upućujemo osoblju Neurologije s primarijusom dr Novkinićem, Aktivu žena i Saveza boraca Nove varoši, te rodbini, prijateljima i komšijama.

ZAHVALNA PORODICA

060054

Dana 21. juna 1985. godine navršilo se sedam tužnih dana od smrti naše drage majke, sestre, svekrve, punice, snahe i bake

ČAMKE (MUHAREMA) ŠEHIĆ

U nemogućnosti da svima pojedinačno zahvalimo, ovim putem izražavamo neizmjeru zahvalnost mnogobrojnoj rodbini, prijateljima, komšijama i ostalim građanima koji su nam u najtežim trenucima pritekli u pomoć i ispratili našu dragu majku do njene vječne kuće.

OŽALOŠČENA PORODICA

061200

Dana 22. juna 1985. godine navršava se tužnih četrdeset dana od iznenadne smrti našeg dragog sina, supruga, oca i brata

**BOGDANA
DOJČINOVIĆA****OŽALOŠČENA
PORODICA:**
MAJKA, SUPRUGA,
DJECA, BRAĆA I
SESTRE

060036

ITO SE DOGAĐA

KAZNA ZBOG „PEPSI”

ANISTON. — Dekster Guden, službenik zaposlen u fabrici „koka-kole” u Anistonu, u američkoj saveznoj državi Alabama, odstranjen je tri dana s posla i kažnjen sa 150 dolara zato što je na radnom mjestu — pio konkurentsko piće „pepsi-kolu”.

Kako priča sam Dekster Guden, jedan od šefova fabrike „iznenadio” ga je dok je, uz ručak, na radnom mjestu pio „pepsi” i odmah ga poslao na tri dana kući. Prema Gudenovim riječima, taj nesrećni ručak, zajedno sa „zabranjenom” pićem, kupila mu je i donijela na posao žena. Ručak je, navodno, kupljen u nekom restoranu gotovih jela, koji prodaje samo „pepsi-kolu”.

„Slučaj” Dekstera Gudena prokomentarisao je i generalni direktor fabrike „koka-kole” u Anistonu, Čarls Edvards strogim riječima: „U suprotnosti je s našom politikom da službenici piju konkurentska pića na unutrašnjem terenu našeg vlasništva”. Gudenova supruga nije, međutim, imala smisla za smiješnu stranu priče rekavši da ona „može izgledati zabavno, ali dase ipak, radi o gubitku 150 dolara”.

FESTIVALI

Folk-muzika na ulici

BAUTZEN, juna — Nedavno je održan u istočnonjemačkom gradu Bautzenu peti festival narodne — folk-muzike, kojim se obilježava tradicija kulturne baštine Sorbske nacionalnosti. Umjetnici svih vidova — pjesnici, muzičari, glumci, slikari, folklorne grupe, iz zemlje i inostranstva, izveli su raznovrstan program, uglavnom na otvorenim prostorima. Na slici je muzička grupa iz Spremberga, koja zabavlja posjetioce festivala uličnom muzikom.

(Foto-Tanjug)

FOTO-VIJEST

Misaoni fudbal

BEOGRAD, juna — Za vrijeme održavanja šahovskog meča Kasparov — Anderson u Centru „Sava” u Beogradu održana je demonstracija nove društvene igre. To je misaoni fudbal koji podsjeća na šah, a igra se po fudbalskim pravilima — ima 4 miliona kombinacija više od šaha — ima napad, odbranu, dodavanje i oduzimanje lopte, aut, kornar, ofsajd, slobodan udarac i druge tipične fudbalske termine u igri. Autori ove igre su mr Predrag Gavrović i Lazar Žderić.

(Foto-Tanjug)

INA KUBI

ALKOHOL KAO GORIVO

BRAZILIJA — juna — Kuba je kupila od Brazila svoju prvu destileriju za proizvodnju alkoholnog automobilskog goriva iz šećerne trske. Alkoholno gorivo u Brazilu već koristi dva miliona automobila. Masovno korištenje usjeva šećerne trske za proizvodnju alkoholnog goriva, umjesto šećera, moglo bi stabilizovati cijenu šećera na svjetskom tržištu — smatraju brazilski proizvođači šećera, što bi odgovaralo i Brazilu, najvećem svjetskom proizvođaču i Kubi, najvećem svjetskom izvozniku šećera.

NEDJELJNI ZADATAK

Priprema
A. Alibegović

VIŠE — BOLJE

Pokušajte da napišete broj 100 na što više različitih načina upotrebljavajući za to uvijek šest istih cifara. Da vam pomognemo, navješćemo dva primjera:

$$99 \cdot \frac{99}{99} : 55 \cdot 55 - 5 - 5$$

Nekoliko rješenja ovog zadatka objavićemo u sljedećem Nedjeljnom Glasu.
Rješenje zadatka iz prošlog broja glasi: 526485
197485
723970

KO JE KOGA UGRIZAO

ŠTA JE VIJEST?

DAKAR — Slijedeći osnovno pravilo novinarstva da „nije vijest ako pas ujed čovjeka, već čovjek psa”, senegalski dnevnik „Solou” piše da je izvjesni A.S. iz grada Mbura, osamdesetak kilometara južno od Dakara, udavio psa koji ga je napao. Prema kazivanju A.S. koje prenosi senegalski dnevnik, pas je ušao u jednu nedovršenu kuću u predgrađu Mbura u kojoj se on odmarao poslije ručka. Pro-

buden iz sna, A.S. se našao oči u oči sapsom iskeženih suba koji se, režeći, spremao da napadne. Pas je skočio na čovjeka poslije kraće borbe u kojoj je, prema kazivanju lista, A.S. „upotrijebio sva svoja znanja iz slobodnog rvanja”. Čovjek je najzad uspio da uhvati psa za vrat, ali je, iako to „nije vijest” i sam prošao sa nekoliko ujeda.

•••••ZODIJAK•••••

Obilje

RAK TRI:

2. JULI — 11. JULI

Tarot — zapis Raka tri kaže obilje. To nije ni čudo kad u psihološkom, odnosno astrološkom sklopu ove ličnosti imamo potencijal tri (odlučnost) i Merkurovu frekvenciju (pronijelivost). Osobe ove dekade, središnje i po Zodijaku najmoćnije, i intuitivno su sposobne a istovremeno živog analitičkog uma, što je zajedno u jednoj ličnosti velika rijetkost. Po prirodi to su životom zadovoljni ljudi, vole uživanja, senzualni su, odani, plemeniti, ljudi mjere i ravnoteže. Imaju dar za izražavanje i govorom i pismom i odlučnost, njihova najtemeljnija osobina, koju pomalo ublažava plemenitost, sila je koja ih vodi i ponekad i zavodi.

Ako su negativni, onda dozvoljavaju da osjećaji izbiju na površinu i preplave ih što degradira njihovu inteligenciju i pronijelivost svodi na najmanju moguću mjeru usmjeravajući je ka samougadanju. Tad se počinju služiti lukavstvima i prevarama a tu su onda neprevaziđeni i veoma je teško sa njima izaći na kraj. Cilj opravdava sredstva, kažu ako su takvi, iako im je cilj maglovit i brzo mijenjaju pravac. Tako su skloni da na lak način koristeći snagu i energiju drugih (svojih najbližih pogotovo) zgrču i uzimaju sve što im je nadohvat ruke. Rak tri ličnosti brzih refleksa, ako je negativan postaje trom, lakom i sebičan.

Ravnoteža ovog znaka je umerenost. Disciplina duha tako svojstvena svim znakovima elementa Vode ovdje dolazi do svog vrhunca. Umerenost u svemu od jela do rada i mnogo, mnogo fizičkih aktivnosti usmjerice ovaj znak ka njegovoj prirodnoj ravnoteži. Pretjerati i bilo kojem segmentu života za

Raka tri nije poželjno, jer to ga vodi i ka pretjerivanjima u drugim oblastima. Ne treba zaboraviti da je on preosjetljiv, ali ako je negativan, onda se svojom preosjetljivošću znakoristi. Uopšte Rak tri je ličnost koja mora pažljivo birati svoj put. Zvijezde mu obećavaju obilje, ali mora gazaslušiti. Asteci ga može samo poštenim i samoprijegornim radom. Druge mu nema.

Rak tri je dao mnogo poznatih ljudi. Tu su, između ostalih, Henrik VIII, Franc Kafka, Marsel Prust, Herman Hese, Jul Briner, Luj Armstrong, Gustav Mahler.

I, po ovim ljudima se vidi da je Rak tri, ličnost izuzetno snažne prirode, reformatorske poduhu ali ne ličnost napada i borbe. U stvari oni imaju u tančine razraden način odbrane. Skrivajući svoju unutarnju nagost u čvrsti oklop (nerijetko šutnje i usamljeničtva) Rakovi tri se čine mračnijim nego što jesu.

Preporučuje im se da u svakom trenutku a posebno onim presudnim, koriste svoju obdarenost zdravim razumom i intuitivnom sposobnošću da proniknu i u njima potpuno nejasne stvari. Dakle, intuicija izdraz razum. A ne ljenčarenje i prepuštanje da ih mutna voda nosi tamo — ovamo. Jer, kao i za sve Rakove za njih je najbolje da se u mutna vremena i u lošim periodima povuku u sebe i sklone sa strane. Oni nikada nisu čelni ljudi iako ponekad žele da vode. No, neka to propuste drugim. Njihova ličnost nikad ne sazrijeva u gomili. Povucise i čekaj da budeš umiješan — kaže se Rakovima tri. Kad ispuniš svoju obavezu, povuci se ponovo. I, tako do slijedeće prilike.

M. PRAREVAC

STATISTIKA

VOZAČI UBIJAJU DIVLJAČ

PARIZ — Usudarimas vozilima na francuskim drumovima prošle godine je stradalo 2.500 srna, 367 vepnova, 270 jelena, 12 jelena šarenjaka i pet divkova. U istim saobraćajnim nesrećama, prema podacima Uprave francuskih puteva, poginulo je šest ljudi, dok je 700 povrijeđeno.

Stručnjaci, međutim, procjenjuju da bi bilans žrtava, bar što se tiče krupne divljači, mogao

biti trostruko veći, jer su vozači, koji usmrte ovu vrstu životinja, skloni da se „sklone” u gepek automobila.

Što se tiče stradanja malih životinja na francuskim drumovima, situacija je, ističe uprava puteva, još gora: prošle godine vozači u Francuskoj su usmrtili između sto hiljada ježeva, približno isto toliko glodara i više hiljada ptica.

IZJAVITE ZA ŠTAMPU

KOLIKO NEDOSTATAK PJEŠAČKIH STAZA I PRELAZA UTIČU NA BEZBJEDNOST GRAĐANA?

ČESTE SAOBRAĆAJNE NESREĆE

Nail Maslo, pensioner
-U Gornjem šeheru su saobraćajne nesreće česte. Vozači se ne pridržavaju propisa, a frekvencija saobraćaja je velika, s obzirom na to da kroz Šeher prolazi auto-put Banjaluka-Jajce. Osjeća se veliki nedostatak pješačkih staza i prelaza, zbog čega su građani naročito ugroženi.

ULICA—IGRALIŠTE

Milena Ramić, domaćica
U Šeheru nema igrališta za djecu pa su najčešće na ulici, gdje se obično igraju. Nema ni trotoara te su pješaci, naročito djeca, izloženi velikoj opasnosti. Nadležni u Mjesnoj zajednici pokušavaju riješiti ovaj problem.

ĐACI—PJEŠACI

Jaszniko Hadžić, poljoprivredni tehničar, zaposlen u GIK-u „Kozara“

-Dio auto-puta koji vodi kroz Šeher jako je uzak, a jedino rješenje za proširenje i izgradnju pješačkih staza je rušenje privatnih objekata uz sami put. Svakako, trebali bismo uložiti sve napore da se ovaj problem riješi, jer najvećoj opasnosti su izložena djeca obližnje osnovne škole. Ako ništa drugo, onda bi trebali biti označeni pješački prelazi i istaknut saobraćajni znak „daci na putu“.

IZGRADNJA TROTOARA

Mirsad Ičagić, student Pravnog fakulteta

-U planu je sanacija starih građevina i izgradnja trotoara u Gornjem šeheru. Za ovu akciju su potrebna velika materijalna sredstva, a može se očekivati solidarnost građana. Interesantno je napomenuti da na sastancima partijske organizacije u našoj mjesnoj zajednici niko ne daje inicijativu za izgradnju trotoara i obilježavanje pješačkih prelaza.

Senada Hadžić

Snimci: Milenko Šukalo

INFORMATOR

BANJALUKA

KOZARA — Zmaj Brusa Lija (hongkonški karate) u 11, 16, 18 i 20 sati.

VRBAS — Belmondo profesionalac (francuski) u 16, 18 i 20 sati.

PALAS — Velika sala — Par napar (američka avanturistička komedija) u 10, 16, 18 i 20, a u 22 sata Strasti (američki).

Mala sala — „10“ (američka seksualna komedija) u 16, 30, 18, 30 i 20, 30 sati.

NARODNO POZORIŠTE
ZLA ŽENA u subotu u 17 sati.

DJEČJE POZORIŠTE

Nema predstave.

DOM KULTURE

Zatvoren je.

UMJETNIČKA GALERIJA

Stalna postavka — radno vrijeme je svakog dana, osim ponedjeljka, od 10 do 19 sati.

STALNA POSTAVKA SPOMEN—ZBIRKE DRAGINJE I VOJNE TERZIĆ nalazi se u Ulici Vladimira Nazora 19.

MUZEJ BOSANSKI KRAJINE

Etnološka postavka „ODJEĆA, VEŠI I NAKIT BOSANSKE KRAJINE“, umjetničke slike iz zbirke Muzeja i stalna postavka.

Muzej je otvoren svakog dana, osim ponedjeljka, od 9 do 13 i od 17 do 19 sati, a subotom, nedjeljom i praznikom od 9 do 13.

BIBLIOTEKA

Odjeljenje u Domu radničke solidarnosti radi svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7 do 19 sati. Odjeljenje u MEJDANU radi svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7 do 19 sati. Odjeljenje u BUDŽAKU radi ponedjeljkom i utorkom od 15 do 19 sati, srijedom, četvrtkom i petkom od 10 do 15 sati.

DEŽURNA APOTEKA

Noćno dežurstvo ima apoteka „1. maj“ u Ulici Vladimira Nazora 21 tel: 21-914.

VAŽNIJI TELEFONI:

SUP 92

Vatrogasci 93

Hitna pomoć 94

Bolnica 33-725 (stara lokacija) i 38-111 (Paprikovac).

Autobuska stanica 45-355

Željeznička stanica 31-229

Taksi-stanica 22-222

Dežurna inspekcija 32-354

Vodovod i kanalizacija 21-247

Elektrobanjaluka 42-555

Servis za hitne popravke stanova 45-404

Atlas 31-995

Inex-turist 21-261

Putnik 43-900

Turist-biro 35-082

Slavnik Koper 31-113

Mladost BiH 39-835

Opštinski sekretarijat za narodnu odbranu - Centar za obavještenja 985.

POLASCI VOZOVA

Izmijenjeni red vožnje željeznice važi od 2.6.1985. godine

Za Sarajevo: 0,56 (brzi), 02,00 (brzi), 06,07 (olimpik), 9,26 (brzi), 13,15 (brzi), 16,05 (brzi) i 18,10 (poslovni)

Za Zagreb: 01 11, 03, 13, 04, 12, 09, 57 (poslovni), 15, 06 i 16, 22.

ZA BEOGRAD: 06, 53 (poslovni, a od Rume se odvaja za Novi Sad), 10, 01 (putnički do Doboja, iz Doboja brzi u 14,00), 14, 50 (putnički do Doboja, iz Doboja u 17, 32), 22, 45 (putnički do Doboja, iz Doboja u 01, 38).

DOLASCI VOZOVA

IZ SARAJEVA: 01, 08 03, 00 (brzi) 09, 55 (poslovni) 15, 04 (brzi) 16, 16 (brzi) 20, 10 (poslovni).

IZ ZAGREBA: 042 01, 52 13, 12 16, 02 (brzi) 18, 08 (poslovni) 21, 42 (ubrzani).

IZ BEOGRADA: 05, 35 08, 25 13, 28 16, 16 19, 05 21, 57

VANREDNI VOZOV

Svake nedjelje BANJALUKA — MARIBOR u 13, 25 i DOBOJ — BANJALUKA — LJUBLJANA u 14, 01

POLASCI AUTOBUSA IZ BANJALUKE

ZA ZAGREB: 01, 20 02, 00 03, 00 05, 30 06, 00 07, 45 08, 30 09, 30 11, 00 12, 00 12, 40 13, 15 14, 30 15, 10 15, 20 17, 00 18, 15 19, 24 20, 00

ZA BEOGRAD: 05, 00 06, 00 09, 30 15, 00 17, 00 23, 30

ZA LJUBLJANU: 01, 20 08, 20 12, 00 13, 15 15, 10 19, 25

ZA SARAJEVO: 00, 30 08, 00 12, 00 00, 45 (u prolazu u 10, 00 13, 35 i 15, 15)

ZA KRANJSKU GORU: 13, 15

ZA TUZLU: 05, 35 i 15, 45

ZA DUBROVNIK: 20, 20 22, 00 24, 00 (polasci u prolazu)

ZA MOSTAR: 06, 00 13, 00 (preko Bugojna, Prozora i Jablanice) 11, 26 (u prolazu) 22, 00

ZA BIJELE JINU: u 11, 00 (iz Prnjavora u 12, 15 i Dervente u 14, 40 sati).

ZA NOVI SAD: u 13, 00 (u 14, 05 iz Prnjavora i iz Dervente u 14, 40)

SUBOTA, 22. juna

BANJALUKA

7,00 Početak programa
7,05 - MUZIKA — NOVOSTI — MUZIKA
7,30 - Vijesti
7,45 - Oglasi i obavještenja
8,00 - Mi predlažemo - vi birate
9,00 - GOST PROGRAMA
10,00 - Hit programa
10,10 - Magazin sedam
11,00 - SPORTSKI ŽURNAL
11,20 - Radio-radar
12,00 - Završetak programa
Od 12,00 do 07,00 - PRVI PROGRAM RADIO—SARAJEVA

NEDJELJA, 23. juna

7,00 - Početak programa
7,05 - MUZIKA — NOVOSTI — MUZIKA
7,30 - Vijesti
7,45 - Oglasi i obavještenja
8,00 - AIPK „BOSANSKA KRAJINA“ NA TALASIMA KRAJIŠKIH RADIO—STANICA
8,30 - Poželjeli ste izvodimo
10,00 - REZERVISANO VRIJEME
10,20 - Magazin sedam
11,00 - Muzika za nedjeljno raspoloženje
11,30 - EMISIJA NA UKRAJINSKOM JEZIKU
12,00 - Završetak programa
Od 12,00 do 01,00 PRVI PROGRAM RADIO—SARAJEVA

BOSANSKA GRADIŠKA

SUBOTA, 22. JUNI

8,00 - Najava programa
8,05 - Muzika - informacije - muzika
8,50 - Oglasi i obavještenja
9,00 - Odabrali smo za diskofile
9,30 - Vijesti i sportska hronika
9,40 - Narodna muzika
10,00 - Iz melodije u melodiju
11,00 - Kabare 202 - zabavno-muzička emisija
12,00 - Odjava programa
Od 12,00 do 14,00 - ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BiH

NEDJELJA, 23. JUNI

7,55 - Najava programa
8,00 - AIPK na talasima krajiških radio-stanica
8,30 - Želite, čestitate, pozdravljate
9,00 - Oglasi i obavještenja
9,10 - Želite, čestitate, pozdravljate
9,30 - Vezeni mostovi - emisija za djecu.
10,00 - Humoristički radio-talas
10,10 - želite, čestitate, pozdravljate
11,55 - Vijesti
zatim - program po potrebi.

PRNJAVOR

Program emituje na srednjim talasima 1341 kiloherc i UKT 98,3 megaherca

SUBOTA, 22. JUNI

9,00 - Najava subotnjeg revijalnog programa Radio-Prnjavora
9,03 - Muzika-informacije-reklamni blokovi-muzika (zabavna)

10,00 - GOST PROGRAMA: (Rade Rakulj, predsjednik Izvršnog odbora Skupštine opštine Prnjavor)
11,00 - Iz ciklusa emisija posvećenih obilježavanju 40-godišnjice pobjede nad fašizmom i slobode.
Od 12,00 do 14,00 - ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BiH
14,00 do 16,00 - „POMAK“ - prnjavorske omladinske aktualnosti
16,00 - Odjava programa

NEDJELJA, 23. JUNI

7,58 - Najava nedjeljnog političko-informativnog i zabavnog programa Radio-Prnjavora
8,00 - AIPK „Bosanska krajina“ na talasima krajiških radio-stanica (prenos programa Radio-Banjaluka)
8,30 - 18,00 - Iz sata usat informacije, osvrti, komentari, reklamni blokovi i muzika iz emisije „Vaše želje, čestitke i pozdravi“
18,00 - Odjava programa.

SRBAC

SUBOTA

8,00 - Informativno-zabavni program Radio-Srpa
12,00 - Zajednički program RS BiH
14,00 - Završetak emitovanja

NEDJELJA

8,00 - Početak emitovanja
8,05 - Muzika za dobar dan
8,30 - Želje, čestitke i pozdravi
9,00 - Radio u selu - AIPK na talasima
9,30 - Želje, čestitke i pozdravi
10,00 - Sedam dana
10,15 - Želje, čestitke, pozdravi (EPP, oglasi, reportaže...)
12,00 - Odjava i završetak emitovanja

BOSANSKA DUBICA

SUBOTA, 22. juni

11,00 - Najava i pregled programa
11,05 - Za svakog ponešto
11,30 - Želje slušalaca
12,00 - Zajednički program RS BiH
14,00 - Emisija za selo
14,30 - VJESTI
14,33 - Programi za mlade
15,30 - PROTIV KLE SEDMICE U NAŠOJ KOMUNI
15,45 - Obavještenje, muzika, oglasi
16,00 - Dnevnik RS
16,30 - U subotnje predvečerje
17,00 - Odjava programa

SARAJEVO
SUBOTA, 22. JUNI

SARAJEVO 202 U 14,00 SATI

LET, LET U SVIJET

Slušaoci programa „Sarajevo 202“ biće u prilici da se uz redovne rubrike „Gosti grada“, „Turistički servis“, „Kalendar“, „Tajm-auto“, „Klaskalica“ upoznajaju i o aktuelnim zbivanjima u turističkoj ponudi grada, kulturnim manifestacijama tokom ljeta, kao i sportskim događajima tokom vikenda. Reporter ovog programa javiće se sa olimpijskih objekata na Igmanu i Bjelašnici.
Voditelj je Ivica Puljić.
Telefon u studiju: 34-596.

GORNJI ŠEHER (BANJALUKA):

ULICA—IGRALIŠTE

Milena Ramić, domaćica
U Šeheru nema igrališta za djecu pa su najčešće na ulici, gdje se obično igraju. Nema ni trotoara te su pješaci, naročito djeca, izloženi velikoj opasnosti. Nadležni u Mjesnoj zajednici pokušavaju riješiti ovaj problem.

IZGRADNJA TROTOARA

Mirsad Ičagić, student Pravnog fakulteta

-U planu je sanacija starih građevina i izgradnja trotoara u Gornjem šeheru. Za ovu akciju su potrebna velika materijalna sredstva, a može se očekivati solidarnost građana. Interesantno je napomenuti da na sastancima partijske organizacije u našoj mjesnoj zajednici niko ne daje inicijativu za izgradnju trotoara i obilježavanje pješačkih prelaza.

Senada Hadžić

Snimci: Milenko Šukalo

JAJCE

SUBOTA

9,00 - Najava programa
9,10 - Vijesti
9,15 - Emisija iz udruženog rada
10,00 - Revija želja, čestitke i pozdravi...
11,00 - Odjava programa

NEDJELJA

9,00 - Najava programa
9,15 - EPP
9,30 - Reportaže, zapisi
10,00 - Nedjeljni žurnal
10,30 - Putokaz - omladinska emisija
11,00 - Revija želja, čestitke i pozdravi
12,00 - 13,00 - Odjava programa

BOSANSKI NOVI

SUBOTA

9,00 - I danas smo zajedno (najava, vijesti i melodija dana)
9,10 - Želje slušalaca
10,00 - Emisija za selo (u sklopu program emitujemo Kombinat na talasima krajiških RST)
10,30 - Nastavak ispunjavanja vaših želja
11,00 - Hronika 6 radio-dana (IPP-pregled aktualnosti na kraju nedjelje)
11,15 - EP - prospekt
11,30 - Rezervisano za... (dokumentarni program)
12,00 - Susret na talasu (Zajednički program RSA II i ORSBiH)
14,00 - Odjava programa i najava ponovnog susreta

KLJUČ

NEDJELJA, 23. JUNI

10,00 - Najava programa i vijesti
10,30 - Nedjeljna hronika Radio-Ključa
11,00 - Poruke, želje i pozdravi slušalaca
12,00 - Emisija za selo i AIPK na talasima
13,00 - Nedjeljom za mlade i odjava programa
14,00 - Prenos Prvog programa Radio-Sarajeva

PRIJEDOR

SUBOTA, 23. JUNI

9,00 - Najava programa
9,02 - Noviteti disko-produkcije
9,30 - Jugoton-ekspres
10,00 - Subotom zajedno
11,00 - Čestitke, želje, pozdravi
13,00 - Odjava programa
NEDJELJOM NE EMITUJEMO RADIO—PROGRAM

DEŽURNA STRANA

SUSRET RADIOLOGA BiH

DOPRINOS DIJAGNOSTICI

LAKTASI, 21. juna - Danas i sutra u hotelu „San“ održava se stručni sastanak sekcije za radiologiju Društva ljekara Bosne i Hercegovine. Organizator ovog sastanka je Zavod za radiologiju pri Kliničkobolničkom centru u Banjaluci.

Najviše je bilo govora o savremenim digitalnim tehnikama u radiologiji bez kojih je danas nezamisliva savremena dijagnostika. Radiologija u BiH posljednjih godina

je dostigla vrlo zavidan dijagnostički nivo koji je po mnogo čemu ravan sa modernom dijagnostikom u Evropi. Tome svakako najveći doprinos daje Radiološki institut iz Sarajeva, čiji su stručnjaci i na ovom sastanku prezentirali svoja iskustva.

Radiolozi iz Banjaluke prikazali su svoje domete u dijagnostici sa posebnim naglaskom na opremanje novog medicinskog centra na Paprikovcu. Ž. JURIC

U VAŠINGTONU

ODLIKOVANJE MAJCI TEREZI

VAŠINGTON, 21. juna (Rojter) - Predsjednik Ronald Regan uručio je juče Majci Terezi, dobitnici Nobelove nagrade za mir, Medalju slobode, najviše američko građansko odlikovanje. Majka Tereza je odlikovana za zasluge u pomoći siromašnima.

U TREBINJU

TAKMIČENJE METALACA BiH

TREBINJE, 21. juna Republičko takmičenje metalaca BiH otvoreno danas u Trebinju okupilo je blizu 500 metalčkih radnika iz svih krajeva Bosne i Hercegovine. Više od 170 takmičara je iz radnih kolektiva s područja Bosanske krajine, od čega oko 70 iz Banjaluke. Najveći broj takmičara prijavili su „Boris Kidrič“ Bihać, te banjalučki „Jelšingrad“ i „Rudi Čajavec“. Praktični dio takmičenja će se odvijati u osam radnih disciplina: metalostrugari, metalogodači, metalobrusači, bravari i alatničari, livci, kovači, zavarivači i automehaničari. Večeras počinje teoretski dio takmičenja, koje se završava 23. juna.

N. DERETIĆ

U UROŠEVCU

UHAPŠEN KIDNAPER DJECE

UROŠEVAC, 21. juna (Tanjug) - Danas je u Uroševcu lišen slobode Šaban Veselji (21), besposličar, poznat od ranije kao narkoman. On je od 16. do 19. juna, koristeći naivnost djece i uz obećanje da će ih voziti automobilom i kupovati im slatkiše, kidnapovao dječake Musu Zenelja (7), Fahri Gogu (6) i Zejnulaha Malićija (9 godina). Dječake je kod sebe držao po jedan dan, pa ih je ostavljao na periferiji grada ili taksijem vraćao kući.

Utvrđeno je da djeca nisu fizički maltretirana sem što su na rukama Zejnulaha Malićija primjetni tragovi vezivanja.

U MOSTARU

DVOSTRUKOM UBICI — 20 GODINA

Mostar, 21. juna (Tanjug) - Veliko vijeće Okružnog suda u Mostaru, kome je predsjedavao sudija Hamo Kebo, danas je izreklo kaznu zatvora u trajanju od 20 godina Peri Omaziću (57) iz okoline Livna, koji je optužen za dvostruko ubistvo i ranjavanje tri lica.

Omazić je zločin počinio 8. februara ove godine, u kancelariji direktora OOUR-a „Elektrolivno“ Ognjena Huskića, u vrijeme održavanja sastanka Inicijativnog odbora

za formiranje folklorne sekcije KUD-a „Radnik“. Ljut zbog otkaza njegovom sinu, koji je radio u „Elektrolivno“, Pero Omazić je došao s namjerom da ubije Huskića, ali je u kancelariji počeo nasumice puca. Na licu mjesta ubijen je Jasmin Isak (27), smrtno ranjen Ivo Džajo (65). S teškim povredama prošla je Milina Tomšić, dok su dva lica lakše povrijeđena.

U ALŽIRU

POGINUO JUGOSLOVEN

ALŽIR, 21. juna (Tanjug) - U saobraćajnoj nesreći u Alžiru, na putu između Djelje i glavnog grada, poginuo je Mladen Pršić (38), vozač Instituta za puteve iz Beograda. Do nesreće je došlo kad je automobil „zastava 101“, beogradske registracije, u jednoj krivini, oko 200 kilometara od grada Alžira, sletio sa puta i udario u stijenu.

VRIJEME

IZVJEŠTAJ REPUBLIČKOG HIDROMETEOROLOŠKOG ZAVODA BiH

SUNČANO

ZABOSANSKU KRAJINU: Ujutarnjim satima vrlo svježe, mjestimično i maglovito. Tokom dana pretežno sunčano, u planinskim predjelima malo do umjereno oblačno. Najviše temperature od 18 do 24 stepena.

ZA BANJALUKU: Nakon svježeg jutra preovladavaće sunčano i toplije vrijeme. Najviša temperatura oko 24 stepena.

ZA NAREDNA DVA—TRI DANA: Još jedan dan preovladavaće suvo i relativno toplo vrijeme, a zatim se očekuje novo pogoršenje vremena sa kišom i padom temperature.

VODOSTAJ: Una - Bihać 17 cm, bistra, temperatura vode 12,4 stepena. Una - Bosanski Novi 134 cm, bistra, temperatura vode 10 stepeni. Vrbas - Banjaluka 92 cm, mutan, temperatura vode 14,8 stepeni. Vodostaj u laganom opadanju.

Miro Mladetović

DAVID ŠTRBAC

SUĐENJE PLJAČKAŠIMA SREBRA

LJUBAVNICI — POLA MILIJARDE

Zvečan, 21. juna (TANJUG) - Sedmi optuženi u „srebrnoj aferi“ u Trepči Panuš Plana (38) okrivio je danas bivše rukovodioce Rafinerije metala u Zvečanu da su slabom organizacijom obezbjeđenja fabrike olakšali pljačku srebrnog koncentrata.

Optužnica ga tereti da je kao mašinski tehničar u Rafineriji učestvovao u odnošenju najmanje 1192 kilograma srebrnog koncentrata i dio plijena ilegalno prenio u Tursku.

Plana je danas u iskazu priznao da je od 1980. do 1983. u deset navrata učestvovao u iznošenju poluga koncentrata.

Njegov redovni „saradnik u pljački“ takođe je bio Nusret Rama, preko koga je išla i švicerska veza do turskog zlatara Rahmana Altaja. Halilji je danas ispričao kako je prvooptuženi Rahim Maljići (48), fizički radnik u Rafineriji jedan od najaktivnijih pljačkaša, u jednom trenutku bio ucijenjen od ljubavnice, koja je prijetila da će ih prijaviti ukoliko ne dobjie 5 miliona dinara za otvaranje kafića. Prethodno je od Maljićija dobila nakit vrijedan 600.000 dinara.

OTMICA AVIONA

DRAMA SE NASTAVLJA

BEJRUT, 21. juna - Drama otetog „Boinga 747“, koja traje već osam dana, prerasta u rat nerava, ali nažalost, bez većih izgleda da se brzo okonča, javlja dopisnik TANJUGA u Bejrutu. Svi učesnici u tom slučaju tvrdoglavo zastupaju svoje stavove, a sudbina četrdesetak talaca je i dalje neizvjesna. Sada je već sasvim sigurno da zatočene Amerikance drži šitska organizacija „Amal“, ali i ekstremna šitska frakcija „Božja partija“ (Hizbulah). Otmičari čvrsto stoje pri svom zahtjevu da kao prvi uslov za rješavanje drame izreal oslobodi 760 šitskih interniraca iz logora kod Haifa, Izrael i Sjedinjene Američke Države nastoje da nađu formulu za „spašavanje obrazu“ - da se zahtijevu izade u susret, ali da se ne dobije utisak da su Jerusalim i Vašington pokleli pred ucjenama terorista. Između ta dva stava nalazi se lična, ljudska drama talaca koji teško proživljavaju ta pregovaranja.

NA RAKOVVCU POD MOTAJICOM

SJEĆANJE NA PROLETERE

SRBAC, 21. juna - U nedjelju, 22. juna, na Rakovcu pod Motajicom, mjestu gdje su četnici prije 43 godine strijeljali legendarnog komandanta I krajiškog proleterškog bataljona Zdravka Čelara, biće održan tradicionalni narodni zbor. Očekuje se da će i ovog puta manifestaciji, kojom narod ovog kraja čuva uspomenu na herojstva krajiških proletera, prisustvovati više stotina građana srbačke prijavske i drugih susjednih komuna. Narodni zbor na Rakovcu biće popraćen susretima omladine, kulturnim i sportskim priredbama.

Z.S.

PBS — OSNOVNA BANKA „BANJALUKA“

KURSNJA LISTA

(formirana 21. juna 1985. godine)

KURS U DINARIMA

Zemlja	Valuta	Kupovni za efektivu	Kupovni za devize	Prodajni za devize
Austrija	100 šilinga	1257,80	1290,05	1293,92
Belgija	100 franaka	434,78	447,07	448,41
Danska	100 kruna	2456,45	2525,90	2533,49
Francuska	100 franaka	2890,50	2972,23	2981,16
Holandija	100 florina	7816,26	8037,28	8061,43
Italija	100 lira	13,86	14,21	14,25
Norveška	100 kruna	3070,77	3157,60	3167,08
SR Njemačka	100 maraka	8838,33	9064,95	9092,19
Švajcarska	100 franaka	10567,20	10838,15	10870,71
Švedska	100 kruna	3060,37	3146,91	3156,37
Japan	100 jena	107,30	112,35	112,69
V. Britanija	1 funta	346,26	356,05	357,12
Kanada	1 dolar	195,21	204,40	205,01
SAD	1 dolar	271,30	278,97	279,81
Australija	1 dolar	177,70	186,07	186,63

Kupovni i prodajni kursevi za devize primjenjuju se počev od 14,00 časova 21. juna 1985. godine, a kursevi za efektivu počev od 22. juna 1985. godine.

SUBOTA, 22. JUNA

PRVI PROGRAM

11,15 - Reprizni program
16,00 - Pregled programa
16,05 - Uplani Informator
16,15 - Sedam TV-dana
16,45 - Čigra - narodna muzika
17,10 - Dnevnik I
17,25 - Budva: Vaterpolo-tumir „Slovenska plaža“: Jugoslavija - Italija prenos
18,25 - To je to - dokumentarni program
19,15 - Crtni film
19,30 - Dnevnik II
19,55 - TV-spot
20,00 - „Huper“ - američki igrani film
21,40 - Vijesti
21,40 - Sedam svjetskih dana
22,00 - Vikend-program: Manifestacija narodne muzike „Sarajevo 85“
23,40 - Odjava programa

DRUGI PROGRAM

13,25 - Jugoslavijo, dobar danb - informativno-zabavna emisija
14,50 - Niko nije htio da umre - sovjetski igrani film
15,40 - Zmajeva ulica - program za djecu
16,35 - Frensis u začaranom domu - američki film za djecu i omladinu
17,50 - Nepokoreni grad - domaća serija, repriza, XIV - posljednja epizoda
19,00 - Siluete - narodna muzika
19,30 - Dnevnik
20,00 - Na svoj način - mali koncert
20,15 - Dokumenti našeg vremena - dokumentarni program
21,00 - Festival djeteta „Šibenik 85“, prenos otvaranja
22,00 Studio 2
22,10 - Opermanovi - zapadnonjemački serijski film, II
23,15 - Atletski dvomeč „Hanžekovićevog momčijala“ - Jugoslavija - Bavarska, reportaža
23,45 - Pregled programa za nedjelju.

NEDJELJA, 23. JUNA

PRVI PROGRAM

10,20 - Vijesti
10,30 - Naš prijatelj Tito - serija za djecu
10,45 - Festival djeteta „Šibenik 85“ animak otvaranja
12,00 - Znanje - imanje
14,00 - Na svoj način: Sven i Lota - mali koncert
14,15 - Gvozdeni put - serijski film, V - posljednja epizoda
15,15 - Nedjeljna razglednica
17,35 - Ciklus: Literatura i film: Ruski klasici: ASJA - sovjetski film
18,55 - Put u središte zemlje - serijski crtani film
19,30 - Dnevnik II
19,55 - TV-spot
20,00 - Suton - I dio tv - serije
21,00 - More, ljudi, obale - dokumentarno-zabavna reportaža
21,30 - Radoslav - muzička emisija
22,00 - Sportski pregled
22,45 - Dnevnik III
23,15 - Pregled programa za ponedjeljak.

DRUGI PROGRAM

15,25 - Muzičko popodne: „Anjuta“ - balet
16,35 - Na četiri točka - emisija o saobraćaju i turizmu
16,55 - Sombor: „Trofej Jugoslavije“ u rukometu za žene, finale
18,25 - Neobavezno 2 - emisija iz kulture
18,55 - Intermeco
19,00 - Vaterpolo-tumir „Slovenska plaža“: Jugoslavija - SSSR, prenos
20,00 - Fabrika u sjevernoj Kini - kanadski dokumentarni film
20,55 - Studio 2
21,15 - TV-kinoteka: „Kubanski kozaci“ - sovjetski film
23,05 - Pregled programa za ponedjeljak

GLAS

REDAKCIJA Ulica AVNOJ-a 93. Telefon: direktor i odgovorni urednik 34-417, Redakcija 37-979, 37-977, daktilograf 34-449. Oglasno u Ulici Veselina Masleše 13, telefon 34-448. Teleks 45-208 YU GLAS, OOUR No vinska djelatnost Banjaluka, prolazni račun broj: 10500-833-427 kod SDK Banjaluka. Pretplata za SFRJ: jednomjesečna 800 dinara, tromjesečna 2.400 dinara, polugodišnja 4.800 dinara, godišnja 9.600 dinara, samo za „Nedjeljni Glas“ 1.660 dinara godišnje. Pretplata za inostranstvo: jednomjesečna 1.600 dinara, tromjesečna 4.800 dinara, polugodišnja 9.600 dinara, godišnja 19.200 dinara, samo za „Nedjeljni Glas“ 3.320 dinara. Uplate na devizni račun broj: 10500-620-71000-552 kod Privredne banke Sarajevo, Osnovne banke Banjaluka. Rješenjem Republičkog komiteta za obrazovanje, nauku, kulturu i fizičku kulturu SR BiH broj 02-4153/82 „Glas“ je oslobođen plaćanja poreza na promet.